NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VI. legegintzaldia | Iruña, 2005eko ekainaren 27a | 69. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:
Foru Lege proiektuak:
—Foru Lege proiektua, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa (2. or.).
—Foru Lege proiektua, dirulaguntzei buruzkoa (35. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nafarroako kultur ondareari buruzkoa.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2005eko ekainaren 20an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako foru eraentza berrezarri eta hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.a) artikuluak aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Foru Diputazioak, 2005eko ekainaren 13an hartutako erabakiaren bidez, Nafarroako kultur ondareari buruzko Foru Lege proiektua igorri du Nafarroako Parlamentura.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 125. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1. Nafarroako kultur ondareari buruzko Foru Lege proiektua prozedura arruntari jarraikiz tramitatzea.

2. Proiektu horretaz irizpena emateko ahalmena Kultura eta Turismo Batzordearen esku uztea.

3. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Proiektua argitaratzen denean, **hamabost egun balioduneko epea hasiko da eta 2005eko irailaren 15eko eguerdiko hamabietan bukatuko da.** Epe horretan, Erregelamenduko 126. artikuluan ezarritakoarekin bat, parlamentu-taldeek eta foru parlamentariek zuzenketak aurkeztu ahalko dizkiote proiektuari.

Iruñean, 2005eko ekainaren 22an

Lehendakaria: Rafael Gurrea Induráin

Nafarroako kultur ondareari buruzko Foru Lege proiektua

SUMARIOA

ZIOEN AZALPENA

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

1. artikulua. Foru legearen xedea.

2. artikulua. Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunak.

3. artikulua. Printzipio orokorrak.

II. TITULUA
Eskumenak, elkarlana eta antolamendua

4. artikulua. Foru Komunitateko Administrazioaren eskumenak.

5. artikulua. Nafarroako toki entitateen eskumenak.

6. artikulua. Administrazioen arteko elkarlanaren printzipioak.

7. artikulua. Eliza Katolikoarekiko elkarlana.

8. artikulua. Pertsona pribatuekiko elkarlana.

9. artikulua. Nafarroako Kultur Ondarearen arloko departamentu eskuduna.

10. artikulua. Nafarroako Kultur Kontseilua.

11. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Balorazio Batzordea.

12. artikulua. Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea.

III. TITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta erregistroa

I. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen sailkapena

13. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun motak.

14. artikulua. Interes Kulturaleko Ondasunak.

15. artikulua. Interes Kulturaleko ondasun higiezinen kategoriak.

16. artikulua. Ondasun Inbentariatuak.

17. artikulua. Garrantzi Lokaleko Ondasunak.

18. artikulua. Ondasun higiezin, higigarri eta ezmaterialak.

II. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen deklarazioa

19. artikulua. Ondasunak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

20. artikulua. Ondasun higiezin inbentariatuak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

21. artikulua. Ondasun Higigarri Inbentariatuak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

22. artikulua. Garrantzi Lokaleko Ondasunak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

23. artikulua. Deklarazioaren amaiera.

III. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen erregistroa

24. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroaren sorrera.

25. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroaren ezaugarriak.

26. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa prestatu eta eguneratzea.

IV. TITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen babes araubidea

I. KAPITULUA
Babes araubide orokorra

27. artikulua. Babes araubide orokorra.

II. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen erregistroan inskribituriko ondasun higigarri eta higiezinen babes araubidea

1. ATALA. Babes araubide orokorra.

28. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen jabeen betebeharrak.

29. artikulua. Betebeharrak ez betetzea.

30. artikulua. Babeserako aurretiazko kautelazko neurriak

31. artikulua. Eraisketa-debekua eta aurri espedienteak.

32. artikulua. Lurralde antolamenduko eta hirigintza-planeamenduko instrumentuak.

33. artikulua. Ondasunen eskualdaketa.

34. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinen inbentarioa.

2. ATALA. Interes Kulturaleko ondasun higiezinen babes araubidea

35. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

36. artikulua. Esku hartzeko baimena.

37. artikulua. Babes Plan Bereziak.

38. artikulua. Esku hartzeko irizpide orokorrak.

39. artikulua. Beste babes neurri batzuk Interes Kulturaleko ondasun higiezinen kategoria batzuetan.

40. artikulua. Inguruneak.

41. artikulua. Lekualdatzeak.

3. ATALA. Ondasun higiezin inbentariatuen babes araubidea

42. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

43. artikulua. Esku hartzeko baimena.

4. ATALA. Garrantzi Lokaleko Ondasunen babes araubidea

44. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

5. ATALA. Nafarroako kultur ondareko ondasunen erregistroan inskribituriko ondasun higigarri eta higiegarrien babes araubidea

45. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

46. artikulua. Esku hartzeko baimena.47. artikulUa. Esku hartzeko irizpide orokorrak.

48. artikulua. Garraioak.

49. artikulua. Salerosketa.

50. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarrien katalogoa.

51. artikulua. Ondasun higigarrien jabeen eskubideak.

52. artikulua. Bildumak.

III. KAPITULUA
Interes Kulturaleko edo inbentariatutako ondasun ez-materialen babes araubidea

53. artikulua. Babes araubidea.

V. TITULUA
Arlo-ondareak

I. KAPITULUA
Ondare Arkeologikoa

54. artikulua. Kontzeptua.

55. artikulua. Araubide juridikoa.

56. artikulua. Nafarroako inbentario arkeologikoa.

57. artikulua. Esku-hartze arkeologikoak.

58. artikulua. Kautelazko neurriak obrak egitean.

59. artikulua. Esku-hartze ez-zilegiak Ondare Arkeologikoan.

60. artikulua. Kautelapeko esparru arkeologikoak.

61. artikulua. Egitura arkeologikoak desmuntatu eta tokiz aldatzea.

62. artikulua. Ondasun arkeologikoen aurkikuntza.

63. artikulua. Aurkikuntza-saria.

II. KAPITULUA
Ondare etnologikoa eta industriala

64. artikulua. Ondare Etnologikoa.

65. artikulua. Ondare Industriala.

66. artikulua. Araubide juridikoa.

67. artikulua. Nafarroako Inbentario Etnologikoa.

68. artikulua. Ondasun etnologiko ez-materialen babesa.

69. artikulua. Ondare industrialaren babesa.

III. KAPITULUA
Dokumentu ondarea

70. artikulua. Dokumentu Ondarea.

71. artikulua. Dokumentua zer den.

72. artikulua. Araubide juridikoa.

73. artikulua. Dokumentu Ondarearen kontserbazioa.

74. artikulua. Dokumentuen bizi-zikloa.

75. artikulua. Edukitzaileen betebeharrak.

76. artikulua. Artxiboa eta dokumentu-funtsa: zer diren.

77. artikulua. Nafarroako artxiboen sistema.

78. artikulua. Nafarroako artxiboen errolda.

79. artikulua. Dokumentazioaren eskuragarritasuna.

IV. KAPITULUA
Ondare bibliografikoa eta ikus-entzunezkoena

80. artikulua. Ondare Bibliografikoa.

81. artikulua. Nafarroako ikus-entzunezkoen Ondarea.

82. artikulua. Araubide juridikoa.

V. KAPITULUA
Museoak

83. artikulua. Museoa eta bilduma museografiko iraunkorra zer diren.

84. artikulua. Museo eta bilduma museografiko iraunkorretarako sarbidea.

85. artikulua. Araubide juridikoa.

VI. TITULUA
Kultur ondarearen sustapena eta zabalkundea

I. KAPITULUA
Sustapena

86. artikulua. Sustapen neurri ekonomikoak.

87. artikulua. Mezenasgoa.

88. artikulua. Kultur ondasunen bidezko ordainketa.

89. artikulua. Zerga-onurak.

II. KAPITULUA
Zabalkundea

90. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasunetarako irispidea.

91. artikulua. Dokumentatzea, informatizazioa eta zabalkundea.

92. artikulua. Kultur Ondareko ondasun higiezinen kudeaketa eta erabiltzeko lagapena.

93. artikulua. Hezkuntza, ikerketa eta prestakuntza.

VII. TITULUA
Legezkotasunaren berrezarpena eta zehapen araubidea

I. KAPITULUA
Legezkotasunaren berrezarpena

94. artikulua. Ikuskapena.

95. artikulua. Legezkotasuna berrezartzeko neurriak.

96. artikulua. Hertsatzeko isunak.

97. artikulua. Egindako kalteen ordaina.

II. KAPITULUA
Zehapen araubidea

1. ATALA. Arau-hausteak

98. artikulua. Arau-hausteak.

99. artikulua. Arau-hauste arinak.

100. artikulua. Arau-hauste larriak.

101. artikulua. Arau-hauste oso larriak.

102. artikulua. Subjektu erantzuleak.

2. ATALA. Zehapenak

103. artikulua. Zehapen motak.

104. artikulua. Arau-hauste loturagabeak edo lotuak.

105. artikulua. Zehapenen mailaketa.

106. artikulua. Erantzukizunetik salbuestea.

107. artikulua. Beherapena berehalako ordainketagatik.

3. ATALA

108. artikulua. Eskumena.

109. artikulua. Arau-hauste eta zehapenen preskripzioa.

110. artikulua. Zehapen prozedura.

111. artikulua. Kautelazko neurriak.

112. artikulua. Delitu edo hutsegite diren jokabideak.

Disposiciones adicionales

Lehenengoa. Espainiako Ondare Historikoari buruzko ekainaren 25eko 16/1985 Legeak babesturiko ondasunak Nafarroako Kultur Ondarearen Erregistroan inskribitzea.

Bigarrena. Interes Kulturaleko Ondasunak eta Inbentariatuak foru legearen indarrez deklaratzea.

Xedapen iragankorrak

Lehenengoa. Foru lege honek indarra hartzean hasita zeuden prozedurak.

Bigarrena. Erregelamendu xedapenen indarra.

Hirugarrena. Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen existentziaren berri emateko epea.

Laugarrena. Foru lege honek indar hartu aurretik baimendutako indusketa arkeologikoak.

Bosgarrena. Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen salerosketan jarduten diren pertsona eta entitateen Erregistroan inskribitzeko epea.

Seigarrena. Monumentuetako osagaiak erretiratzeko epea.

Zazpigarrena. Kulturarako ehuneko bata.

Zortzigarrena.- Hirigintza planeamenduko katalogoetan jasotako higiezinak Garrantzi Lokaleko ondasun deklaratzea, foru lege honek indar hartu aurretik txostena egin zaienean.

Bederatzigarrena. Udalaren hirigintza-planeamendua, eraikin babestuen katalogorik ez denean.

Xedapen indargabetzailea

Bakarra. Indargabetzea.

Azken xedapenak

Lehenengoa. Zehapenen berrikuspen eta eguneratzea.

Bigarrena. Nafarroako Gobernuari ahalmena ematea.

Hirugarrena. Indar hartzea.

ZIOEN AZALPENA

1

Nafarroako Foru Komunitateak Kultur Ondare garrantzitsu eta askotarikoa du, bere historiaren fruitu dena, eta mendeetan zehar bertan finkatu diren herriek aberastua.

Kokatua dagoen lekuak azaltzen du zergatik bildu diren bertan hain kultura desberdinak eta zergatik utzi duten beren jaraunspen aberatsa, XXI. mendeko herritarren kultur ondarearen osagai dena.

Nafarroan kulturak duen estimazioak Nafarroako Monumentuen Batzorderaino sartzen ditu bere sustraiak; izan ere, 1844an sortu zenean bost pertsonaz osatua zen, "pertsona argiak eta gure antzinako gauzen kontserbatzaile arduratsuak". Batzorde haren esku-hartzeei esker kontserbatu ziren, eta desagerbidetik atera Nafarroako Kultur Ondarean giltzarri diren zenbait monumentu eta ondasun.

Haren oinordekoa, Vianako Printzea Erakundea, Foru Diputazio Txit Garaiak sortu zuen, Nafarroako Kultur Kontseilu gisa, 1940ko urriaren 20an. Haren eginkizun nagusiak hiru jardun-ildotan ezarri ziren: Nafarroako antzinako Erreinuaren Ondare Historiko eta Artistikoa zaharberritu, kontserbatu eta zaintzea; Nafarroako Historiari, Zuzenbideari eta Arteari buruzko ikerketak eta azterlanak bultzatzea; eta kultura zabaltzea argitalpen, liburutegi, museo eta erakusketa, ikastaro eta hitzaldien bidez.

XXI. mendean, nahitaezkoa da kultur ondarea kontserbatu, babestu, ugaritu eta zabaltzeko lanarekin jarraitzea, ulertu behar baita nafar herriaren sustraietan dagoen ondasun bat dela, ahalik eta hobekien utzi behar zaiena hurrengo belaunaldiei. Nafarroako Kultur Ondarea berebiziko balioa duen ondasuna da, kontserbatzea ez ezik, handitzea ere merezi duena, horrela Nafarroa bere kulturan finkatua egonen baita Espainiako Estatuaren eta Europaren esparruan, haien zati baita naturaltasunez.

Nafarroako Kultur Ondarea babestu, ugaritu eta ezagutarazteko politika batek beharrezkoa du lehenbiziko elementu gisa lege aldetik arautuko duen instrumentu bat, kasu honetan, foru lege bat, mailarik gorenean jasoko duena arauketa hori. Beraz, foru lege honen funtsa eta esanahia honako hau da: Nafarroako kultur ondarea zaintzeko eta hurrengo belaunaldien eskuetan jartzeko instrumentu eraginkorra izatea, nafar nortasunaren ondasun preziatu eta ezinbestekoa baita ondare hori.

2

Nafarroako Foru Komunitateak onartua du, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 44 artikuluko zenbait epigrafetan, Estatuarekin koordinaturik, kulturaren gaineko eskumen esklusiboa, eta baita historia, arte, monumentu, arkitektura, arkeologia, eta zientzia arloko ondarearen gainekoa ere. Horrek ez ditu ezertan galaraziko ondare hori esportazioaren eta lapurretaren aurka babesteko Estatuak dituen eskumenak, ez estatuaren titulartasunekoak ez diren artxibo, liburutegi, museo, hemeroteka eta gainerako kultur gordailuko zentroen gainean dituenak, ez eta Arte Ederren sustapen eta irakaskuntzarekin lotura duten erakundeen gainean dituenak ere.

Gogoan izan behar da, gainera, Espainiako Konstituzioak, kulturaren eskuragarritasuna sustatu eta zaintzea agindu eta gero (44.1 art.) eta giro egoki baterako eskubidea onarturik (45.1 artikulua), 46. artikuluan ezartzen duela botere publikoek Espainiako herrien historia, kultura eta arte ondarea eta haren osagaiena kontserbatzea bermatu eta hura ugaritzea sustatu behar dutela, edozein delarik ere haien araubide juridikoa eta titulartasuna.

Beharrezkoa da, halaber, kontuan izatea Kultur Ondareari buruzko kezkak nazioarterainoko irismena duela, hori erakusten baitute, alde batetik, UNESCOren ekintzek, zeinen adierazgarri baitira, esate baterako, 1972ko Mundu Ondarea Babesteari buruzko Konbentzioa onartzea, edo, beste alde batetik, Europako Kontseiluak, 1954an onetsi baitzuen Europako Kultur Hitzarmena. Berrikiago, Europar Erkidegoan –gaur egun Europar Batasuna– Espainia sartzeak izan du bere eragina barneko Zuzenbidean; izan ere, honela dio haren eratze Tratatuan, bertsio bateratuaren 151. artikuluan: "Erkidegoak Estatu kideen kulturen loratzeari lagunduko dio, haien nazio eta eskualde aniztasuna errespetatuz, aldi berean kultur ondare komuna nabarmenaraziz".

3

Foru lege honek zazpi titulu ditu, 113 artikulu, bi xedapen gehigarri, bederatzi xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bat eta hiru azken xedapen, eta Arrazoien Azalpen hau du hasieran, non arrazoitzen eta agertzen baitira legearen alderik garrantzizkoenak.

4

Foru lege honen I. titulua xedapen orokorrei buruzkoa da, eta horregatik jasotzen ditu bere

xedea eta oinarri dituen printzipioak. Gainera, Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen zehaztapen zabala ematen du. Nabarmentzekoa da, bereziki, printzipioei buruzko agindua, bertan ezartzen baitira Nafarroako Kultur Ondarea kontserbatu, ugaritu eta sustatzeko jardunbide ororen funtsezko ildoak.

5

II. tituluak administrazio esparruen eskumenak, haien arteko elkarlana eta administrazio antolamendua arautzen ditu. Eskumenei dagokienez, legearen testuan garbi finkatzeko hautua egin da, zorrotz bereizteko zein diren Foru Komunitateko Administrazioarenak, batez ere gaur egun Vianako Printzea Erakundea-Kultura eta Turismo Departamentuak bere esku dituenak, eta toki entitateenak. Dena dela, administrazio publiko guztien arteko elkarlana beharrezkoa da gai honetan, guztien ahaleginak bateratzea beharrezkoa baita helburu bera lortzeko, Nafarroako Kultur Ondarea kontserbatu eta ugaritzea alegia. Kultur ondareari dagokionez, Europan erabakitako ildoen artean, eragile pribatuen parte-hartzea ere arautzen da.

Aipamen berezia merezi du Nafarroako Foru Komunitatearen Administrazioaren kultur arloko kontsulta eta aholku organoak, Nafarroako Kultura Kontseiluak alegia, 1984an sortu zenetik sendotu egin baita Foru Komunitatean. Aholku administrazioak kulturaren arloan duen esparrua osatu egin da, alde batetik Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Baloraziorako Batzordearekin eta bestetik Dokumentuen Ebaluazio Batzordearekin, kultur ondareko ondasunen aniztasuna eta heterogeneotasuna barne-hartuz.

6

III. tituluan Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasun motak eta haien Erregistroa arautzen dira. Babes berezia mereziko duten kultur ondasunen artean hiru mota bereizten dira, beren kultur balioaren mailaren arabera: Interes Kulturaleko Ondasunak, Ondasun Inbentariatuak eta Garrantzi Lokaleko Ondasunak.

Nabarmentzekoa da foru lege honetan kultur ondasun kategoria bati ematen zaion lekua, ondasun ez-materialei, alegia; kulturaren beste forma batzuei dagozkie eta garrantzi handia dute Nafarroan. Orain Interes Kulturaleko Ondasun nahiz Ondasun Inbentariatu gisa sailkatu ahal izanen dira.

Horientzat guztientzat ezartzen dira, beraz, sailkatzeko adierazpen administratiboaren prozeduraren oinarriak, eta garapena erregelamendu mailarako uzten da; izan ere, gerta liteke gai batzuk gehiago zehaztu beharra edo ondasunen arabera aldatu beharra.

Aurreko sailkapenarekin loturik dago horrela sailkaturiko ondasunak Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribitu beharra. Foru Legeak Erregistro bakar bat ezartzeko hautua egin du, non sartuko baita babes bereziren bat premiazkoa duten arloren batean inskribituriko kultur ondasun guztiak, horrela egin ahal izanen baita kudeaketa oso bat, eta argitasun eta kudeagarritasun handiagoa ahalbidetuko baitira, gaur egungo baliabide informatikoei esker.

7

IV. tituluan Kultur Ondareko Ondasunak babesteko araubidea jasotzen da. Lehenik, babes araubide orokor bat ezartzen da, Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasun guztientzat, funtsean haiek kontserbatzera mugatua. Gero, leku gehiago emanez, Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasun higigarri eta higiezinen araubide berezia zehazten da. Horiei buruz, lehenbizi, inskribituriko ondasun higigarri eta higiezin guztientzako araubide komun bat ezartzen da, non jasotzen baitira babesak beti berekin behar dituen oinarriak. Hurrena, ondasun arlo bakoitzerako babes araubide berariazkoak bereizten dira.

Foru legeak kontuan izan du bere xedapenak ahalik eta hobekien koordinatzea hirigintzako legeriarekin, horrela, koordinatuko baitira eta Nafarroako Kultur Ondarea babestera zuzenduko bi lege-instrumentu horien peko jarduketak.

8

V. tituluak Arlo-ondareez dihardu. Puntu honetan foru legeak, Liburutegien Foru Lege bat badenez, hura du abiapuntu, eta kontuan hartzen du aurreikusia dagoela beste arlo-ondare batzuk gai bakarreko foru legeen bidez arautzea; beraz, bikoiztasunak eta arauen artean gerta litezkeen kontraesanak saihesteko, beharrezkoa da oinarrizko alde batzuk jasotzea eta gainerakoak arlo-ondare horien foru legeetarako edo erregelamendu garapenerako uztea.

Arlo-ondare hauek bereizten dira: Ondare Arkeologikoa, Ondare Etnologiko eta Industriala, Dokumentu Ondarea, Ondare Bibliografiko eta Ikusentzunezkoa eta Museoak.

Ondare Arkeologikoari buruzko kapituluan jarduera arkeologikoak tipifikatzen dira eta adminis-

trazio baimen pean ezartzen, eta jarduera arkeologiko ez-zilegiak zehazten dira.

Ondare Etnologiko eta Industrialarentzat Nafarroako Inbentario Etnologikoa sortzen da, foru lege honek oro har ezarritako ondasun ez-materialen babesa indartu eta osatzeko, eta arreta berezia jartzen zaio Ondare Industriala babesteari, Ondare Etnologikoaren osagai baita.

Ikus-entzunezkoen Ondareak esanahi berezia hartu du berriki, eta babes berariazkoa merezi du horregatik; horretarako finkatu dira babesaren edukia eta edukitzaileen betebeharrak.

Dokumentu Ondareari, Ondare Bibliografikoari eta Museoei dagokienez, bakoitzaren foru lege arautzaileen esku uzten dira. Liburutegien kasuan egina da dagoeneko, baina Dokumentu Ondarearen eta Museoen kasuan etorkizunean onartu beharko da.

9

VI. tituluak Nafarroako Kultur Ondarea sustatu eta ezagutarazteko arauak biltzen ditu. Interes publikoak, kultur ondasunen kasuan berezkoa baita, eskatzen du ondasun horien jabeei babes eta laguntza irmoa ematea. Foru lege honek sustapenerako zenbait neurri ekonomiko aurreikusten ditu, kultur ondasunak kontserbatzeko betebeharraren baldintzapekoak guztiak, eta eskuratzen, kontserbatzen, zaharberritzen edo hobetzen diren ondasunen espekulazioa saihestuko dela bermatzen bada bakarrik emanen direnak. Onartzen da, bestalde, Nafarroako Foru Ogasunarekin egindako zor mota guztiak Kultur Ondareko ondasunak ordainketan ematearen bitartez kitatzeko aukera.

Foru lege honen asmoa da, halaber, Nafarroako Kultur Ondarea ezagutaraztea, horrela lortuko baitugu herritarrek hartaz gozatu, hobeki ezagutu, estimatu eta aintzat hartzea, eta baliozkotzat hartzea gizartearen eta turismoaren dinamizaziorako baliabide gisa, aldi berean ondasunen eta haien ingurunearen kontserbazio eta babes neurriak errespetatuz.

10

VII. tituluak ezartzen ditu eta arautzen, alde batetik, legezkotasuna berrezartzeko neurriak eta, bestetik, zehapen-ahalmena Kultur Ondarearen arloan gauzatzeko bidea. Hertsatzeko isuna arautuz, geroago hura ezartzeko aginduzko lege-baimena izan beharra betetzen da, eta nola egin behar den eta zenbatekoa izan behar duen zehazten da.

Zehapen Araubideari buruzko kapituluak jokabide arau-hausleen tipifikazioa jasotzen du, bai eta haien mailaketa eta zehapenak ere. Araua ongi aplikatzeko, jokabide aringarri eta astungarriak finkatzen dira, horrela lortu nahi baita arau-hausteren larritasunaren eta ezartzen zaion isunaren arteko egokitasuna.

11

Azkenik, xedapen gehigarriek, iragankorrek, indargabetzaileak eta azkenek bukaerako ukitua ematen diote foru legeari, eta horretarako jasotzen dira bertan legeak gauzatzerakoan izanen dituen gorabeherak, eta bereziki aurreko araudiekiko loturatik sor daitezkeen arazoak.

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

1. artikulua. Foru legearen xedea.

Foru lege honen xedea da Nafarroako Kultur Ondarea babestu, berreskuratu, ugaritu, ezagutarazi, estimarazi eta hurrengo belaunaldien esku jartzea.

2. artikulua. Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunak.

1. Honako hauek dira Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunak: balio artistikoa, historikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, etnologikoa, dokumentala, bibliografikoa, industriala edo kultur arloko besteren bat izanik Nafarroan kokaturik dauden ondasun hiegiezin eta higigarri guztiak edo, Nafarroako lurraldetik kanpo egon arren, Foru Komunitatearentzat kultur aldetik garrantzi berezia dutenak.

2. Nafarroako Kultur Ondarearen osagai dira, halaber, Nafarroako kulturari buruzko ondasun ez-materialak, foru lege honetan ezarritakoaren arabera.

3. Nafarroako Foru Komunitateak bere lurraldetik kanpo dauden Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak zaintzea bultzatuko du, eta, hala bada, haiek Nafarroara itzultzea.

3. artikulua. Printzipio orokorrak.

Nafarroako Foru Komunitateak, bere eskumenen esparruan, honako printzipio hauen arabera burutuko ditu bere jarduketak Nafarroako Kultur Ondareari dagokionez:

a) Babesaren orokortasuna. Botere publiko guztien eta herritar guztien betebeharra da foru lege honetan ezarritako neurriak hartzea, Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak babesteko.

b) Erakundeen elkarlana. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak Estatuaren Administrazio Orokorrarekin, autonomia erkidegoekin, toki entitateekin, Europako erakundeekin eta nazioarteko erakunde eskudunekin, elkarlanean arituko da Nafarroako Kultur Ondarea berreskuratu, kontserbatu, ugaritu eta ezagutarazteko.

c) Ondasunen jabeekiko elkarlana. Nafarroako Administrazio Publikoak elkarlanean arituko dira, foru lege honetan ezarritakoaren esparruan, Eliza Katolikoarekin, jabe pribatuekin eta Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen jabe diren beste erakunde batzuekin, haiek kontserbatu, babestu, erabili eta ezagutarazteko lanean.

d) Sustapena. Nafarroako Administrazio Publikoen aurrekontuek garrantzi berezia emanen diote Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak kontserbatu eta ugaritzeari.

e) Irispidea. Foru lege honetan ezarritakoaren arabera, Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak herritar guztien gozamenaren irispidean egonen dira, horrela haien ezagupena, estimua eta haiekiko begirunea bultzatzeko.

f) Zabalkundea. Administrazio Publikoek Kultur Ondareko ondasunak sustatu eta ezagutaraziko dituzte, eta haiei buruzko ikasketa Nafarroako hezkuntza-sistemaren barnean egonen da.

g) Ondasunen estimua: Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak, haien egoerak eta ezaugarriek ez badute kontrakorik erakusten, babes-araubidearekin bateragarria den ingurumen, estetika edo turismo aldetik duten balioagatik hartuko dira aintzat.

II. TITULUA
Eskumenak, elkarlana eta antolamendua

4. artikulua. Foru Komunitateko Administrazioaren eskumenak.

1. Foru Komunitateko Administrazioak honako eskumen hauek ditu Nafarroako Kultur Ondareari dagokionez:

a) Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak kontserbatu eta babestea, oro har, Konstituzioaren 149.1.28. artikuluak Estatuari aitortzen dizkion eskumenak galarazi gabe.

b) Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa kudeatzea.

c) Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak babesteko, kautelazko neurriak hartzea eta lehentasunez erosi eta atzera eskuratzeko eskubideez baliatzea eta nahitaezko desjabetzapena egitea.

d) Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak sustatu eta ezagutaraztea.

e) Ikuskapena eta kontrola, eta zehapen araubidea aplikatzea, Nafarroako Kultur Ondareko ondasunei dagokienez.

f) Foru lege honek espresuki eratxikitzen dizkion gainerakoak.

g) Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak babestu eta kontserbatzeko behar diren neurri guztiak hartzea, betiere antolamendu juridikoak beste administrazio publiko batzuei eratxikitzen ez badizkie.

2. Aurreko eskumen horiez baliatzean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa saiatuko da, beharrezkoa denean, koordinazioa eta ituna bilatzen, bai Estatuko Administrazioarekin bai toki entitateekin.

5. artikulua. Nafarroako toki entitateen eskumenak.

Nafarroako toki entitateei dagozkie ondoko eskumenak Nafarroako Kultur Ondareari dagokionez:

a) Beren lurralde esparruan dauden Kultur Ondareko ondasunak kontserbatu eta babestea.

b) Babeserako hirigintza-katalogoak prestatu eta kudeatzea eta haiek Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroarekin lotzea.

c) Kautelazko neurriak hartzea eta nahitaezko desjabetzapena erabakitzea, Garrantzi Lokaleko Ondasunak kontserbatu eta zaintzeko, foru lege honetan ezarritakoaren arabera.

d) Babeserako Plan Bereziak prestatu eta aplikatzea, hirigintzako legeriak ezarritakoaren arabera.

e) Foru lege honek espresuki eratxikitzen dizkien gainerakoak.

6. artikulua. Administrazioen arteko elkarlanaren printzipioak.

1. Administrazio publikoen eta haien menpeko erakundeen arteko harremanek eraginkortasuna, koordinazioa, lankidetza, kooperazioa eta informazio trukea izanen dituzte gidari.

2. Toki entitateek eta kultur arloko departamentu eskudunak elkarrekin lan eginen dute foru lege hau betearazteko, beren esparru geografikoko kultur ondarea babestu, ugaritu eta ondorengoen esku jartzeko, eta beharrezko neurriak hartuko dituzte hondatu, galdu edo desegin ez dadin.

7. artikulua. Eliza Katolikoarekiko elkarlana.

1. Vatikanoaren eta Estatu Espainiarrak sinatutako akordioekin bat, Eliza Katolikoak, Nafarroako Kultur Ondarearen zati handi baten jabe denez, ahalegina eginen du hura babestu, kontserbatu eta ezagutarazteko, betiere foru lege honetan ezarritakoari loturik, eta Foru Komunitateko Administrazioko eta toki entitateetako organo eskudunekin elkarlanean arituko da horretarako.

2. Batzorde Misto bat eratuko da Foru Komunitateko Administrazioaren eta Eliza Katolikoaren ordezkariekin, eta bi erakundeen arteko koordinazio esparrua ezarriko du elkarlanerako jarduketaplanak prestatu eta garatzeko, Eliza Katolikoarenak izanik Nafarroako Kultur Ondareko ondasun direnak berreskuratu, kontserbatu, babestu, ugaritu eta ezagutarazteko.

8. artikulua. Jabe pribatuekiko lankidetza.

1. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun bat arriskuan, hondaturik edo suntsiturik ikusten dutenek berehala eman behar diote horren berri Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari. Hark salaketa zergatik jarri den aztertuko du, eta foru lege honetan xedatutakoaren arabera jokatuko du. Betiere, salaketa jarri duenari jakinaraziko dio, arrazoiak emanez, zer egin duen edo, bestela, salaketa artxibatu egin dela.

2. Publikoa izanen da Nafarroako administrazio publikoen eta Administrazioarekiko auzitegien aurrean Nafarroako Kultur Ondarea babesteko asmoz foru lege honetan eta gainerako antolamendu juridikoan xedatutakoa bete dadin eskatzeko akzioa.

9. artikulua. Nafarroako Kultur Ondarearen arloko departamentu eskuduna.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak kultur arloko departamentu eskudunaren bidez gauzatuko ditu bere eskumenak.

2. Aurreko idatz-zatian adierazitako eskumenak gauzatzea ez da eragozpen izanen Nafarroako Gobernuak Foru Komunitateko Administrazioko gainerako departamentuen organo kolegiatu eta koordinaziokoa den aldetik dituen eskumen horiek erabil ditzan.

3. Kultur arloko departamentu eskudunak honako organo hauek izanen ditu eratxikiak:

a) Nafarroako Kultur Kontseilua.

b) Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Balorazio Batzordea.

c) Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea.

4. Halaber, departamentu eskudunak beste erakunde edo entitate batzuen aholkuak izan ditzake, esate baterako, Nafarroan diren unibertsitateenak, profesionalen eta zientzialarien erakundeenak eta kultur erakunde edo elkarteenak.

10. artikulua. Nafarroako Kultur Kontseilua.

1. Nafarroako Kultur Kontseilua Foru Komunitateko Administrazioak kultur arloan duen kontsulta eta aholkularitzarako organoa da.

2. Kultur ondarearen esparruan, Nafarroako Kultur Kontseiluari honako eginkizun hauek dagozkio:

a) Foru Komunitateko Administrazioari aholku ematea kultur ondarearen arloan.

b) Departamentu eskudunak eskatzen dizkion azterlanak egin eta txostenak ematea.

c) Departamentu eskudunak kultur ondarearen esparruko politika zehaztu eta gauzatzeko eskatzen dion laguntza ematea.

d) Kultur ondarea babestu eta ugaritzeko ekinbideak plazaratu eta egoki iruditzen zaizkion neurriak proposatzea.

e) Nafarroako Foru Komunitateak bere kargu uzten dizkion gainerako eskumenak.

f) Foru lege honek eta antolamendu juridikoak bere esku uzten dizkion gainerako eginkizunak.

3. Nafarroako Kultur Kontseiluko kide berezko dira departamentu eskuduneko kontseilari titularra, kontseiluburua izanen baita, eta departamentu horretan kultur arloko eskumenak dituzten zuzendaritza nagusietako titularrak. Erregelamenduz ezarritako kideez osatuko da, eta kulturaren arloan izen ona, jakintza espezializatua edo Kontseiluari ematen zaizkion funtzioen esparruan presentzia aitortua duten pertsonen artetik aukeratuko dira. Beren eginkizunak betetzeagatik erregelamenduz ezartzen diren ordainsariak jasoko dituzte.

4. Erregelamenduz ezarriko da Nafarroako Kultur Kontseilua nola antolatu, osatu eta arituko den.

11. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Balorazio Batzordea.

1. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Balorazio Batzordea sortzen da, hurrengo idatzzatian eratxikitzen zaizkion eskumenez baliatzeko Foru Komunitateko Administrazioaren aholkularitza organoa izan dadin.

2. Balorazio Batzordeak honako eginkizun hauek izanen ditu:

a) Foru Komunitateak eskuratu asmo dituen kultur ondasunak baloratzea, ondasun mota bakoitzerako erregelamenduz hasiera batean ezarritako diru kopurua gainditzen badute.

b) Foru Komunitateko Administrazioak eroslehentasun eta atzera eskuratzeko eskubideez baliatu aurretik txostena ematea.

c) Foru Komunitateko Administrazioak edo toki entitateek eskatzen dizkioten kultur ondasunen balorazioak egitea.

d) Legez edo erregelamenduz eratxikitzen zaizkion gainerakoak.

3. Balorazio Batzordeko kide izateko, funtzionarioak eta Batzordeari ezarritako eginkizunetan gaitasun frogatua duten ospe oneko beste pertsona batzuk hautatuko dira, eta beti izanen da Ekonomia eta Ogasun Departamentuko ordezkari bat kideen artean.

4. Erregelamenduz ezarriko da Nafarroako Balorazio Batzordea nola osatu, antolatu eta arituko den.

12. artikulua. Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea.

1. Nafarroako Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea sortzen da, hurrengo idatz-zatian eratxikitzen zaizkion eskumenez baliatzeko Foru Komunitateko Administrazioaren aholularitza organoa izan dadin.

2. Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordeak honako eginkizun hauek izanen ditu:

a) Dokumentu sailak desegin edo modu iraunkorrean kontserbatu behar diren baloratzeko irizpideak eta artxiboko dokumentuen eskuragarritasunari buruzkoak finkatzea.

b) Dokumentuen balorazioa eta legeria indarduna kontuan harturik, Nafarroako Dokumentu Ondareko dokumentuak eskuratzeko baldintzak eta epeak erabakitzea.

c) Erregelamenduz erabakitzen diren gainerako guztiak

3. Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordeko kide berezko da artxiboen arloan eskudun den Zuzendaritza Nagusiko titularra, batzordeburua izanen baita. Erregelamenduz ezarritako kideez osatuko da, eta kulturaren arloan izen ona, jakintza espezializatua edo Batzordeari ematen zaizkion funtzioen esparruan presentzia aitortua duten pertsonen artetik aukeratuko dira. Erregelamenduz ezartzen diren ordainsariak jasoko dituzte beren eginkizunak betetzeagatik.

4. Erregelamenduz ezarriko da Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea nola osatu, antolatu eta arituko den.

III. TITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta erregistroa

I. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen sailkapena

13. artikulua Nafarroako Kultur Ondareko ondasun motak.

1. Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunak, babesari dagokionez, honako mota hauetako batean sartuko dira:

a) Interes Kulturaleko Ondasunak.

b) Ondasun Inbentariatuak.

c) Garrantzi Lokaleko Ondasunak.

d) Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten gainerako kultur ondasunak, foru lege honen 2. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoaren arabera, aurreko mota horietan sarturik ez daudenak alegia.

2. Aurreko ataleko a), b), eta c) letretan ezarritako motetako ondasunek babes berezia izanen dute eta, horretarako, Nafarroako Kultur Ondarearen Ondasunen Erregistroan inskribiturik egon beharko dute, titulu honetako III. kapituluan ezarritakoaren arabera.

14. artikulua. Interes Kulturaleko ondasunak.

1. Honako hauek dira Interes Kulturaleko Ondasunak: Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezin, higigarri nahiz ez-material aipagarrienak izanik, foru lege honetan ezarritako prozeduraren arabera bakantasuna eta berezitasuna aitortua dutenak.

2. Bizirik dagoen egile baten obra ezin da deklaratu Interes Kulturaleko Ondasun edo Inbentariatutako Ondasun, salbu eta jabeak espresuki baimena eman badu edo Administrazioak erosi badu.

15. artikulua. Interes Kulturaleko ondasun higiezinen kategoriak.

Interes Kulturaleko ondasun higiezinak honako kategoria hauetakoren batean sartuko dira:

a) Monumentuak: arkitektura edo ingeniaritza obrak diren ondasun higiezinak dira, edo eskultura lan erraldoiak, betiere historia, etnologia, arte,

zientzia edo gizarte ikuspegitik interesgarriak direnak.

b) Multzo historikoa: kokapen-batasun jarraitu nahiz barreiatua osatzen duten ondasun higiezinen multzoa da, giza talde baten bilakabidearen adierazgarri den egitura fisiko batek baldintzatua, haren kulturaren lekukotasuna ematen duelako edo gizartearentzat erabilpen eta gozamen balioa osatzen duelako. Multzo Historikoa da, halaber, edozein higiezingune banakatu, ezaugarri horiek dituen eta garbi zehazterik dagoen populazio batasun handiago batean sartua.

c) Leku Historikoa: leku edo paraje naturala da, balio historikoa duten antzinako gertaera edo oroitzapenei, kultur edo natur sorkuntzei edo gizakiaren obrei loturikoa.

d) Esparru arkeologikoa: leku edo paraje naturala da, metodologia arkeologikoz azter daitezkeen ondasun higigarri edo higiezinak dituena, bai atera badira edo ateratzeko badaude, dela lur azalean, dela lurpean edo urpean.

e) Kultur paisaia: paraje natural, interes etnologikoko leku edo eraikin edo instalazioen multzoa da, nafar herriaren bizimoduari, kulturari edo tradiziozko jarduera bati lotua.

f) Bide historikoa: kultura, historia, etnologia edo teknika aldetik garrantzi nabarmena duen bidea da.

g) Lorategi historikoa: eremu mugatu bat da, gizakiak elementu naturalak antolatu izanaren ondoriozkoa, batzuetan fabrikazko egiturak osagarri dituena, eta interesgarritzat hartua jatorriagatik edo iragan historikoagatik edo balio estetiko, zentzumenetako edo botanikoengatik.

16. artikulua. Ondasun Inbentariatuak

Ondasun Inbentariatuak honako hauek dira: Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarri, higiezin nahiz ez-materialak, baldin eta, Interes Kulturaleko Ondasun deklaratzeko baldintzarik ez bete arren, kultur aldetik garrantzi nabarmena badute eta halakotzat deklaratuak badira foru lege honetan ezarritako prozeduraren arabera.

17. artikulua. Garrantzi Lokaleko Ondasunak.

Garrantzi Lokaleko Ondasunak honako hauek dira: Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinak edo Ondasun Inbentariatuak, baldin eta, Interes Kulturaleko Ondasun deklaratzeko baldintzarik ez bete arren, toki jakin batean kultur aldetik garrantzi nabarmena badute eta halakotzat deklaratuak badira foru lege honetan ezarritako prozeduraren arabera.

18. artikulua. Ondasun higiezin, higigarri eta ez-materialak.

1. Foru lege honen ondorioetarako, ondasun higiezin dira, Nafarroako Foru Berriko 347. Legean halaxe kalifikatutakoez gain, eraikinetatik bereizezin diren elementu guztiak eta haien zati edo apaingarri direnak, edo garai batean hala izan zirenak.

2. Foru lege honen ondorioetarako, ondasun higigarri dira, Nafarroako Foru Berriko 347. Legean halaxe kalifikatukoak eta balio historikoa, artistikoa, etnologikoa, arkeologikoa, bibliografikoa, dokumentala, teknologikoa edo zientifikoa izanik, garraiagarriak eta higiezineen egiturarekin zorrozki lotuak ez direnak, edozein delarik ere haien euskarri materiala.

3. Foru lege honen ondorioetarako ondasun ez-material dira Nafarroako kulturaren adierazgarri diren, ezaupide, teknika, usadio eta jarduerak eta halaber hizkuntzak, Nafarroan dituzten tokian tokiko bereizitasunekin.

II. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen deklarazioa

19. artikulua. Ondasunak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

1. Interes Kulturaleko Ondasunak deklaratzeko prozedura erregelamenduz finkatzerakoan honako arau hauei jarraituko zaie:

a) Deklarazioa egiteko, beharrezkoa da administrazio prozedura egokiari hasiera ematea, tramitatzea eta ebaztea. Prozedurari ofizioz, organo eskudunaren erabakiz edo nornahiren eskaera arrazoituaren ondorioz emanen zaio hasiera, eta azken kasu horretan hasierako erabakia hiru hilabeteko epean hartu eta jakinarazi beharko da, eta, gainerakoan, eskaera ez dela onartu ulertu behar da.

b) Hasierako erabakia Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko da eta hogeita hamar egunez egonen da jendaurrean higiezinen kasuan.

c) Prozedurari hasiera ematearen lehen ondorio berehalako eta zuzenekoa honako hau izanen da: foru lege honek ondasun horientzat ezarritako babes araubidearen behin-behineko aplikazioa.

d) Ondasun higiezin bat Interes Kulturaleko deklaratzeko espediente bati hasiera ematen bazaio, udalak ez du emanen hura dagoen eremuan lurzatiketarik, eraikuntzarik edo eraispenik egiteko lizentziarik, eta etenda gelditukо dira ordurako emanda daudenak. Nolanahi ere, toki horretan

berehalaxe egin behar bada lanen bat ezinbestean, beharrezkoa izanen da kultur arloko departamentu eskudunaren baimena.

e) Tramitazioan entzunaldia emanen zaie interesatuei, ondasun higiezin horiek beren udal mugapean dituzten udalei eta interesatuak izan litezkeen Foru Komunitateko Administrazioko departamentuei.

f) Ondasuna deskribitzeko beharrezkoak diren txosten teknikoak egon beharko dute deklarazio espedientean, eta baita Interes Kulturaleko Ondasun deklaratzea arrazoitzeko garrantzi eta bakantasun bereziari buruzko txostenak ere. Horiez gain, beharrezkoa da Nafarroako Kultur Kontseiluaren aginduzko txostena ere. Deklarazio espedienteak ondasuna identifikatzeko elementuak izan behar ditu, eta baita babesteko beharrezkoak diren gainerakoak ere. Ondasun higiezinen kasuan, ezarriko du, foru lege honen 15. artikuluaren arabera, zein kategoriatan sartzen diren, zehaztuko ditu ondasun horien osagaiak, albo-jabetzak eta gehigarriak, eta ingurunea mugatuko du. Deklarazioak ingurunearen babes maila edo graduak finkatzen ahal ditu.

g) Ondasun higiezinak banaka edo bilduma gisa deklaratzen ahal dira Interes Kulturaleko.

h) Prozedura ebatzi eta jakinarazteko, hogei hilabeteko epea dago, prozedurari hasiera eman zitzaionetik kontatzen hasita, eta bestela iraungi eginen da. Espedientea iraungitzen bada, ezin emanen zaio hasiera berriro hurrengo hiru urteetan, ez bada titularraren eskariz.

i) Interes Kulturaleko Ondasun deklaratzea Nafarroako Gobernuari dagokio, organo eskudunak proposaturik betiere.

2. Deklarazioa Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituko da. Halaber, Estatuko Administrazio Orokorrari jakinaraziko zaio, bidezko ondorioetarako.

3. Ondasun higiezinei buruzko deklarazioa, monumentu edo lorategi historikoen kasuan, Jabetza Erregistroari igorriko zaio, dohainik inskribitzeko, bidezko ondorioak izan ditzan.

20. artikulua. Ondasun Higiezinak eta Ondasun ez-material Inbentariatuak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

1. Ondasun Higiezinak eta Ondasun ez-material Inbentariatuak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura erregelamenduz finkatzerakoan, honako arau hauei jarraituko zaie:

a) Deklarazioa egiteko, beharrezkoa da administrazio prozedura egokiari hasiera ematea, tramitatzea eta ebaztea. Prozedurari ofizioz, organo eskudunaren erabakiz edo nornahiren eskaera arrazoituaren ondorioz emanen zaio hasiera, eta azken kasu horretan hasierako erabakia hiru hilabeteko epean hartu eta jakinarazi beharko da, eta, hala ez bada, eskaera ez dela onartu ulertu behar da.

b) Hasierako erabakia Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko da eta hogeita hamar egunez egonen da jendaurrean.

c) Prozedurari hasiera ematearen lehen ondorio berehalako eta zuzenekoa honako hau izanen da: foru lege honek ondasun horientzat ezarritako babes araubidearen behin-behineko aplikazioa.

d) Tramitazioan entzunaldia emanen zaie interesatuei, ondasun higiezin horiek beren udal mugapean dituzten udalei eta interesatuak izan litezkeen Foru Komunitateko Administrazioko departamentuei.

e) Espedientean Kultur Ondareko ondasunen arlo-inbentarioren batean sartua dela jasota egon behar du, edo sartzea arrazoitzeko ezaugarriak badituela frogatu.

f) Prozedura ebatzi eta jakinarazteko, sei hilabeteko epea dago, prozedurari hasiera eman zitzaionetik kontatzen hasita, eta bestela iraungi eginen da. Espedientea iraungitzen bada, ezin emanen zaio hasiera berriro hurrengo hiru urteetan, ez bada titularraren eskariz.

g) Ondasun Inbentariatu baten deklarazioa departamentu eskuduneko organo egokiak eginen du.

2. Deklarazioa Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituko da. Halaber, Estatuko Administrazio Orokorrari jakinarazio zaio, bidezko ondorioetarako.

21. artikulua. Ondasun higigarri inbentariatuak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

1. Ondasun higigarri Inbentariatuak deklaratzeko prozedura erregelamenduz finkatzerakoan, honako arau hauei jarraituko zaie:

a) Deklarazioa egiteko, beharrezkoa da administrazio prozedura egokiari hasiera ematea, tramitatzea eta ebaztea. Prozedurari ofizioz, organo eskudunaren erabakiz edo nornahiren eskaera arrazoituaren ondorioz emanen zaio hasiera, eta azken kasu horretan hasierako erabakia hiru hilabeteko epean hartu eta jakinarazi beharko da, eta, hala ez bada, eskaera ez dela onartu ulertu behar da.

b) Prozedurari hasiera ematearen lehen ondorio berehalako eta zuzenekoa honako hau izanen da: foru lege honek ondasun horientzat ezarritako babes araubidearen behin-behineko aplikazioa.

c) Tramitazioan entzunaldia emanen zaie interesatuei.

d) Espedientean Kultur Ondareko ondasunen errolda edo arlo-inbentarioren batean sartua dela jasota egon behar du, edo sartzea arrazoitzeko ezaugarriak badituela frogatu.

e) Ondasun higigarriak banaka edo bilduma gisa deklaratzen ahal dira Inbentariatu.

f) Prozedura ebatzi eta jakinarazteko, sei hilabeteko epea dago, prozedurari hasiera eman zitzaionetik kontatzen hasita, eta bestela iraungi eginen da. Espedientea iraungitzen bada, ezin emanen zaio hasiera berriro hurrengo hiru urteetan, ez bada titularraren eskariz.

g) Ondasun Inbentariatu baten deklarazioa departamentu eskuduneko organo egokiak eginen du.

2. Deklarazioa Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituko da. Estatuko Administrazio Orokorrari jakinarazio zaio, Espainiako Ondare Historikoaren Ondasun Higigarrien Inbentario Orokorrean sar dezan.

22. artikulua. Garrantzi Lokaleko Ondasunak Interes Kulturaleko deklaratzeko prozedura.

1. Ondasun higiezin bat toki entitateek egiten dituzten hirigintzaplaneamenduko katalogoetan sartzen denean deklaratzen da Garrantzi Lokaleko Ondasun, kultur arloan eskuduna den departamentuak txostena emanda, eta hirigintza arloko legeria indardunaren arabera behin betiko onartzen denean udalaren hirigintza planeamendua. Horretarako, hirigintza arloko departamentu eskudunak udalaren hirigintza-planeamendua behin betikoz onesten duten ebazpenak igorriko dizkio kultur arloko departamentu eskudunari.

2. Deklarazioa Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituko da.

23. artikulua. Deklarazioaren iraungipena.

Ondasun bati eman bazaio Kultur Intereseko Ondasunaren, Ondasun Inbentariatuaren edo Garrantzi Lokaleko Ondasunaren deklarazioa, hartarako jarraitutako tramite berdinen bidez utz daiteke baliorik gabe, osorik edo hein batean, deklarazio hori.

III. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen erregistroa

24. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroaren sorrera.

Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa sortzen da, eta bertan inskribitu beharko dira foru lege honetako 13. artikuluko a), b), eta c) letretako batean sartzen diren ondasunak.

25. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroaren ezaugarriak.

1. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa bakarra izanen da ondasun mota eta kategoria guztietarako.

2. Erregistroa publikoa izanen da, eta beraz nornahik izan behar du sarbidea, salbu eta murriztea beharrezkoa bada ondasunak babesteko edo jabearen onespena beharrezkoa duten jabetza pribatuko ondasunei buruzko datu berariazkoek hala ezartzen badute.

3. Erregistroaren edukia erregelamenduz finkatzerakoan honako arau hauei jarraituko zaie:

a) Inskribitu beharreko ondasun bakoitzak bere folio edo erregistro-fitxa izanen du.

b) Kultur Intereseko Ondasun edo Ondasun Inbentariatu deklaratzeko prozedura-espedienteen hasierako ebazpenak bertan jasota egonen dira.

c) Nafarroako Kultur Ondareko ondasun deklaratzeko administrazio egintzak inskribitu egin behar dira.

d) Ondasun bakoitzari dagokionez, gutxieneko identifikazio ezaugarriak deskribituko dira.

e) Interes Kulturaleko Ondasun eta Ondasun higigarri Inbentariatu deklaratuetan eragina duten eskualdaketa, garraio eta esku-hartze guztiak inskribitu egin behar dira.

f) Interes Kulturaleko Ondasun deklaratuetan eragina duten ebazpen judizialak jaso egin behar dira.

g) Ondasun inskribituetan eragina duten administrazio egintza guztiak jasoko dira.

26. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa prestatu eta eguneratzea.

1. Kultur arloko departamentu eskudunari dagokio Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa prestatzea eta etengabe eguneratzea.

2. Administrazio Publikoak, beste erakunde batzuk eta jabe pribatuak behartuak dira departa-

mentu eskudunari Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroa eguneratzen laguntzera.

IV. TITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen babes araubidea

I. KAPITULUA
Babes araubide orokorra

27. artikulua. Babes araubide orokorra.

Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen titularren betebeharrak honako hauek dira:

a) Ondasunak Nafarroako Kultur Ondareko ondasun gisa kontserbatu, babestu eta edukitzea.

b) Ondasunen kontserbazioak ezartzen dituen baloreekiko egokia den moduan erabiltzea.

c) Galdu, desegin edo honda ez daitezen ahalegintzea.

d) Administrazio publikoei ondasunei buruzko datu zehatzak ematea, haiek ezagutu, kontserbatu eta babestu ahal izan ditzaten, eta helburu horretarako aztertzeko aukera ematea.

II. KAPITULUA
Nafarroako kultur ondareko ondasunen erregistroan inskribituriko ondasun higigarri eta higiezinen babes araubidea

1. atala
Babes araubide orokorra

28. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen jabeen betebeharrak.

Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen jabeek nahiz edukitzaileek honako betebehar hauek dituzte:

a) Edozein titulu, kausa edo inguruabarrengatik Interes Kulturaleko Ondasunekin eta Ondasun Higigarri Inbentariatuekin egindako edozein eskualdaketa, garraio edo esku-hartzeren berri administrazio publikoei ematea, eta gauza bera ondasun inskribituek jasandako kalte eta bestelako eraginei buruz ere.

b) Interes Kulturaleko ondasunak erregelamenduz erabakitzen diren baldintzetan jendeak bisitatzeko moduan edukitzea, aldez aurretik ezarritako egun-orduetan, eta baita ikertzaileen eskura ere, aldez aurretik eskabide arrazoitua aurkezten badute. Ezin ukatuko da baimena, ez baldin badaude, kultur arloko departamentu eskudunaren iritziz, uko hori justifikatzen duten arrazoiak. Bermatu beharra dago, betiere, pertsonak eta familiak duten intimitate eskubideari zor zaion begirunea.

c) Ondasun higigarriak Foru Komunitateko Administrazioak edo Estatuko Administrazioak antolatu edo sustatutako aldi baterako erakusketetarako maileguan uztea; administrazioek, noski, titularren aldeko behar adinako bermea eskaini behar dute. Mailegu horien denbora-muga, oro har, urtebete izanen da.

d) Foru lege honek edo antolamendu juridikoak ezartzen dizkien gainerako guztiak.

29. artikulua. Betebeharrak ez betetzea.

1. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen jabeek 28. artikuluan ezarritako betebeharrak betetzen ez dituztenean, Foru Komunitateko Administrazioak zilegi du beharrezkoak diren neurriak subsidiarioki hartzea, jabeari errekerimendua egin ondoren, eta kasu horretan jabearen kargura izanen dira Administrazioaren jarduketak sortutako gastuak.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoa gorabehera, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak zuzenean egin ditzake beharrezko esku-hartzeak, eta ondasunaren jabeari berehala emanen dio horren berri, hura kontserbatu edo babesteak hala eskatzen badu.

3. 27. eta 28. artikuluetan ezarritako eginbeharrak betetzen ez badira, departamentu eskudunak zilegi du hertsapen isunak ezartzea foru lege honetan xedatutakoaren arabera.

4. Interes Kulturaleko ondasunen jabeek 27. artikuluko a), b) eta c) letretan ezarritakoak ez betetzea gizartearen intereseko kausa izanen da Foru Komunitateko Administrazioaren nahitaezko desjabetzapenerako.

5. Foru Komunitateko Administrazioaren ondasun higigarrien kasuan, zilegi du zentro publikoetan aldi baterako gordailuan edukitzeko agintzea, harik eta esku hartzera behartu zuten arrazoiak desagertu eta babes egokia bermatu arte.

6. 27. artikuluko a), b) eta c) letretan ezarritako betebeharrak ez betetzeak ahalbidetuko die toki entitateei foru lege honetan aurreikusitako neurri subsidiarioak edo zuzenekoak hartzera, baita nahitaezko desjabetzapenera edo hertsapen isunetara jotzea ere, beren udal mugapean kokaturik dauden Garrantzi Lokaleko ondasunen kasuan.

30. artikulua. Babeserako aurretiazko kautelazko neurriak.

Foru Komunitateko Administrazioak zilegi du edozein eraispen eragoztea eta edo esku-hartze

edo obra etetea ondasun baten osotasuna gordetzeko edo Nafarroako Kultur Ondareko bereziki babesturiko ondasunen kategorietan gero sartzeko, behar diren kautelazko neurriak hartzen baditu. Kautelazko neurriak ez dira luzatuko bi hilabetetik aurrera, eta horien barnean, hala bada, dagokion deklarazio prozedurari hasiera eman beharko zaio.

31. artikulua. Eraisketa-debekua eta aurri-espedienteak.

1. Kontserbatzeko betebeharra gorabehera, babes bereziko kategorietakoren batean sartutako ondasun higiezin baten edo sartzeko espedientea hasia duen baten aurri-espediente bati hasiera ematen bazaio, kultur arloko departamentu eskuduna legitimaturik egonen da espediente horretan interesatu gisa esku hartzeko, eta toki entitateak behartuak dira jakinaraztera espedienteari hasiera eman izana eta ematen diren ebazpen guztiak.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoa gorabehera, babes bereziko kategorietan sarturiko eraikinen baten aurri-egoera deklaratzen bada, foru lege honek ezartzen duen babesak izanen du lehentasuna, eta babes hura beharrezko egin zuten ezaugarrien arabera konpondu eta zaharberritu beharko da.

3. Babes bereziko kategorietan sarturiko eraikin bat eraitsi nahi bada, aurri-deklarazio irmoa eta kultur arloko departamentu eskudunaren baimena behar dira aurretik. Eraistekoa den hori zenbaterainokoa izanen den zehaztuko du baimenak, eta, higiezinaren babesa beharrezko egin zuten balioak kontserbatzeko bidezko bada, baita berreraikuntza ere.

4. Baldin eta aurri-deklarazioa foru lege honek edo bestelako lege edo erregelamenduzko xedapenek ondasunaren jabeari ezarritako betebeharrak ez betetzearen ondorio bada, titularraren kargura berregin edo kontserbatzea eskatuko da.

32. artikulua. Lurralde antolamenduko eta hirigintza planeamenduko instrumentuak.

1. Lurraldearen antolamenduko eta hirigintza-planeamenduko instrumentuek, bai eta plan eta programen ingurumen ebaluazioak eta ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazioaren menpean ezartzen diren proiektuek ere, Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko edo Nafarroako Inbentario Arkeologikoan jasotako ondasunen kontserbazioa eta babesa bermatzeko zehaztapenak izan behar dituzte dokumentazioan.

2. Gorabehera horiek edo higiezinen Kultur Ondarean eragina izan dezakeen beste edozein zehaztapen jasotzen den atalean, kultur arloko departamentuaren txostena izan beharko da eta haren zehaztapenak espedientearen ebazpenean sartuko dira.

3. Txosten eskaera arlo bakoitzeko legeriak ezartzen duen organismoak eginen du, eta hark ezarritako epean eman beharko da, isiltasunak ezetza adieraziko baitu.

33. artikulua. Ondasunen eskualdaketa.

1. Interes Kulturaleko ondasunen edo Ondasun Higigarri Inbentariatuen jabariaren edo erabilera eta gozamen eskubide errealen eskualdaketa kostu bidezkoa egin nahi dutenek kultur arloko departamentu eskudunari jakinarazi beharko diote beren asmoa, eta eskuratzailea nor den, prezioa, ordainketa-modua eta eskualdaketaren gainerako baldintzak adierazi.

2. Aurreko idatz-zatian ezarritako jakinarazpenaren ondoko bi hilabeteen barnean, departamentu horrek eroslehentasuneko eskubidea gauzatu ahal izanen du bai bere alde, bai irabazi asmorik gabeko beste erakunde batzuen alde edo zuzenbide publikoko beste edozein entitateren alde.

3. Jakinarazpena egin ez bada edo modu desegokian egin bada edo jakinarazpenean aipatzen diren baldintzez bestelakoetan egin bada eskualdaketa, departamentu eskudunak bere esku izanen du, eroslehentasun eskubiderako ezarritako baldintza berdinetan, atzera eskuratzeko eskubideaz baliatzea, betiere eskualdaketaren ezagupen fedemailea izan eta sei hilabeteko epean.

4. Toki entitateek zilegi dute halaber eroslehentasuneko eta atzera eskuratzeko eskubideaz baliatzea beren mugapean dauden Interes Kulturaleko ondasun higiezin deklaratuei buruz, artikulu honetan ezarritako baldintzen arabera, eta hori egin ahal izan dezaten, departamentu horrek jasotzen dituen jakinarazpenen edo egindako eskualdaketen ezagupen fedemaileen berri eman beharko die. Eroslehentasuneko eta atzera eskuratzeko eskubideen konkurrentzia gertatzen bada, departamentu hark izanen du lehentasuna.

5. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasun higigarriak eliza-erakundeen esku baldin badaude haien edozein egoitza edo dependentziatan, ezin eskualdatuko dira kostu bidezko nahiz dohaintzazko tituluz, ez eta partikularrei nahiz merkataritzako entitateei lagatu ere. Ondasun horiek Foru Komunitateko Administrazioari, Estatuari, zuzenbide publikoko entitateei edo elizaren beste erakunde batzuei soil-soilik besterendu edo lagatuko zaizkie.

6. Ez dira baimenduko, ez eta Jabetza Erregistroan inskribituko artikulu honek aipatzen dituen ondasunei buruzko jabari-eskualdaketen eskritura

publikoak edo erabilera eta gozamen eskubide errealen eratze edo eskualdaketakoak, hemen ezarritakoa betetzen dela jasota geratzen ez baldin bada.

7. Artikulu honetan ezarritakoak ez du ezertan galarazten Estatuko Administrazio Orokorrari estatuko legeriak onartzen dizkion eroslehentasuneko eta atzera eskuratzeko eskubideak.

34. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinen Inbentarioa.

1. Kultur arloan eskumena duen departamentuak Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinen Inbentarioa eginen du, eta bertan dokumentatuko dira Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezin interesgarri guztiak, edozein delarik ere haien titulartasun juridikoa.

2. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinen Inbentarioan sartu behar diren ondasun higiezinen titularrak departamentuarekin elkarlanean arituko dira Inbentario hori egiten. Horretarako, aztertzen utzi eta daukaten informazioa eman beharko dute behar bezala dokumentatzeko.

2. atala
Interes kulturaleko ondasun higiezinen babes araubidea

35. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

1. Ondasun higiezin bat Interes Kulturaleko Ondasun bihurtzen duen deklarazioan jasotako zehaztapenek lehentasuna izanen dute ondasun horri buruz hirigintza planetan jasotakoen aldean; izan ere, haiek deklarazio horretan ezarritakoari egokitu beharko zaizkio, dela planak prestatzean, dela ondoko aldaketen bidez.

2. Eraikuntza eta bizigaitasun araudi sektorialen aplikazioa ondasunaren kultur balioen kontserbazioaren menpe egonen da.

36. artikulua. Esku hartzeko baimena.

1. Kultur Intereseko ondasun higiezinen gainean edo haien ingurunean egin nahi den edozein esku-hartzetarako, beharrezkoa da alde aurretik kultur arloan eskudun den departamentuak baimena ematea. Eskaera hori obra-baimena tramitatzen duen toki entitateak aurkeztuko du, eta bi hilabeteko epean ebatzi beharko da, bestela, ezetsi egin dela ulertu ahal izanen baita.

2. Planteaturiko esku-hartze motaren araberako dokumentazio teknikoa erantsi beharko zaio eskaerari, eta hark ondasuna identifikatu eta haren egungo egoera eta proposatutako esku-hartzea jasoko du, eta gainera erregelamenduek beharrezkotzat dauzkaten gainerako agiriak, besteak beste, zuzendaritza lanetan jardun behar duten pertsonen akreditazio tekniko eta profesionala. Horrez gain, esku-hartzea gauzatuko dutenen fidagarritasun teknikoa frogatu beharko da.

3. Baimen hori ez da beharrezkoa hurrengo artikuluaren arabera onetsitako planeamendua garatzen duten Multzo Historikoetako, Leku Historikoetako eta Esparru Arkeologikoetako esku-hartzeetan, betiere monumentu ez diren higiezinetan edo haien inguruneetan baizik ez badute eragina.

37. artikulua. Babes Plan Bereziak.

1. Toki entitateek Udal Plan Orokorra garatzeko, Babes Plan Bereziak egin beharko dituzte, hirigintzako legerian ezarritakoaren arabera, Multzo Historiko, Leku Historiko eta Esparru Arkeologikoetarako, zeinek behin betiko onespena baino lehen kultur arloko departamentu eskudunaren adostasun txostena beharko baitute. Txostena hiru hilabeteko epean eman beharko da, Babes Plan Bereziaren dokumentazio osoa jasotzen denetik. Epe hori igarotzen bada adostasun txostenik eman gabe, aldekoa izan dela ulertuko da.

2. Plan hori behin betiko onetsi arte, obra baimenak emateko edo Multzo Historiko, Leku Historiko edo Eremu Arkeologiko deklaratzeko espedientea hasi aurretik emandakoak exekutatzeko, nahitaezkoa da kultur arloko departamentu eskudunak emandako aldeko ebazpena, eta, dena dela, ez da onartuko ez lerrokadura berririk, ez eraikigarritasunaren aldaketarik, ez lurzatiketarik, ez eransketarik.

38. artikulua. Esku hartzeko irizpide orokorrak.

1. Kultur Intereseko Ondasun higiezinetan egiten diren esku-hartzeak historiaren ikuspegik ondasun horiek hobeto ulertzeko, alde formal eta eraikuntzakoen adierazpen eta arkitektura balioak berreskuratzeko eta egokitasun funtzionala hobetzeko eginen dira.

2. Aldez aurreko txosten bat izanen du, gorabehera horiek arrazoituko dituena, eta ondoko txosten bat, emaitzak jaso eta dokumentatzeko.

3. Ez da zilegituko ondasunaren zatiak deuseztea, salbu eta irauteko edo interpretazio historiko hobea izan dezan beharrezkoa denean, edo ondasunari kalte nabarmena egiten badiote, eta kasu horietan , behar bezala dokumentatu beharko da.

39. artikulua. Beste babes neurri batzuk Interes Kulturaleko ondasun higiezinen kategoria batzuetan.

1. Monumentuen eta lorategi historikoen fatxada eta estalduretan ezin paratuko dira iragarkiak, burdin hariak, antenak, zirkulazio seinaleak, hiri-

hondakinen biltontziak eta ageriko hodiak, eta debekatua egonen da haiek desitxuratu edo ikuspegia oztopatzen duen edozer eraikitzea.

2. Multzo historikoetan hirigintza eta arkitektura aldetik duten egitura mantenduko da, bai eta ingurunearen ezaugarri orokorrak ere. Salbuespen izanen dira higiezinen ordezkapenak, are haien zatienak are, eta multzoaren osotasunaren kontserbazioari laguntzen dioten heinean bakarrik egin ahal izanen dira. Lehendik dauden hiri-lerrokadurak mantenduko dira, salbu eta Babes Plan Berezian baimen espresua badago multzoaren kontserbazioa hobetzeko aldaketak egiteko.

3. Leku Historiko, Esparru Arkeologiko eta Kultur Paisajeetan ez da zilegi izanen iragarkiak paratzea, edo burdin hari, antena eta ageriko hodirik egotea, salbu eta Interes Kulturaleko Ondasunarekin lotura badute eta harmonian baldin badaude harekin.

4. Kultur Intereseko Ondasun deklaratutako ondasun higiezinetan, ondare balioa interes etnografikoan oinarritua badute, ezin kenduko dira deklarazioaren funtsean egon ziren funtzio edo erabilera desagertuen adierazgarri diren osagaiak.

40. artikulua. Inguruneak.

1. Kultur Intereseko Ondasun higiezin baten ingurunea da bai ondasunaren eremu bera, bai haren jarraian edo tarteekin dauden lurra eta eraikuntzak, betiere ondasunaren osagai izan gabe, haren berezko esanahian zeresana edo eragina dutenak.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak zilegi du, ofizioz edo toki entitateen eskariz, gizarte interesa dela-eta nahitaezko desjabetzapena erabakitzea, Interes Kulturaleko Ondasunak erabili edo begiestea galarazten edo oztopatzen duten higiezinen kasuan, edo ingurumen aldetik haien harmoniari kalte egiten diotenen edo kontserbatzeko arriskua dutenen kasuan.

41. artikulua. Lekualdatzeak.

1. Interes Kulturaleko ondasun higiezinak ezin dira bereizi ingurunetik.

2. Aurreko atalean xedatutakoa gorabehera, behar-beharrezkoa denean tokiz aldatzea, ezinbestean edo gizarte interesak beharturik, kultur arloko departamentu eskudunaren adostasun txostena beharko da aldez aurretik, hiru hilabeteko epean emanen dena; epe hori betetzen bada txostenik eman gabe, aurkakoa dela ulertuko da.

3. atala
Ondasun higiezin inbentariatuen babes araubidea

42. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

1. Ondasun Higiezin Inbentariatuen babes araubidea deklarazioan finkatutakoa izanen da, eta espresuki finkatuko ditu kontserbaziorako neurririk egokienak.

2. Ondasun higiezin bat Ondasun Inbentariatu bihurtzen duen deklarazioan jasotako zehaztapenek lehentasuna izanen dute ondasun horri buruz hirigintza planetan jasotakoen aldean; izan ere, haiek deklarazio horretan ezarritakoari egokitu beharko zaizkio, dela planak prestatzean, dela ondoko aldaketen bidez.

3. Eraikuntzari eta bizigaitasunari buruzko araudi sektorialen aplikazioa ondasunaren kultur balioen kontserbazioaren menpe egonen da.

43. artikulua. Esku hartzeko baimena.

Ondasun Higiezin Inbentariatuen gainean egin nahi den edozein esku-hartzetarako, beharrezkoa da aldez aurretik departamentu eskudunak baimena ematea. Eskaera hori obra-baimena tramitatzen duen toki entitateak aurkeztuko du, eta bi hilabeteko epean ebatzi beharko da, ezetsi egin dela ulertu ahal izanen baita bestela.

4. atala
Garrantzi lokaleko ondasunen babes araubidea

44. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

Garrantzi Lokaleko Ondasunen babes araubide berariazkoa hirigintza arloko legeriak eta udalaren hirigintza-planeamenduak ezartzen dutena izanen da.

5. atala
Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen babes araubidea

45. artikulua. Babes araubide berariazkoa.

1. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunen babes araubidea foru lege honen 27. eta 28. artikuluetan finkatutakoa da. Ezaugarri bereziak direla-eta ondasun higigarri batek babes araubide berezia beharrezkoa badu, haren deklarazioan finkatuko da, hark ezarriko baititu espresuki kontserbaziorako babes neurri egokienak.

2. Interes Kulturaleko Ondasun edo Ondasun Inbentariatu deklaratzeko prozedurari hasiera

eman aurretik, kautelazko neurriak hartuko ditu Foru Komunitateko Administrazioak, ondasunaren osotasuna mantentzeko beharrezkoak badira edo Nafarroako Kultur Ondareko ondasun mota horien artean geroago sartzeko komenigarriak badira. Kautelazko neurriak ez dira luzatuko bi hilabetetik aurrera, eta horien barnean eman beharko zaio hasiera, hala egiten bada, deklarazio prozedurari.

46. artikulua. Esku hartzeko baimena.

1. Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan egin nahi den edozein esku-hartzetarako, beharrezkoa da aldez aurretik kultur arloko departamentu eskudunaren baimena edukitzea. Baimen-eskaera bi hilabeteko epean ebatziko da, eta bestela ezetsi egin dela uler daiteke.

2. Eskaeretan proiektu tekniko bat izanen da, ondasuna bera eta haren egungo egoera zertan diren eta egin nahi den esku-hartzearen proposamena jasoko dituena, eta erregelamenduz eskatzen diren beste agiriez gain, gehitu beharko dira esku-hartzea zuzendu eta gauzatuko duten pertsonen prestakuntza tekniko eta profesionala egiaztatzen dutenak.

47. artikulua. Esku hartzeko irizpide orokorrak.

Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko Ondasun higigarri batean egiten den edozein esku-hartzetan honako irizpide hauei jarraituko zaie:

a) Esku-hartzeak ondasunaren kontserbazioa eta hobekuntza izanen ditu xede.

b) Ondasuna ahalik eta gehien aztertu eta hobekien ezagutzeko ahaleginak eginen dira, proposatutako esku-hartzea ahalik eta egokiena izan dadin.

c) Esku-hartzeak ondasunaren kultur interesa eta esanahia zainduko du, eta horrek ez du galaraziko gaur egungo osagaiak, teknikak eta materialak erabiltzea, ondasunaren erabilera ahalik eta egokiena izan dadin, eta elementu edo garai jakin batzuk nabarmentzeko.

d) Ez da baimenik emanen ondasunaren zatirik deusezteko, salbu eta irauteko edo interpretazio historiko hobea izan dezan beharrezkoa denean, eta, kasu horietan ere, behar bezala dokumentatuko da.

e) Esku-hartzearen txosten tekniko bat eginen da, eta bertan jasoko dira, zehatz-mehatz, erabilitako tratamentuak eta materialak, eta dokumentatzeko behar adinako dokumentazio grafiko eta fotografikoa gehituko da.

48. artikulua. Garraioak.

1. Interes Kulturaleko deklaratutako ondasunak ezin dira esportatu. Interes Kulturaleko deklaratutako ondasun higigarrien aldi baterako esportaziorako beharrezkoa da aldez aurretik espresuki Estatuko Administrazioak baimena ematea.

2. Ondasun Inbentariatuen esportaziorako beharrezkoa da aldez aurretik espresuki Estatuko Administrazioak baimena ematea.

3. Kultur arloan eskudun den departamentuari emanen zaio Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasun higigarrien garraioaren berri, eta nondik nora eraman diren, eta aldi baterako edo behin betiko den adieraziko zaio. Baldintzak ezarriko dira garraiorako, ondasunaren osotasunari eta kontserbazioari kalte egin dakiekeela ikusten bada.

4. Ondasuna Nafarroako Foru Komunitatearen lurraldetik kanpora eraman nahi bada, kultur arloan eskudun den Administrazioari jakinaraziko zaio jomuga.

5. Interes Kulturaleko Ondasun higiezin bati loturiko ondasun higigarrien kasuan, berri-ematea eskaera moduan aurkeztuko da, eta salbuespen gisa baizik ez da onartuko, ondasun haiek ondasun higiezinarenari lotua baitute beren atarramendua.

49. artikulua. Salerosketa.

1. Kultur Ondarearen osagai diren ondasun higigarrien salerosketan jardun ohi duten Nafarroako pertsona edo entitateek hirugarrenei ondasun horiek saldu edo eskualdatu aurretik haien existentzia adierazi beharko diote Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari.

2. Gainera, kultur arloko departamentu eskudunak legeztaturiko liburu bat eraman beharko dute, non jasoko diren Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen gainean egiten diren transakzioak. Gutxienez ondasuna identifikatzeko datuak jasoko dira, hots, argazki bat eta transakzioan esku hartu duten aldeak.

3. Kultur Ondarearen osagai diren ondasunen salerosketan jardun ohi diren Nafarroako pertsona edo entitateen Erregistroa sortzen da, eta bertan inskribitu beharko dute jarduera horretan aritzen direnek. Erregelamenduz ezarriko dira inskripzioa egiteko modua eta erregistro horren antolamendua eta funtzionamendua.

4. Enkantegileek kultur arloko departamentu eskudunari jakinarazi beharko diote zer enkante egitekoak diren, egin baino hilabete lehenago gutxienez, edonolakoak direla ere enkanteak, bal-

din eta haietan Kultur Ondareko edozein ondasun besterendu nahi bada. Jakinarazpenean enkantea zein egun, ordu eta lekutan eginen den adieraziko da, baita enkantean ondasunak izanen duen hasierako prezioa ere. Kultur arloko departamentu eskudunak zilegi du eroslehentasun eta atzera eskuratzeko eskubideez baliatzea, foru lege honen 33. artikuluan ezarritakoaren arabera.

50. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarrien katalogoa.

1. Kultur arloan eskumena duen departamentuak Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarrien Katalogoa eginen du, eta bertan dokumentatuko dira Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezin interesgarri guztiak, edozein delarik ere haien titulartasun juridikoa.

2. Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarrien Inbentarioan sartu behar diren ondasun higigarrien titularrak departamentuarekin elkarlanean arituko dira Inbentario hori egiten. Horretarako, ondasun horien existentziaren berri emanen dute, haiek aztertzen utzi, eta daukaten informazioa eman beharko dute behar bezala dokumentatzeko.

3. Erregelamenduz ezarriko dira betebehar hori gauzatzeko antzinatasunaren eta balio ekonomikoaren irizpideak.

4. Kultur arloko departamentu eskudunari aurreko puntuan aipatzen diren ondasunetakoren baten existentzia jakinarazten zaionean, hark hiru hilabete izanen ditu ondasun hori foru lege honek ondasun higigarrientzat ezartzen dituen babes kategorietakoren batean sartzeko tramiteei hasiera emateko.

51. artikulua. Ondasun higigarrien jabeen eskubideak.

1. Ondasun bat Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribitzeak honako eskubide hauek emanen dizkio jabeari:

a) Kultur arloko departamentutik kontserbaziorako laguntza teknikoa jasotzea.

b) Dirulaguntzak edo bestelako sustapen neurriak eskatzea, haren kontserbaziorako.

2. Ondasun higigarri bat Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higigarrien Katalogoan egoteak kultur arloko departamentu eskudunetik kontserbaziorako laguntza teknikoa jasotzeko eskubidea emanen dio jabeari.

52. artikulua. Bildumak.

1. Foru lege honen ondorioetarako, bilduma bat honako hau da: berariaz bildu edo metatu ondoren nahasturik edo modu monografikoan elkarturiko ondasun higigarrien multzoa.

2. Kultur Intereseko deklaratutako edo Inbentariatutako ondasun higigarrien bildumak ezin sakabanatuko dituzte haien jabe, edukitzaile edo eskubide errealen titularrek, departamentu eskudunak aldez aurretik baimena ematen ez badu.

III. KAPITULUA
Interes kulturaleko deklaratutako edo inbentariatutako ondasun ez-materialen babes araubidea

53. artikulua. Babes araubidea.

Interes Kulturaleko ondasun ez-materialen edo Inbentariatuen babes araubidea haien deklarazioan finkatutakoa izanen da, eta espresuki finkatuko ditu kontserbaziorako eta zabalkunderako neurririk egokienak. Halaber, Foru Komunitateko Administrazioak ondasun horien ezagupena osatu edo hobetzeko behar diren ikerketak sustatzeko neurriak hartuko ditu.

V. TITULUA
Arlo-ondareak

I. KAPITULUA
Ondare arkeologikoa

54. artikulua. Kontzeptua.

1. Foru lege honen 2. artikuluko 1. idatz-zatian xedatutakoaren arabera ondasun higigarri eta higiezin historikotzat hartzen direnek osatzen dute Nafarroako Ondare Arkeologikoa; arkeologiaren metodologiaz aztergarriak izan beharko dute, eta lur azaletik, lurpetik nahiz urpetik atereak edo ateragabeak.

2. Ondare arkeologikoaren osagai dira halaber gizakiaren historiarekin eta haren jatorri eta aurrekariekin lotura duten eta arkeologiaren metodologiaz aztertzeko modukoak diren elementu geologiko eta paleontologikoak.

55. artikulua. Araubide Juridikoa.

Jabari publikoko ondasun dira Nafarroako Foru Komunitateko Ondare Arkeologikoa osatzen duten guztiak eta aurkikuntzaz –halabeharrez edo bilatu ondoren– edo esku-hartzez –baimendu nahiz baimengabez– agerian jartzen direnak. Halakoxeak dira horiez gain Nafarroako Foru Komunitatean egindako esku-hartzeen ondorioz lortutako erregistro arkeologikoko jatorrizko dokumentuak.

56. artikulua. Nafarroako Inbentario Arkeologikoa.

1. Departamentu eskudunak Nafarroako Inbentario Arkeologikoa osatu eta eguneraturik edukiko du, eta bertan agertuko dira aztarnategi eta aurkikuntza banakatu guztiak, definiturik eta haien hedadura mugaturik. Horretarako, bilaketa arkeologikoak sustatuko ditu eta eskatzen ahal die esku hartzeko baimenen titularrei ikertzen dituzten aztarnategiak eta egiten dituzten aurkikuntzak inbentariatzeko, erregelamenduz zehazten diren baldintzetan.

2. Aztarnategi arkeologikoak beren lurretan dauzkaten jabeek Inbentario hori egiten lagunduko dute, eta ikerleei beren lana agiten utziko diete.

3. Kautelapeko esparru arkeologikoak sartuko dira Nafarroako Inbentario Arkeologikoan, foru lege honetan ezarritakoaren arabera deklaratu ondoren.

4. Nafarroako Inbentario Arkeologikoa kontuan hartu beharko da lurraldearen antolamenduko eta hirigintzaplaneamenduko instrumentuak egiterakoan, eta halaber plan eta programen ingurumen ebaluazioetan eta ingurumenaren eraginaren ebaluaziopean jartzen diren proiektuetan.

5. Katalogatutako aztarnategiak eta aurkikuntza banakatuak foru lege honen 13. artikuluan aurreikusitako motetan sartzen ez diren bitartean, Nafarroako Inbentario Arkeologikoak biltzen duen informazioa zabalkunde eta irismen murriztupean egonen da, erregelamenduz ezartzen diren baldintzen arabera.

57. artikulua. Arkeologia arloko esku-hartzeak.

1. Foru lege honen ondorioetarako, arkeologia arloko esku-hartzeak dira bilaketak, zundaketak, jarraipenak, indusketak, kontserbazio eta lehengoratze lanak, labar-artearen dokumentazioa, zabalkunde lanak eta beste edozein, baldin eta helburutzat badute Ondare Arkeologikoa osatzen duten ondasunak aurkitzea, dokumentatzea, ikertzea, ezagutaraztea edo babestea eta haietan edo haien ingurunean esku hartzea eskatzen badute.

2. Esku-hartze arkeologikoak programatuak edo urgentziazkoak izanen dira. Esku-hartze arkeologiko programatuak arkeologiaren arloko aurkikuntza, dokumentazio, ikerketa eta zabalkundeak soil-soilik eragindakoak dira, Ondare Arkeologikoa babesteko edo eragin kaltegarriak saihesteko asmoz egin ez direnak alegia. Urgentziazko esku-hartzeak, berriz, Ondare Arkeologikoko ondasunek desegin, hondatu edo kalteak jasateko arriskua dutenean egiten direnak edo dokumentatzeko eta babesteko aurreneurriak hartzera behartzen dutenak dira.

3. Esku-hartze arkeologiko guztietarako, bai programatuetarako bai urgentziazkoetarako, beharrezkoa da departamentu eskudunak aldez aurretik emandako baimen espresua. Eskabideak arrazoitu egin beharko du esku-hartzearen premia eta planteatzen den esku-hartzearen araberako dokumentazio teknikoa izan behar du erantsirik, erregelamenduz ezartzen diren baldintzen arabera.

4. Arkeologiaren arloko esku-hartze baterako baimenak ezarritako baldintzetan lanak egitera behartzen du titularra, eta gainera berreskuratutako ondasunen eta lortutako agirien inbentarioa eta gordailua egitera, txostenak eta memoria zientifikoa aurkeztera eta departamentu eskudunaren jarduera arkeologikoaren ikuskapen teknikorako erraztasunak ematera, eta hori guztia erregelamenduz erabakitzen diren modu eta epeetan.

58. artikulua. Kautelazko neurriak obrak egitean.

1. Obra bat egitean, Nafarroako lur publiko nahiz pribatuan, halabeharrez aurkituko balira balio arkeologikoa duten ondasun higigarri edo higiezinak, obren sustatzaileak edo zuzendaritza fakultatiboak berehala geldituko ditu kalte egin diezaieketen obrak eta kultur arloko departamentu eskudunari eta aurkikuntza gertatu den udal mugapeko agintariari adieraziko dio. Departamentu horrek aurkitutakoaren balioa zehazteko behar diren azterketak eginen ditu eta bi hilabeteko epean gehienez ere erabakia hartuko du, dela obrekin aurrera jarraitzekoa, dela ondasuna Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribitu eta etenaldi bat ezartzekoa, aztarnak dokumentatzeko eta kontserbazio neurri egokiak hartzeko esku-hartze arkeologikoa bukatu arte.

2. Kultura arloko departamentu eskudunak ahalmena du Nafarroako Ondare Arkeologikoko ondasun baten eraisketa eragozteko eta edozein obra edo esku-hartzetan etenaldi bat ezartzeko, jarduketa hori arriskutsua denean kontserbazio edo dokumentaziorako.

3. Kultur arloko departamentu eskudunak zilegi du agintzea, Ondare Arkeologikoan eragina duten obrak egitea bultzatzen badu, Nafarroako eremu publiko edo pribatuetan edozein esku-hartze egitea, Ondare Arkeologikoa osatzen duten ondasunak badirelako susmo oinarritua baldin badu.

59. artikulua. Jokabide ez-zilegiak ondare arkeologikoan.

Honako jokabide hauek ez dira zilegi:

a) Baimenik gabe egindako esku-hartze arkeologikoak edo baimenean ezarritako baldintzei nabarmenki aurka egiten dietenak.

b) Lur mugimenduak eta azaleko bilaketak, aztarna arkeologikoak aurkitzeko asmoz eta beharrezkoa den baimena izan gabe eginak.

c) Lur mugimenduak, eraispenak eta gainerako jarduketak, baldin eta Ondare Arkeologikoa desegin, hondatu edo arriskuan jar badezakete, foru lege honetako 58.1 artikuluan azaldutako baldintzetan egindako aurkikuntzen ondoren gertatuak, berri emateko eta obrak eteteko eginbeharrak bete gabe.

60. artikulua. Kautelapeko Esparru Arkeologikoak.

1. Honako hauek dira Kautelapeko Esparru Arkeologikoak: esparru garbi mugatuak, orube nahiz lurzatiak, non, frogabide materialak, dokumentazio historikoa edo ahozko tradizioa oinarri hartuz, susmatzen baita, badaudela Nafarroako Ondare Arkeologikoa osatzen duten ondasunak.

2. Kautelapeko Esparru Arkeologikoak departamentu eskudunak mugatuko ditu, interesatuei eta dagokien toki entitateei entzunaldia eman ondoren, eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko dira.

3. Kautelapeko Esparru Arkeologikoen babes araubidea foru lege honek Ondare Arkeologikoarentzat eta zehazki mugaketa-egintza adiministratiboan erabakitzen duena izanen da.

4. Hirigintza planeamenduak bere antolamendu eremuan dauden Kautelapeko Esparru Arkeologikoak jasoko ditu, eta haien babes araubidea aipatuko du.

5. Kautelapeko Esparru Arkeologikoetan obra baten jabeek edo sustatzaileek orube edo lurzatiaren balio arkeologikoari buruzko azterlan bat erantsi beharko diote baimen eskabideari, non jasoko baitira proiektuak Ondare Arkeologikoan duen eragina eta ezarriko diren babes neurriak. Toki entitateak kultur arloko departamentu eskudunari bidaliko dio espedientea, eta departamentuak bi hilabeteko epean eman behar du txosten lotesle bat. Epe hori bete eta ebazpen espresurik ez bada, aldekoa dela ulertuko da.

61. artikulua. Egitura arkeologikoak desmuntatu eta tokiz aldatzea.

1. Interes Kulturaleko Ondasun edo Ondasun Inbentariatu deklaratuak diren Ondare Arkeologikoko ondasunak ezin dira beren ingurunetik bereizi. Ezinbesteko edo gizarte intereseko arrazoiak tartean direnean, eman daiteke baimena desmuntatu edo tokiz aldatzeko, baina betiere sustatzaileak kultur arloko departamentu eskudunaren adostasun txostena eskatu beharko du. Txosten hori bi hilabeteko epean emanen da, ondasuna aurkitu den eremu arkeologikoko esku-hartzea bukatzen denetik, eta epe hori betetzen bada txostena eman gabe, aldekoa dela ulertuko da.

2. Ondare Arkeologikoa osatzen duten gainerako ondasunak desmuntatu edo tokiz aldatzeko, ekinbidearen sustatzaileak kultur arloko departamentu eskudunaren adostasun txostena behar du, eta alternatiba-azterlan bat aurkeztu beharko du horretarako. Txosten hori bi hilabeteko epean emanen da, eta epe hori betetzen bada eman gabe, aldekoa dela ulertuko da.

3. Egitura arkeologikoak desmuntatzen edo tokiz aldatzen badira, zientifikoki dokumentatuko dira osagaiak eta ezaugarriak, kultur arloko departamentu eskudunak erabakitzen duen lekuan berregitea, paratzea eta berreraikitzea bermatzeko.

4. Departamentu eskudunak zilegi du obra baten sustatzaileari ordainetako neurriak harraraztea, hark ondasunaren balioari kalte larria egiten dionean edo haren azaleraren 100eko 25ean eragina duenean, eta ezar diezaioke egitura desmontatuak berregitea, ondasunari balioa itzultzeko jarduketak burutzea, edo arrazoituz finkaturiko balio-galeraren ordainetarako edozein neurri hartzea. Dena dela, aplikatu ahal izateko, baimena behar da, foru lege honen 57. atikuluan ezarritakoaren arabera, proiektuaren sustatzaileari eta ondasuna dagoen entitateari entzunaldia eman ondoren.

62. artikulua. Ondasun arkeologikoen aurkikuntza.

1. Ondare Arkeologikoa osatzen duten ondasun higigarri edo higiezinak, halabeharrez edo zoriz aurkitzen badira edo esku-hartze arkeologiko baimendu baten ondorioz banaka agertzen badira, ahalik eta lasterren, eta beti berrogeita zortzi ordu baino lehen, jakinarazi eginen zaie kultur arloko departamentu eskudunari, dagokion toki entitateari edo Estatuko Segurtasun Gorputzei eta Indarrei eta beste Polizia Gorputzei, eta ez da haien berri emanen jendaurrean, harik eta jakinarazpen hori egiten den arte.

2. Jakinarazpena toki entitateari edo Estatuko Gorputz eta Indarrei eta beste Polizia Gorputzei egiten bazaie, berrogeita zortzi orduko epean jakinarazio diote departamentu eskudunari. Era berean, hark toki entitateari eta aurkikuntza egin den lurzatiaren edo orubearen jabeari haren berri ema-

nen diete, ondasunaren kontserbazio aldetik arriskua ikusten duenean.

3. Aztarna horiek aurkitutako lekuan edukiko dira harik eta departamentu eskudunak nora eraman erabaki arte, salbu eta desagertzeko edo hondatzeko arrisku larria badago; izan ere, kasu horretan atera eta dauden toki entitatearen edo departamentu eskudunaren esku edo agintzen den museo publikoan jarriko dira. Objektua hasieran zegoen lekuan geldituko da lurrak mugitu behar badira handik ateratzeko eta urpeko aurkikuntza bat bada. Betiere, aurkitzaileak ondasunaren edukitza materiala baldin badu eta ez badu dagokionaren esku jarri, legezko gordailapenaren arauak aplikatuko dira.

4. Departamentu eskudunak aztarna arkeologiko aurkituen behin betiko gordailapena non egin erabakiko du, eta horretarako oinarrizko irizpidetzat honakoak hartuko ditu: aurkikuntzatik ahalik eta hurbilen gelditzea eta ondasunen kontserbazio eta segurtasun aldetik baldintza hoberenak izatea; horrek ez du galarazten, noski, museo antolamenduko beharrizan orkokorretatik sortutako beste irizpide batzuk aplikatzea.

63. artikulua. Aurkikuntza-saria.

1. Aurkitzaileak eta halabeharrez ondasuna aurkitu den lekuaren jabeak eskubidea dute ondasunaren balioaren erdia adinako dirukopurua erdibana jasotzeko, eskudirutako sari gisa kultur arloko departamentu eskudunak emana; balioa interesatuek eskaturik tramitaturiko espedientean zehazten den legezko tasazioak zehaztuko du. Aurkitzaileak edo jabeak bi baino gehiago badira, proportzio bera mantenduko da. Inola ere ez dute izanen ez aurkitzaileak ez lekuaren jabeak aurkitutako ondasuna bahian atxikitzeko eskubiderik.

2. Aurreko artikuluan ezarritako eginbeharrak bete gabe aurkitzeak kendu eginen die aurkitzaileari eta, bere erantzukizunaren arabera, lekuaren jabeari, saria jasotzeko eskubidea, eta horrek ez du galaraziko izan ditzaketen zehapenak jasotzea.

3. Honako hauek ere ez dute sari-eskubiderik sortzen:

a) Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan sarturiko higiezin baten egitura arkitektonikoaren osagaiak aurkitzea, dena dela, kultur arloko departamentu eskudunari gehienez ere hogeita hamar eguneko epean jakinarazi beharko zaiona.

b) Jarduera arkeologikoak egiteko departamentu eskuduneko pertsona baimenduek egindako aurkikuntza.

c) Zilegi ez diren jardueren ondoriozko aurkikuntza.

d) Kautelapeko Esparru Arkeologiko deklaratu edo mugatuetan edo deklaratzeko edo mugatzeko prozesuan daudenetan egindako aurkikuntzak.

e) Administrazio publikoek sustatutako obretan egindako aurkikutzak.

II. KAPITULUA
Ondare etnologikoa eta industriala

64. artikulua. Ondare etnologikoa.

Nafar herriaren kulturaren eta bizimodu tradizionalaren adierazpena osatzen duten edo osatu duten ondasun material eta ez-materialen multzoa da Nafarroako Ondare Etnologikoa.

65. artikulua. Ondare industriala.

Nafarroako Foru Komunitateko jarduera produktibo, teknologiko eta industrialari loturiko jardueren adierazpen diren edo haiei loturik dauden ondasun higigarri eta higiezinek osatzen dute Ondare Industriala, Nafarroako historia ekonomiko eta sozial berrienaren osagai baitira.

66. artikulua. Araubide juridikoa.

Ondare Etnologiko eta Industrialeko ondasunek Nafarroako Kultur Ondareko ondasun motetakoren batean sartzearen ondorioz izaten ahal dute babesa.

67. artikulua. Nafarroako Inbentario Etnologikoa.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak Nafarroako Inbentario Etnologikoa egin eta eguneraturik edukiko du, eta bertan identifikatu eta deskribituko dira interes etnologikoa duten lekuak eta ondasunak, bai materialak eta bai ez-materialak; horrez gain, lekuen eta ondasun higiezinen kasuan, non dauden adieraziko da, eta Interes Kulturaleko Ondasun, Ondasun Inbentariatu edo Garrantzi Lokaleko Ondasun gisa sailkatuak badira, hori ere jasoko da, eta baita haietan eragina duten gainerako babes arauak ere.

Bereziki zainduko da industria-aurreko tresneria gordetzen duten eremuen kontserbazioa eta, berez edo ingurunearekin batera, Nafarroako Foru Komunitateko industria-aurreko jardueren adibide adierazgarriak badira.

2. Nafarroako Inbentario Etnologikoko ondasunen titularrek beren laguntza emanen dute inbentarioa egiteko. Horretarako, ondasun horien existentziaren berri emanen dute, haiek aztertzen utzi, eta daukaten informazioa eman beharko dute behar bezala dokumentatzeko.

3. Erregelamenduz ezarriko dira betebehar hori gauzatzeko antzinatasunaren eta balio ekonomikoaren irizpideak.

68. artikulua. Ondasun etnologiko ez-materialen babesa.

1. Foru Lege honen 53. artikuluan Nafarroako Foru Komunitateko ondasun etnologiko ez-materialei buruz xedatutakoa ezertan galarazi gabe, kultur arloko departamentu eskudunak bultzatuko du eta beharrezko neurriak hartuko ditu haiek aztertu, ikertu, dokumentatu, erregistratu eta euskarri sendoan jasotzeko, geroko belaunaldien estimazioa eta haien esku jartzea bermatua egon dadin.

2. Ondasun ez-materialak Nafarroako Kultur Ondasunen Erregistroan inskribitzeak lehentasuna emanen die, gisa bereko gainerako jardueren artean, haiek babestu, ezagutarazi eta dirulaguntzak eta laguntza ofizialak eskuratzearen ikuspegitik lor dezaketenari buruz.

69. artikulua. Ondare industrialaren babesa.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak, foru lege honetan ezarritako instrumentuen bitartez, Nafarroako Foru Komunitatearen industrializazio prozesuaren adierazgarri diren ondasun eta eremuak zaindu eginen ditu, eta bereziki multzo teknologikoak eta haiek edukitzeko eraikinak, bai eta garraiorako baliabideak eta bide azpiegiturak ere.

2. Debekaturik dago 1900 aurreko industriako makineria desegitea, salbu eta, ezinbesteko edo gizarte intereseko arrazoiak, edo interes kulturalik eza dela medio, kultur arloko departamentuak horretarako baimen espresua ematen badu. Baimen-eskaerak bi hilabeteko epean ebatziko dira. Epe hori iragan eta ebazpen espresurik eman ez bada, eskabideak ezetsi direla ulertuko da.

III. KAPITULUA
Dokumentu ondarea

70. artikulua. Dokumentu ondarea.

1. Honako hauek dira Nafarroako Dokumentu Ondarearen osagaiak:

a) Dokumentu publikoak, alegia Nafarroako Parlamentuak eta haren erakunde laguntzaileek beren eginkizunetan edozein garaitan sortu, kontserbatu edo bilduak.

b) Dokumentu publikoak, alegia Nafarroako administrazio publikoen organoek eta gainerako organismo publikoek eta haien menpekoak diren edo Nafarroako Foru Komunitatea partaide nagusi den enpresa eta entitateek eta baita zerbitzu publikoak kudeatzen dituzten pertsona pribatu fisiko nahiz juridikoek ere beren eginkizunetan edozein garaitan sortu, kontserbatu edo bilduak.

c) Fedemaile eta erregistro publikoen dokumentu publikoak.

d) Nafarroako Foru Komunitatean finkaturiko entitate eta elkarte politiko, ekonomiko, enpresarial, sindikal eta erlijiosoek edo kultur eta hezkuntza arloko entitate, fundazio eta elkarteek beren eginkizunetan sortu, kontserbatu edo bildutako dokumentuak, gutxienez berrogei urteko antzinatasuna badute.

e) Nafarroako Foru Komunitatean dauden dokumentuak, ehun urte baino gehiagoko antzinatasuna dutenak, edozein entitate pribatu edo pertsona fisikok sortu, kontserbatu edota bilduak.

f) Dokumentu publiko nahiz pribatuak, antzinatasuna alde batera utzirik kultur arloko departamentu eskudunak Nafarroako Dokumentu Ondarearen osagaitzat deklaratuak.

2. Halaber, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa arduratuko da gaur egun desagertuak diren erakunde edo entitate nafarren edo Nafarroan egoitza dutenen dokumentuak Nafarroako Dokumentu Ondarean sartzeaz.

71. artikulua. Dokumentua zer den.

Foru lege honen ondorioetarako, honako hau da dokumentua: hizkuntza natural nahiz kodetuan ahoz nahiz idatziz egindako edozein adierazpen, eta edozein adierazpen grafiko, soinuzko edo irudizko, edozein modutako euskarri material gaurko nahiz etorkizunekoan jasoa eta pertsonen jardueran sortua.

72. artikulua. Araubide juridikoa.

Dokumentu Ondarearen babesa Nafarroako Kultur Ondareko ondasunetako motetakoren batean sartzearen bitartez egin ahal izanen da, eta, betiere, kapitulu honetan jasotako arau berariazkoak aplikatuz.

Horietan ezartzen ez den guztiari foru legeak ondasun higigarriei buruz ezartzen duena aplikatuko zaio.

73. artikulua. Dokumentu Ondarearen kontserbazioa.

1. Debekatuta dago Dokumentu Ondare publiko nahiz pribatuko ondasunak deuseztu edo desegitea, salbu eta, erregelamenduz ezartzen den prozedura eta moduaren arabera, organo eskudunak hala erabakitzen badu. Oro har, babes berezia izanen dute 40 urte baino gehiago duten dokumentuek.

2. Inola ere ezin dira desegin halako dokumentuak, pertsona edo ente publikoen eskubide eta betebeharren froga-balioa daukaten bitartean.

74. artikulua. Dokumentuen bizi-zikloa.

1. Dokumentuen bizi-ziklotzat ulertzen dira dokumentuak dituen faseak, alegia, sortzen denetik lekukotasun historiko gisa duen garrantziagatik kontserbatzea edo balio administratiboa ahitua duela-eta desegitea erabakitzen den artekoak.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, beraz, ahaleginak eginen ditu Nafarroako administrazio publikoek sortzen dituzten dokumentuak kontserbatzeko arauak bete daitezen, eta arduratuko da haien balio administratibo eta historikoaz, eskuragarritasunaz, kontserbazio epeez eta, hala egokitzen bada, deuseztatzeko epeaz, betiere, administrazio publikoen jardueraren lekukotasun gisa duten garrantziaren arabera, etengabeko kontserbazioa bermatua izan dadin.

3. Kontserbazio arauak organo eskudunak ezarriko ditu.

75. artikulua. Edukitzaileen betebeharrak.

1. Dokumentu Ondareko ondasunen edukitzaileek, edozein delarik ere haien titulartasuna, honako betebehar hauek dituzte:

a) Dokumentu Ondareko ondasunak babestu eta behar bezala antolaturik kontserbatzea, eta deuseztu, desegin, zatitu edo urritzea galaraztea, ongi kontserbatzeko egoera egokian edukiz. Eginbehar hori ez betetzea aski izanen da ondasun horien nahitaezko desjabetzapenerako gizarte intereseko kausa sortzeko, edo administrazio publikoen kasuan, Nafarroako Artxibo Nagusian gordailatzeko agindua emateko, harik eta modu egokian kontserbatzea bermatzeko baldintzak izan arte.

b) Ikuskapenerako erraztasunak ematea.

c) Kultur ikerketa eta zabalkunderako erabiltzen uztea. Departamentu eskudunak zilegi du, interesatuaren eskariz, eginbehar horren ordez ondasuna aldi baterako uztea, segurtasun eta ikerketa aldetik ondasunak edukitzeko baldintza egokiak dituen artxibo publiko batean.

2. Eginbehar horiek erregelamenduz zehaztuko dira, babestu behar dutenaren kategoriaren arabera.

76. artikulua. Artxiboa eta dokumentu-funtsa: zer diren.

1. Artxiboa, foru lege honen ondorioetarako, erakunde edo instituzio bat da, dokumentuak eta dokumentu-funtsak kudeaketa administratiborako, informaziorako eta ikerketarako erabiltzeko antolatu, zaindu, kudeatu, deskribitu, kontserbatu eta ezagutarazteko eginkizunak berariaz betetzen dituena. Artxibo dira halaber dokumentu-funtsa edo funtsen multzoa.

2. Dokumentu-funtsa, foru lege honen ondorioetarako, dokumentu multzo organiko bat da, pertsona fisiko nahiz juridiko, publiko nahiz pribatu batek bere jarduera eta eginkizunak betetzean bere bizitzan zehar sortu edo jasotako dokumentuak prozesu naturalean bilduz osatua.

77. artikulua. Nafarroako Artxiboen Sistema

1. Nafarroako Artxiboen Sistema Nafarroako Foru Komunitatean kokaturiko artxibo arloko organo, zentro zerbitzu eta bestelako baliabidez osatutako multzo koordinatua da, Nafarroako Dokumentu Ondarearen kudeaketa egokirako, babeserako, baloraziorako, kontserbaziorako, bilketarako, deskribapenerako eta zabalkunderako arau eta prozedura komunak erabiliz tratamenduen uniformitatea, elkar-osagarritasuna eta eraginkortasuna bermatzen dituena; horretarako, partaideen jarduketetako elkarlanaz eta koordinazioaz baliatuko da, bereziki teknologia berriak artxibo lanean sartzeari begira.

2. Honako hauek osatzen dute Nafarroako Artxiboen Sistema:

a) Departamentu eskuduna, sistemaren buruari dagozkion eginkizunak bere gain izanen dituena.

b) Nafarroako Foru Komunitatean kokatuak edo sustraituak diren administrazio publiko guztien artxibo arloko organo, zentro, zerbitzu eta gainerako baliabideak, edozein delarik ere haien titulartasun publikoa eta dokumentazioaren antzinatasuna.

c) Nafarroako Kultur Kontseilua.

d) Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordea.

e) Hitzarmen edo bestelako elkarlanerako figuren bitartez Sisteman sartzen diren artxibo pribatuen arloko gainerako organo, zentro, zerbitzu eta baliabideak.

f) Etorkizunean sor daitezkeen gainerako organoak, Dokumentu Ondarearen esparruan eskumenak baldin badituzte.

78. artikulua. Nafarroako artxiboen errolda.

Departamentu eskudunak, Nafarroako gainerako administrazio publikoekin batera, Nafarroako Artxiboen Errolda egin eta eguneraturik edukiko du eta zilegi du, horretarako, Erroldako ondasunen gainean eskubideak dituzten titularrei haien azterketa eta informazio egokiak eskatzea.

79. artikulua. Dokumentazioaren eskuragarritasuna.

1. Pertsona guztiek dute Nafarroako Dokumentu Ondarea osatzen duten dokumentuen artxiboetarako irispidea eta haiek kontsultatzeko eskubideaz baliatzeko aukera, eta baita haien edukiari buruzko informazioa eskuratzekoa ere, kasu bakoitzean aplikatzekoa den legeriaren arabera, dokumentazioaren titularra edozein delarik ere.

2. Administrazio publikoen kasuan, Dokumentuen Ebaluaziorako Batzordeak ezarriko ditu eskuragarritasun epeak. Epe horiek finkatzen ez diren bitartean, eta betiere goragoko mailako legerian jasotako pertsonen eskubide funtsezkoak gordetzeko salbu –foru lege honek ezartzen duenarekin edo beste legeria berariazko baten oztopo egin baitezakete– eskuragarritasunari gehienez ere jar dakiokeen gehienezko erreserba-epea berrogeita hamar urte da dokumentuaren datatik hasita, edo hogeita bost urte pertsona hil denetik, datu hori ezaguna bada.

IV. KAPITULUA
Ondare bibliografikoa eta ikus-entzunezkoena

80. artikulua. Ondare bibliografikoa.

Honako hauetaz dago Nafarroako Ondare Bibliografikoa: liburutegiak, titulartasun publikoko bilduma bibliografikoak, lan inprimatuak, liburuak, liburuxkak, orri solteak, bai banakakoak bai seriekoak, betiere haiei buruz eskura diren datuen arabera, Nafarroako Foru Komunitateko liburutegi edo bilduma bibliografikoetan ez badaude gutxienez hiru ale 1958.etik aurrerako inprimaketetan kopuru hori badela ziurtzat joko da.

81. artikulua. Nafarroako ikus-entzunezkoen Ondarea.

Honako hauek osatzen dute Nafarroako Ikus-entzunezkoen Ondarea: dokumentu zinematografiko, soinuzko edo ikus-entzunezkoak, edizio eta informazio digitalak eta antzeko dokumentuak, edozein delarik ere haien euskarri materiala, betiere haiei buruzko datuen arabera Nafarroako Foru Komunitateko liburutegi edo zerbitzu publikoetan ez badaude hiru ale, gutxienez; editaturiko film zinematografikoen kasuan aski izanen da ale bakarra izatea.

82. artikulua. Araubide juridikoa.

Nafarroako Ondare Bibliografikoa eta Ikus-entzunezkoen Ondarea Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen kategorietakoren batean sartuz babestuko da eta foru lege honek ondasun higigarriei buruz ematen dituen xedapen orokorrak aplikatuko zaizkio.

V. KAPITULUA
Museoak

83. artikulua. Museoa eta bilduma museografiko iraunkorra zer diren.

1. Museoak jendearentzat zabalik dauden erakunde iraunkorrak dira, irabazi asmorik gabe eta gizartearen zerbitzuan eta haren garapenerako, arkeologia, historia, arte, etnologia, zientzia eta teknika edo kultur arloko balioa duten bildumak eskuratu, kontserbatu, ikertu, ezagutarazi eta erakusten dituztenak, ikerketa, intepretazio, hezkuntza eta gozamenerako.

2. Bilduma museografiko iraunkorrak dira pertsona fisiko edo juridiko batek kontserbatzen dituen kultur ondasunen multzo egonkorrak, zeinetan ezin diren bete, funtsen txikitasuna, baliabide eskasia edo teknikaririk eza dela-eta, museoei eratxikitzen zaizkien eginkizunak, baina haien jabeek bermatzen baitituzte, gutxienez, jendearen bisitak ordutegi egoki eta arautuan, bildumak kontserbatu, zaindu eta erakusteko oinarrizko baldintzak eta ikertzaileentzako sarbidea.

84. artikulua. Museoetarako eta bilduma museografiko iraunkorretarako sarbidea.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bultzatuko eta bermatuko du herritarrek museoetarako eta titulartasun publikoko bilduma museografiko iraunkorretarako sarbidea izan dezatela, nahiz eta hori ez den oztopo izanen, zaintzapeko ondasunen kontserbazioa dela-eta ezar daitezkeen mugak.

85. artikulua. Araubide juridikoa.

Nafarroako Kultur Ondareko ondasun motetakoren batean sartzearen bitartez babes daitezke museoak eta bilduma museografiko iraunkorrrak, eta, betiere haiek arautzen dituen foru legean jasotako arau berariazkoen aplikazioaren bitartez.

Horietan ezartzen ez den guztiari foru lege honek Nafarroako Kultur Ondareko ondasunei buruz emate dituen xedapen orokorrak aplikatuko zaizkio.

VI. TITULUA
Kultur ondarearen sustapena eta zabalkundea

I. KAPITULUA
Sustapena

86. artikulua. Sustapen neurri ekonomikoak.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, berreskurapena, lehen-

goratzea eta zabalkundea bultzatuko ditu, dirulaguntzen eta bestelako sustapen neurrien bitartez.

2. Artikulu honetan aurreikusitako neurri ekonomikoak gauzatzean, beharrezko bermeak ezarriko dira kontserbatzen, lehengoratzen edo hobetzen diren ondasun horien bidezko espekulazioari bidea ixteko.

3. Ondasun bati artikulu honetan aipatzen diren laguntzetakoren bat eman eta zortzi urteko epean Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak ondasun hori erosten badu, erosketa-prezioari laguntza eguneratuari dagokion dirukopurua kenduko zaio, konturako ordainketatzat hartzen baita.

4. Nafarroako Kultur Ondarea kontserbatzeko betebeharra betetzen ez dutenek edo aurreko bost urteetan foru lege honetan larri edo oso larritzat tipifikaturiko arau-hausteren bat egin dutenek ez dute aukerarik izanen artikulu honetan aipatzen den laguntzarik jasotzeko.

5. Artikulu honetan jasotako sustapen neurriak aplikagarriak zaizkie deklarazio prozedura hasia duten ondasunei ere.

87. artikulua. Mezenasgoa.

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak Nafarroako Kultur Ondarearen babes, kontserbazio, lehengoratze, ugaritze, ikerketa, dokumentazio eta zabalkundera zuzenduriko mezenasgoko jarduketak bultzatuko ditu, eta baita entitate eta pertsona pribatuek egin dezaketen finantzaketa ere.

2. Aurreko atalean jasotako jarduketek, gainera, onura fiskalak eta bestelakoak izanen dituzte, arlo horretan Nafarroako legeriak ezarritakoaren arabera.

88. artikulua. Kultur ondasunen bidezko ordainketa.

1. Zilegi da Nafarroako Foru Komunitateko Ogasunarekin egindako zor mota guztiak osorik edo hein batean kitatzeko, Kultur Ondarearen ondasunak ordainketan ematea. Ekonomia eta Ogasun Departamentuak zilegi du ordainketan emandakoa onartzea, kultur arloko departamentu eskudunak adostasun txostena ematen badu, ondasun horiek Nafarroako Foru Komunitatearentzat duten interesari buruz, eta txosten horretan Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Balorazio Batzordeak egindako balorazioa jasoko da, egin bada.

2. Zergak Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen bidez ordaintzeko, tributu arloko foru legeria orokorrean, tributu bakoitzarenean eta haiek garatzeko erregelamenduan ezarritakoari jarraituko zaio.

89. artikulua. Zerga onurak.

Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunek tributu arloko foru legeriak ezartzen dituen onura fiskalak izanen dituzte.

II. KAPITULUA
Zabalkundea

90. artikulua. Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen eskuragarritasuna.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak ahaleginak eginen ditu Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunak modu egokian egon daitezen kontserbazio, ezagutza eta zabalkunde aldetik.

2. Kultur arloko departamentu eskudunak Nafarroako Kultur Ondarearen erabilera eta gozamena bultzatuko ditu, gizartearen eta turismoaren dinamizaziorako baliabide gisa, aldi berean foru lege honek ezarritako ondasunen eta haien inguruneren kontserbazio eta babes neurriak errespetatuz.

91. artikulua. Dokumentatzea, informatizazioa eta zabalkundea.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak foru lege honetan ezarritako inbentarioak, katalogoak, erroldak eta dokumentazioa prestatu eta eguneratuko ditu, bai eta haien informatizazioa eta ikertzaileen eta gainerako herritarren esku jartzea ere, eta, horrez gain, ikerketa eta zabalkunderako argitalpenen bidez haiek ezagutaraztea, multimedia euskarrietan aurkeztea eta Interneten edo antzeko sare telematikoetan jartzea.

2. Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publiko guztiek, beren eskumenen esparruan, aldian-aldian kanpainak eginen dituzte Nafrroako Kultur Ondarea ezagutarazi eta hari buruzko jakintza hedatzeko.

3. Departamentu eskudunak Nafarroako Kultur Ondarearen kanpo zabalkundea bultzatuko du, erakusketak, turismo informaziorako zerbitzuak, kultur trukeak eta hedabideekiko elkarlanak baliatuz.

92. artikulua. Kultur Ondareko ondasun higiezinen kudeaketa eta erabiltzeko lagapena.

1. Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publiko guztien ardura izanen da Nafarroako Kultur Ondareko beren titulartasuneko ondasun higiezinak haien kultur balioekin ongi lotzen den jarduera publiko batean erabiltzea, horrela errazagoa izanen baita haiek kontserbatu eta ezagutaraztea eta haienganako estimua zabaltzea.

2. Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publikoek, Nafarroako Kultur Ondareko beren titulartasuneko ondasun higiezinak hobeto kontserbatu, zaindu, lehengoratu eta ezagutarazteko komeni denean, zilegi dute ondasun horien erabilera lagatzea, behar den hitzarmena eginda, erakunde publikoei, entitate pribatuei eta hala eskatzen duten pertsonei, xede horiek modu egokian betetzea bermatzen badute. Toki entitate interesatuek lehentasuna izanen dute Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioa titular den higiezinen lagapenean.

93. artikulua. Hezkuntza, ikerketa eta prestakuntza.

Foru lege honen helburuak betetzeko, Foru Komunitateko Administrazioari dagokio honako hauek egitea hezkuntzaren, ikerketaren eta prestakuntzaren esparruetan:

a) Nafarroako Kultur Horretarako, hari buruzko ikasketak eta jarduerak bultzatu hezkuntza-sistemaren modalitate, maila eta gradu guztietan, eta bereziki derrigorrezko hezkuntzan.

b) Kultur ondarea kontserbatu, lehengoratu edo aberasteari buruzko gaien irakaskuntza espezializatua eta ikerketa bultzatu eta unibertsitateekin eta prestakuntza eta ikerketa espezializatuko zentro publiko eta pribatuekin elkarlanerako baliabideak ezarri.

c) Beharrezkoak diren baliabideak ezarri, Nafarroako Foru Komunitateko administrazio publikoetako funtzionarioek Kultur Ondarea babesteari buruzko prestakuntza berariazkoa jaso dezaten, bakoitzak bere eginkizunen arabera.

VII. TITULUA
Legezkotasunaren berrezarpena eta zehapen araubidea

I. KAPITULUA
Legezkotasunaren berrezarpena

94. artikulua. Ikuskapena. Kultur arloko departamentu eskudunak zilegi du Nafarroako Kultur Ondareko ondasunetan egiten diren obra eta esku-hartzeak edozein unetan ikuskatzea. Ondasun horien jabe, edukitzaile eta eskubide errealen gaineko titularrek sartzen utzi behar diete, ikuskapenerako beharrezkoa den guztietan.

95. artikulua. Legezkotasuna berrezartzeko neurriak.

1. Legezkotasuna berrezartzeko, foru lege honetan ezarritako neurriak aplikatuko dira, Kultur Ondareko ondasunen jabeek beren betebeharrak betetzen ez dituztenean, eta lege honetan eta lurraldearen antolamendu eta hirigintzari buruzko legerian edo ingurumenari buruzkoan ezartzen diren gainerako guztiak Kultur Ondareko ondasunak babesten eta haietan egindako kalteak konpontzen laguntzen badute.

2. Toki entitate batek emandako hirigintza baimen batean foru lege honek ezartzen duenaren aurkako zerbait baldin badago, baimen hori eman zuenak berrikusi egin beharko du, administrazio prozedura erkideari buruzko legerian ezarritako ofiziozko berrikuspen prozeduretakoren baten bidez. Obrak egiten ari badira, baimenaren ondorioak eten eginen dira eta hirigintzako legerian legez kanpoko baimenei buruz ezartzen dituen neurriak hartuko dira.

3. Baimena ezeztatu egiten bada aurreko idatzzatian ezarritako prozeduraren ondorioz, legez kanpoko baimenei buruz hirigintzako legeriak xedatzen duenari men eginen zaio.

96. artikulua. Hertsatzeko isunak.

1. Kultur arloko departamentu eskudunak zilegi du hertsatzeko isunak jartzea foru lege honek ezartzen dituen betebeharrak eta bertan ezarritakoa betetzeko ematen diren ebazpen administratiboak benetan bete daitezen.

2. Hertsatzeko isunak ezartzen badira, aldez aurretik idatzizko errekerimendu bat egin behar da, eta bertan adierazi eginbeharra betetzeko epea, ezar daitekeen isunaren zenbatekoa eta errekerimenduaren aurka modu arrazoituan errekurtsoa paratzeko epea. Dena dela, epea eginbehar hori betetzeko behar adinakoa izanen da, eta isunaren zenbatekoa egin beharreko jarduketen ehuneko hamarrekoa izanen da, edo, halakorik ez bada, beste dirukopuru bat, 6.000 euro bitartekoa.

3. Baldin eta, hertsatzeko isun bat ezarri eta gero, hura ezartzea ekarri zuen okerra ez bada konpondu, Administrazioak behar adina aldiz berrezarri ahal izanen du, harik eta eginbeharra bete arte, eta epea ezin izanen da lehen errekerimendurako finkatutakoa baino txikiagoa.

4. Hertsatzeko isunek ez dute loturarik zehapen gisa ezar daitezkeenekin, eta haiekin bateragarriak dira.

97. artikulua. Egindako kalteen ordaina.

Departamentu eskudunak aginduko die Nafarroako Kultur Ondareari egindako kalteen erantzukizuna duten pertsona edo erakundeei, ezar daitekeen zehapena galarazi gabe, har ditzatela behar diren gainerako neurriak, egindako kalteak ordaintzeko, ondasunak berregiteko, errealitate fisiko

mudatua lehengoratzeko edo ondasuna nahiz ingurunea lehen zegoen egoerara itzultzeko, inola ere haren ezaugarri eta kultur balioak faltsutu, aizundu edo hondatu gabe.

II. KAPITULUA
Zehapen araubidea

1. atala
Arau-hausteak

98. artikulua. Arau-hauste administratiboak.

1. Kultur Ondarearen arloko arau-hauste administratiboak dira foru lege honetan jasotako arauak hausten dituzten egintza edo ez-egiteak, bertan tipifikatu eta zehapena ezartzen zaienak.

2. Arau-hauste batetik sortutako erantzukizun administratiboak ezartzeak ez du galarazten arau-hausleari legezkotasuna berrezartzeko eta egindako kalteen ordaina emateko eskatzea.

3. Administrazioa ezin da inola ere gelditu legezkotasuna berrezartzera eta jokabide arau-hausleak egindako kalteak ordaintzera zuzenduta-ko neurriak hartu gabe.

4. Kultura Ondarearen arloko arau-hausteak arinak, larriak edo oso larriak izan daitezke.

99. artikulua. Arau-hauste arinak.

Honako hauek dira arau-hauste administratibo arinak:

a) Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen egoerari buruz Administrazioari informazioa emateko eta ikuskapenerako erraztasuna emateko betebeharra ez betetzea, edo foru lege honek ezartzen dituen baimenak ez eskatzea, betiere ondasun horien kontserbazioari batere kalterik egin ez zaionean.

b) Nafarroako Kultur Ondarearen osagai diren ondasunak Nafarroatik kanpora ateratzea, aldez aurretik jakinarazi gabe.

c) Nafarroako Kultur Ondarearen osagai diren ondasunetan, edo haien ingurunean, obrak edo esku-hartze baimendu gabeak egitea, baldin eta haien kultur balioa desegiten ez bada eta baimena eman badaiteke.

d) Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen detekziorako, sistema, teknika eta metodoak baimenik gabe erabiltze hutsa.

e) Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen eskuragarritasunerako ezarritako eginbeharrak ez betetzea.

f) Kontserbazioaren betebeharra ez betetzea, foru lege honen bidez babestutako ondasunei kalte larririk edo suntsipena ekartzen ez dienean.

g) Jarduera arkeologikoen ondorioz lortutako materialak agintarien esku jartzeko epea ez betetzea.

h) Jarduera arkeologikoen zuzendariek beren eginkizunak uztea.

i) Erregistroan inskribitzeko betebeharra, Foru Lege honen 49. artikuluak aipatua, ez betetzea.

j) Nafarroako Dokumentu Ondarea osatzen duten dokumentuen atxikipen ez-zilegia edo gordailapen okerra, beren zaintzapean dauzkatenek beren eginkizunak uztean ordezkoen eskura ez jartzea alegia, edo dagokion artxiboari ez bidaltzea.

100. artikulua. Arau-hauste larriak.

Oso larritzat hartzen ez direnean, honako hauek hartuko dira arau-hauste administratibo larritzat:

a) Ondasun inbentariatuak desegitea.

b) Nafarroako Kultur Ondarean inskribitutako ondasunetan baimenik gabe edozein motatako obrak edo esku-hartzeak egitea, haien kultur balioak desegin, arrisku larrian jarri edo galtzea ekar badezakete.

c) Kontserbazio beteharra ez betetzea, Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribitutako ondasunei suntsipena edo kalte larria ekar badiezaieke.

d) Nafarroako Kultur Ondarearen Erregistroan inskribituriko ondasunak Nafarroatik kanpora ateratzea, aldez aurretik jakinarazi gabe.

e) Asmo txarrez, Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunetan obrak edo esku-hartzeak egiteko lizentzia edo baimenei erantsitako txosten teknikoetan informazio erdizkakoa edo erabat zuzena ez dena ematea.

f) Asmo txarrez, Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan inskribituriko ondasunak Nafarroatik kanpo ateratzearen jakinarazpenean, informazio erdizkakoa edo erabat zuzena ez dena ematea.

g) Agintari eskudunak agindutako obren edo esku-hartzeen etendura ez betetzea. Errekerimendua berriro egin eta betetzen ez den bakoitzean, berriro eginen da arau-haustea.

h) Nafarroako Ondare Arkeologikoa osatzen duten aztarna edo ondasunak halabeharrez aurkitzen direnean, haren berri emateko betebeharra ez betetzea.

i) Jarduera arkeologiko baimendu gabeetan aritzea.

j) Material arkeologikoak bilatzeko edo berreskuratzeko metal detektagailuak edo bestelako detekzio tresnak baimenik gabe erabiltzea.

101. artikulua. Arau-hauste oso larriak.

Honako hauek dira arau-hauste administratibo oso larriak:

a) Interes Kulturaleko Ondasunak legearen aurka desegin, tokiz aldatu edo garraiatzea.

b) Ondasun Inbentariatu deklaratutako aztarnategi eta aztarna arkeologikoak desegitea, berariaz egiten bada, edo Administrazioak espresuki emandako kontuz ibiltzeko aginduak ez betetzea.

102. artikulua. Subjektu erantzuleak.

1. Arau-hausteen erantzule dira pertsona fisiko nahiz juridikoak, baldin eta foru lege honetan arau-haustetzat tipifikaturiko jokabide edo omisioen egile, gaizkide edo estaltzaile badira, are ikusle hutsak besterik badira ere.

Egiletzat hartuko dira arau-haustea egitean zuzenean parte hartzen dutenak, beste batzuk bultzatzen dituztenak edo, arau-haustea gauzatzeko ezinbestekoa izan den egintza baten bitartez, egintza burutzen laguntzen dutenak.

Gaizkidetzat hartuko da kooperatzaile beharrezkoaren jarreran sar ez daitezkeen lehenagoko edo aldi bereko egintzen bitartez arau-haustea egiten laguntzen duena.

Estaltzailetzat hartuko da arau-haustea egin eta gero hura ezkutuan gelditzeko egintzak burutzen dituena.

2. Erantzuleak dira halaber, kasuan-kasuan:

a) Jokabide arau-hauslea gertatzen den ondasunen jabeak, eskubide errealen titularrak edo edukitzaileak, espresuki edo isilbidez ontzat ematen dutenean, edo Kultur Ondareko ondasunei kalte egitea eragozteko beharrezko neurriak hartzen ez dituztenean.

b) Foru lege honen arabera legez kanpokotzat jotako obren edo esku-hartzeen zuzendari diren sustatzaile, eraikitzaile edo teknikariak, baimenik gabe egiteari, baldintzak ez betetzeari edo eteteko administrazio aginduei kasu ez egiteari dagokionez.

c) Kultur Ondarea desegin edo hondatzea dakarten obra edo esku-hartzeen proiektuen egile diren profesional eta teknikariak.

d) Kultur Ondarea desegin edo hondatzea dakarten obra edo esku-hartzeetarako lizentzia, baimen eta obra-proiektuei adostasun txostena ematen dieten teknikariak, haien edukia foru lege honen arabera arau-hauste garbia denean.

e) Foru lege hau betearazteko mandatua duten Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko agintari eta langileak, egintzaz edo ezegitez ontzat ematen edo estaltzen badute ez betetzea.

3. Foru lege honen aurkako arau-hausteen erantzule dira, halaber, hemen ezartzen diren betebeharrak ez bete izanaren berri izanik, hortik etekina ateratzen dutenak.

2. atala
Zehapenak

103. artikulua. Zehapen motak.

1. Ondareari egindako kaltea ekonomikoki baloratu baldin badaiteke, egindako kaltearen balioa adinako isuna ezarriko zaio gutxienez arau-hausteari, eta egindako kaltea halako lau gehienez ere.

2. Gainerako kasuetan honako zehapenak ezarriko dira:

a) Arau-hauste arinak: sei mila euro bitarteko zehapena.

b) Arau-hauste larriak: ehun eta berrogeita hamar mila euro bitarteko zehapena.

c) Arau-hauste oso larriak: seiehun mila euro bitarteko zehapena.

3. Aurreko lerroaldeetan ezarritakoa gorabehera, zehapenaren zenbatekoa ezin izanen da inola ere arau-haustearen ondorioz lortutako etekina baino txikiagoa.

4. Erantzukizuna duten subjektuei, kasuan-kasuan, zilegi da, artikulu honetan aurreikusitako isunez gain, honako zehapen gehigarriak ere ezartzea:

a) Legez kontrako jardueran erabilitako baliabide eta lanabesak dekomisatzea.

b) Profesionalen kasuan, Kultur Ondarearekin loturiko jardueretan Nafarroako administrazio publikoekin profesionalki esku hartzeko desgaitzea, bi urte arte arau-hauste arinetan; bost urte arte arau-hauste larrietan; eta hamar urte arte arau-hauste oso larrietan.

c) Bost urterainoko epean aukera guztiak galtzea Nafarroako administrazio publikoen deialdien ondorioz emandako dirulaguntza publikoak erdiesteko eta onura edo pizgarri fiskalak izateko eskubidea ere bai.

d) Bost urterainoko epean Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekin eta Nafarroako toki administrazioekin Kultur Ondarearen arloko kontratuak sinatzeko debekua.

104. artikulua. Arau-hauste loturagabeak edo lotuak.

Arau-hauste bat baino gehiago duten erantzuleei, egindako arau-hauste bakoitzeko zehapen bat jarriko zaie, salbu eta arau-hausteen artean kausa-efektuko lotura baldin badago, orduan zehapen bakarra jarriko baita, hots, zehapenaren zenbatekorik handiena.

105. artikulua. Zehapenen mailaketa.

1. Ondoko inguruabar hauek larriagotu egiten dute Kultur Ondarearen arloko arau-hauste baten errudunen erantzukizuna:

a) Intentzionalitate edo errepikatze maila.

b) Administrazio publiko eskudunekin legez kontrako obra edo esku-hartzeak eteteko agindu administratiboak betetzen laguntza emateari uko egitea edo gaizki betetzea.

c) d) Jarduketa ustez legeztatzen duten egitatezko suposamenduak aldatzea, edo jarduketaren legezkotasuna frogatzen duten agiriak faltsutzea.

d) Berregintza. Berregintza deklaratuko da, aurretik arau-hauste bat egin eta zehapena jarrita, hura jakinarazi eta hurrengo urtean mota bereko beste arau-hauste bat egiten baldin bada. Horrelako kasuetan ezinbestekoa izanen da zehapen ebazpena irmoa izatea.

e) Arau-haustea egiteko, ofizio edo kargu publiko baten titularra izateaz baliatzea, salbu eta arau-haustetzat hartzen den egintza, preseski, kargu edo ofizioari berez dagozkion eginkizunak betetzean gertatu bada.

f) Kultur Ondarearen arloko legedia betetzeaz arduratzen den agintaritzaren edo funtzionario publiko baten aurka indarkeria edo beste edozein koakzio mota erabiltzea edo erosten saiatzea.

2. Ondoko inguruabar hauek arindu egiten dute Kultur Ondarearen arloko arau-hauste baten errudunen erantzukizuna:

a) Arau-haustea ekarri duen jokabideak ukituriko Kultur Ondareko ondasunei kalte larririk egiteko asmorik ez izatea.

b) Obrak geldiaraztea edo jardueran nahiz lurzoruaren erabileran gelditzea, norberaren borondatez, Kultur Ondarearen arloko legezkotasunaz arduratzen den agintari edo funtzionario publikoak ohar egokia egin ondoren.

c) Kultur Ondareko ondasunei kaltea egin ondoren, inork behartu gabe haren ordaina ematea edo kaltea gutxitzea.

3. Ondoko inguruabar hauek larriagotu edo arindu egiten dute, kasuan-kasuan, Kultur Ondarearen arloko arau-hauste baten errudunen erantzukizuna:

a) Jarduketaren gorabeherei buruzko ezaupide teknikoak norainokoak diren, erantzulearen lanbidearen edo ohiko jardueraren arabera.

b) Arau-hausteak ukitzen dituen ondasunen garrantzia eta balioa zenbaterainokoa den.

c) Arau-haustetik lortutako onura norainokoa den, edo kasua bada, arau-haustetik etor litekeen onura ekonomikoa batere kontuan hartu gabe jokatu izana.

d) Egindako kaltea zenbatekoa den, ikuspegi ekonomiko, sozial, historiko, artistiko edo sinbolikotik begiratuta.

e) Egindako kaltea konpontzearen zailtasun teknikoa zenbaterainokoa den.

106. artikulua. Erantzukizunetik salbuestea.

Kultur Ondarearen arloko arau-hauste baten erantzuleak, zehatzeko eta legezko egoera berrezartzeko jarduketak hasi aurretik, egindako kalteak eta kaltetutako errealitate fisikoa lehengoratu eta konpontzen baditu, arau-hauste arinengantik legokiokeen erantzukizunetik salbuetsiko da. Arau-haustea larria edo oso larria denean, salbuetsita geldi liteke, gainerako inguruabarren arabera.

107. artikulua. Beherapena berehalako ordainketagatik.

Ezartzen den isunaren zenbatekoa ehuneko hogeita hamar beheratu daiteke arau-hausleak isunaren gainerako zatia eta dagozkion kalte-ordainak hilabeteko epean ordaintzen baditu, zehapena jartzeko ebazpena jakinarazi eta biharamunetik hasita, betiere idatziz adierazten badu ezarritako zehapenarekin eta eskatzen zaion kalte-ordainarekin ados dagoela, eta epe horretan espresuki uko egiten badie aurkapen akzio guztiei.

3. atala
Zehapen prozedura

108. artikulua. Eskumena.

Organo eskudun dira foru lege honetan finkatutako zehapenak ezartzeko:

a) Kultur arloko zuzendari nagusi eskuduna, arau-hauste arinetarako eta hogeita hamar mila euro bitarteko arau-hauste larrietarako.

b) Kultur arloko kontseilaria, ehun mila euro bitarteko arau-hauste larrietarako.

c) Nafarroako Gobernua, ehun mila eurotik gorako arau-hauste larri edo oso larrietarako.

109. artikulua. Arau-hauste eta zehapenen preskripzioa.

1. Foru Lege honetan ezarritako arau-hauste administratiboek honela preskribituko dute: arinek bi urteren buruan, larriek bost urteren buruan eta oso larriek, berriz, egin eta hamar urteren buruan.

2. Foru lege honetan aurreikusitako zehapenek honela preskribituko dute: arinek urtebeteren buruan, larriek bi urteren buruan eta oso larriek, berriz, egin eta hiru urteren buruan, zehapen ebazpena irmo bihurtzen denetik.

110. artikulua. Zehapen prozedura.

Foru Lege honetan finkatutako zehapenak ezarri aurretik kultur arloko departamentu eskudunak zehapen prozedura bat tramitatuko du, foru legeria orokorrean edo, halakorik ez bada, administrazio prozedura erkideari buruzko estatuarenean ezarritako printzipioen arabera.

111. artikulua. Kautelazko neurriak.

1. Zehapen prozeduren tramitazioaren ardura duten organoek, ebazpen arrazoituaren bidez eta interesatuari entzunaldia emanik, zehapen prozedura hastea onartu ondoren, neurriak hartuko dituzte, Kultur Ondareko ondasunak babestu eta kontserbatzeko.

2. Zehazkiago, kautelazko neurri gisa har daitezke jarduera ez-zilegian erabilitako baliabide eta tresneria dekomisatzea, jarduerak etetea, establezimendu edo lokalak ixtea, fiantzak ezartzea eta Kultur Ondareko ondasunen salerosketan jarduten diren pertsonek dauzkaten ondasunak kautelaz gordailatzea, zilegi den moduan eskuratuak dituztela frogatu ezin badute.

112. artikulua. Delitu edo hutsegite diren jokabideak.

1. Zehapena jartzeko eskumena duen organoaren ustez delitu edo hutsegite zantzuak baldin badaude, Ministerio Fiskalari jakinaraziko dio, eta ez dio jarraipenik emanen zehapen prozedurari, harik eta agintaritza judizialak erabakia eman arte.

2. Halaber, administrazio organoak prozeduraren ibilbidea eten eginen du administrazioaren zehapen prozedura bati hasiera eman eta egintza berei buruzko prozesu penal bat abian dela jakin orduko.

3. Zehapen penala baldin badago, ez da administrazio zehapenik jarriko, nahiz eta kaltetutako errealitate fisikoa lehengoratzeko eta egindako kalteen ordaina emateko neurriak hartu ahal izanen diren.

Delitu eta hutsegitea badela ezin erabaki izan baldin bada, zehapen prozedurarekin jarraitu ahal izanen da, jurisdikzio eskudunak frogatutzat ematen dituen egintzetan oinarriturik, halakorik bada.

Xedapen gehigarriak

Lehen xedapen gehigarria.- Espainiako Ondare Historikoari buruzko ekainaren 25eko 16/1985 Legeak babesturiko ondasunak Nafarroako Kultur Ondarearen Erregistroan inskribitzea.

1. Interes Kulturaleko Ondasun deklarazioa duten Nafarroako Kultur Ondareko ondasunek kalifikazio hori izaten jarraituko dute eta halaxe inskribituko dira Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan.

2. Espainiako Ondare Historikoko Ondasun Higigarrien Inbentario Orokorrean inskribaturiko Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak zuzenean sartuko dira Ondasun Inbentariatuen sailean eta halakotzat inskribituko Nafarroako Kultur Ondareko Ondasunen Erregistroan.

Bigarren xedapen gehigarria.- Interes Kulturaleko eta Inbentariaturiko ondasun deklaratzea foru legearen indarrez.

1. Interes Kulturaleko ondasun deklaratzen dira foru lege honen indarrez:

a) Labar-artearen adierazpenak gordetzen dituzten haitzuloak, babesleku eta tokiak, eta historiaurreko adierazpen megalitikoak.

b) Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren titulartasuneko museoetako bildumetako ondasun higigarriak eta haien instalazioetarako baliatzen diren higiezinak.

2. Ondasun Inbentariatu deklaratzen dira foru lege honen bitartez Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean agertutako hilarri diskoideak, XX. mendea baino lehenago eginak badira.

Xedapen iragankorrak

Lehen xedapen iragankorra.- Foru lege honek indarra hartzean hasita zeuden prozedurak.

Foru lege honek indarra hartzean hasita zeuden prozedurak hasiera eman zitzaienean indarrean zeuden xedapenen arabera tramitatu eta ebatziko dira.

Bigarren xedapen iragankorra.- Erregelamendu xedapenen indarra.

Foru lege honetan aurreikusitako erregelamendu arauek indarra hartu bitartean, orain arte indarrean zeudenak aplikatuko dira, honetan ezarritakoari aurka egiten ez dioten guztian.

Hirugarren xedapen iragankorra.- Nafarroako Kultur Ondareko ondasunen existentziaren berri emateko epea.

Foru lege honek indar hartzean Nafarroako Kultur Ondareko ondasunak dauzkatenek bi urte izanen dituzte horren berri emateko kultur arloko departamentu eskudunari, lehenago eman ez badiote, foru lege honek ezarritako babes bereziko ondasun sailetakoren batean sartu ahal izateko.

Laugarren xedapen iragankorra.- Foru lege honek indar hartu aurretik baimendutako indusketa arkeologikoak.

Foru lege honek indar hartu aurretik jarduera arkeologikoetan aritzeko baimena duten pertsonek, baimendutako jarduerak erabat bukatuak ez baldin badituzte, honako hauek eman beharko dizkiote kultur arloko departamentu eskudunari foru lege honek indar hartu eta bi urteko epean: bukaerako txostena, material grafikoa edo dokumentala, jardueren egunkaria eta aurkitutako material arkeologikoen inbentarioa. Gainera, departamentuak esaten dien museo edo zentroaren esku jarriko dituzte eskuratutako materialak.

Bosgarren xedapen iragankorra.- Nafarroako Kultur Ondarea osatzen duten ondasunen salerosketan jardun ohi diren pertsona eta entitateen Erregistroan inskribitzeko epea.

Foru lege honek indar hartzean Kultur Ondareko ondasunen salerosketan jardun ohi diren pertsona eta entitateentzat sortutako Erregistroan inskribitu behar dutenek urte beteko epea dute horretarako, hori arautzen duen Erregelamenduak indar hartzen duenetik hasita.

Seigarren xedapen iragankorra.- Monumentuetako osagaiak erretiratzeko epea.

Foru lege honek indar hartzen duenetik bi urteko epean foru lege honen 39. artikuluan aipatzen diren iragarki, burdin-hari, antena eta hodiak kendu egin beharko dituzte instalazio horien arduradunek.

Zazpigarren xedapen iragankorra.- Kulturarako ehuneko bata.

Foru lege honek indar hartu eta urtebeteko epean abiarazten diren prozeduretako obra-lizitazioetan hasiko da aplikatzen 88. artikuluan kulturako 100eko 1ari buruz ezarritakoa.

Zortzigarren xedapen iragankorra.- Hirigintza planeamenduko katalogoetan jasotako higiezinak Garrantzi Lokaleko Ondasun deklaratzea, foru lege honek indar hartu aurretik txostena egin zaienean.

Foru lege honek indar hartu aurretik kultur arloko departamentu eskudunak txostena egin eta hirigintza-planeamenduko katalogoetan jasotako higiezinak ez dira Garrantzi Lokaleko ondasun deklaratutzat hartuko, salbu eta toki entitateak hala proposatzen badu, eta betiere departamentu hark egindako txostena eta hirigintzako legerian ezarritako tramitazioa beharko dira. Halaber, departamentu hark zilegi du toki entitateeei eskatzea katalogo horietan sartzeko.

Bederatzigarren xedapen iragankorra.- Udalaren hirigintza-planeamendua, eraikin babestuen katalogorik ez denean.

Eraikin babestuen katalogorik ez duten udalen hirigintza planeamenduetan, Nafarroako Kultur Ondareko ondasun higiezinen Katalogoan sarturiko jarduketak egiteko, kultur arloko departamentu eskudunaren txostena beharko da. Horretarako, departamentu horrek Inbentarioan sarturiko ondasunen zerrenda bidaliko du herri horietako bakoitzera.

Xedapen indargabetzailea

Bakarra.- Indargabetzea

Foru lege honek xedatzen duenaren aurkako maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak indargabetzen dira; horrek ez du ezertan galarazten lehen eta bigarren xedapen iragankorretan xedatutakoa.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako lehena.- Zehapenak nola errebisatu eta eguneratu.

Nafarroako Gobernuak foru dekretuz eguneratuko ditu Foru lege honetan aurreikusitako zehapenen zenbatekoak.

Azken xedepenetako bigarrena.- Nafarroako Gobernuari baimena ematea.

Baimena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru lege hau garatu eta aplikatzeko behar diren erregelamenduzko xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedepenetako hirugarrena.- Indar hartzea.

Foru Lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta 3 hilabetera hartuko du indarra.

Foru Lege proiektua, dirulaguntzei buruzkoa.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2005eko ekainaren 20an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako foru eraentza berrezarri eta hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 19.1.a) artikuluak aitortzen dion legegintzarako ekimena erabiliz, Foru Diputazioak, 2005eko maiatzaren 16an hartutako erabakiaren bidez, dirulaguntzei buruzko Foru Lege proiektua igorri du Nafarroako Parlamentura.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 125. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1. Dirulaguntzei buruzko Foru Lege proiektua prozedura arruntari jarraikiz tramitatzea.

2. Proiektu horretaz irizpena emateko ahalmena Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordearen esku uztea.

3. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Proiektua argitaratzen denean, **hamabost egun balioduneko epea hasiko da eta 2005eko irailaren 15eko eguerdiko hamabietan bukatuko da.** Epe horretan, Erregelamenduko 126. artikuluan ezarritakoarekin bat, parlamentu-taldeek eta foru parlamentariek zuzenketak aurkeztu ahalko dizkiote proiektuari.

Iruñean, 2005eko ekainaren 22an

Lehendakaria: Rafael Gurrea Induráin

Dirulaguntzei buruzko Foru Lege proiektua

ZIOEN AZALPENA

Dirulaguntzak eman, kudeatu eta kontrolatzeko araubide juridikoa Nafarroako Foru Komunitateak erregulatu zuen lehenbiziko aldiz, ekainaren 9ko 8/1997 Foru Legea onetsiz.

Gaur egun gastu publikoaren zati handi bat dirulaguntzetan egiten da, hau da, Administrazio Publikoak inolako ordainik jaso gabe egiten dituen diru ekarpenetan. Funts publikoak ematen dituen entitateak aintzat hartutako interesek justifikatu behar dituzte halako eskualdaketak.

Bistan denez, botere publikoek komenigarritzat jo dute herritarrei zenbait ondasun eta zerbitzu pribaturen kostua osorik edo zati bat finantzatzea, dirulaguntzak emanez, ondasun eta zerbitzu horiek eskuratu ahal izan ditzaten.

Beste batzuetan, sektore estrategikoetan inbertsio pribatuak egiteko pizgarria ematea izan da transferentzia publiko horien helburua, hazkunde ekonomikoa eta produkziorako baliabideen erabilera sustatu nahi izan direlako.

Hala, bada, Administrazio Publikoen aurrekontuetan dirulaguntzek leku nabarmena izan ohi dute, eta ezaugarri hori ageri-agerikoa da gure Foru Komunitatean.

Ekainaren 9ko 8/1997 Foru Legea onetsi zenetik hutsune batzuk agertu dira orduan diseinatu zen marko juridikoan. Hain zuzen ere Kontuen Ganberak alderdi zehatzei buruzko gomendioak eman ditu fiskalizazio-txostenetan. Nafarroako Gobernuak gomendio horiek jaso ditu foru lege honen testuan, Administrazioaren jarduera garrantzitsu honen erregulazioa hobetzeko.

Foru legearen proiektuak bereziki azpimarratzen du dirulaguntza emateko jarduera publizitatearen eta konkurrentziaren printzipioei lotu behar zaiela, ahalik gardenena izan dadin.

Halaber azpimarratzekoa da testu berrian kezka berezia ageri dela baliabide publikoak ahalik modu eraginkorrenean erabiltzeko. Hori dela eta, kudeaketa-prozedura egokiak ezarri dira baliabideak zertarako eman hartarako erabil daitezen eta jatorrizko xedeetatik desbideratu ez daitezen.

Foru legearen proiektuak homogeneizatu egiten du dirulaguntzei aurrekontuetan eta kontabilitatean ematen zaien tratamendua, eta zenbait kasutan bide ematen du dirulaguntza aurreratua jasotzeko. Atariko Titulua eta beste lau titulu ditu; guztira 46 artikulu, 2 xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bat.

Atariko Tituluan dirulaguntzei buruzko xedapen orokorrak daude. Titulu hori bi kapitulutan banatuta dago. I. kapituluan foru legearen eremu objektiboa eta subjektiboa mugatzen dira. II. kapituluan xedapen orokorrak daude: dirulaguntzak emateko printzipio eta baldintzak, dirulaguntzak emateko eskumena, onuradunen eta entitate laguntzaileen betebeharrak, onuradun edo erakunde laguntzaile izateko baldintzak, dirulaguntza arautzeko oinarrien onespena eta edukia, eta emandako dirulaguntzen publizitatea, besteak beste.

Dirulaguntza kontzeptua antzeko beste batzuetatik bereizteko, foru legearen aplikazio-eremu objektiboan ezaugarri hau sartzen da: funts publikoak xede jakin bati lotuta ematen dira, alegia, gauzatuta dagoen edo gauzatzekoa den proiektu, jarduera edo jokamolde bati lotuta. Horrelako loturarik izanez gero, funtsak ematea dirulaguntzatzat joko da eta foru lege hau aplikatuko da.

Aplikazio-eremu objektibo horretatik kanpo uzten dira terrorismo ekintzengatiko prestazioak eta dirulaguntzei buruzko araudiarekin homologatu ezin diren araudi bereziak dituztenak, adibidez, ondare erantzukizunagatiko kalte-ordainak, zerga onurak edo hezkuntza itunak.

Azkenik, foru legearen eremu objektibotik at uzten dira Administrazio Publikoek jendaurreko deialdia eginda ematen dituzten sariak eta onuradunak aurrez eskatu gabe ematen diren beste sari batzuk, bai eta hauteskundeetako dirulaguntzak eta alderdi politiko edo talde parlamentarioei ematen zaizkienak ere, azken horiek badutelako beren araudia.

Berariaz adierazten da, gainera, Europako Batasunaren arauetan eta horiek garatu edo egokitzeko arau nazionaletan ezarritako dirulaguntzak ematerakoan foru lege hau osagarri gisa aplikatuko dela. Bestalde, Europako Batasunetik datozen funtsen kudeaketak ekar dezakeen finantza-erantzukizunaren araubidea ezartzen da.

Beharrezkotzat jo da dirulaguntza emateko jardueraren oinarri izan behar duten printzipio orokorrak foru lege honetan jasotzea. Hala, foru legean jaso dira dirulaguntzak kudeatzeko printzipioak (berdintasuna, publizitatea, gardentasuna, objektibotasuna eta eraginkortasuna), dirulaguntza eman dadin nahitaez bete beharreko baldintzak eta onuradun edo erakunde laguntzaile izateko bete behar direnak.

Onuradunen betebeharren zerrenda handitu egin da. Kontabilitate eta erregistro arloko betebeharrak erantsi dira, egiaztapenak eta finantza-kontrolak behar bezala eginen direla bermatzeko.

Entitate laguntzaileek funts publikoen kudeaketan eta banaketan parte hartzen dutenean, betiere lankidetza-hitzarmena egin beharko da entitate laguntzailearen eta dirulaguntza ematen duen organoaren artean. Hitzarmenean arautuko dira entitate laguntzaileak onartu behar dituen baldintzak eta betebeharrak. Foru legean bertan zehazten da lankidetza-hitzarmen horien gutxieneko edukia.

Entitate laguntzailea zuzenbide pribatuko entitatea denean, publizitate, konkurrentzia eta objektibotasun printzipioen arabera aukeratu behar da. Hala ere, lankidetza-hitzarmenean ituntzen diren alderdiak laguntza teknikorako kontratuaren xedearen barnean badaude, edo kontratu publikoei buruzko araudian erregulatutako beste edozein kontraturen xedeak barnean hartzen baditu, orduan kontratu publikoei buruzko araudia aplikagarria izanen da oso-osoan, eta ez goian aipatutako printzipioak bakarrik, bai entitatea hautatzeko eta bai lankidetzaren araubide juridikoa eta ondorioak zehazteko ere.

Dirulaguntzak emateko oinarri arautzaileen gutxieneko edukia arrazionalizatu egin da, argiagoa izan dadin eta hobeki moldatu dadin foru legean jasotako kudeaketa-eredura.

Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak arautzen dituzten xedapenak I. tituluan daude, bost kapitulutan banatuta.

Dirulaguntzak emateko araubide orokorra lehiaketa izanen dela ezartzen da I. kapituluan. Araubide horren bidez gauzatu behar dira dirulaguntzak emateko printzipioak, foru legean ezarritakoak. Salbuespenez, dirulaguntzak onuradunei zuzenean emateko prozedura batzuk erabiltzen ahalko dira, betiere behar adinako lege-oinarria dagoenean edo, dirulaguntzaren xedea dela eta, interesatu gehiagoren arteko lehia ezinezkoa denean.

II. kapituluan arautzen da dirulaguntzak lehiaketa bidez emateko prozedura, eta malgutasun handia ematen zaio. Lehendabizi gutxieneko prozedura eratzen da, hau da, goian aipatutako printzipioak bete daitezen nahitaez egin behar diren jarduketa eta izapideen multzoa. Aukera ematen da oinarri arautzaileetan fase gehiago ezartzeko, beharrezkotzat jotzen badira, dirulaguntzaren izaera, xedea edo helburuak kontuan izanik.

Prozedura ebazteko epea oinarri arautzaileetan ezarriko da. Epe hori iraganik, berariazko ebazpenik eman ez bada, eskaerak ezetsitzat joko dira.

Dirulaguntzak zuzenean emateko prozedura III. kapituluan arautzen da. Prozedura hori foru legean aurreikusitako kasuetan baino ezin izanen da erabili, eta ez du publizitatearen eta konkurrentziaren printzipioak bete beharrik izanen. Batzuetan, dirulaguntzaren xedea dela eta, onuradun bat hautatuz gero beste edozein interesaturi dirulaguntza eskuratzeko aukera kentzen zaio. Halakoetan Nafarroako Gobernuaren baimena beharko da dirulaguntza emateko.

IV. kapituluan hauxe arautzen da: onuradunak eta, egonez gero, entitate laguntzaileak nola kudeatu eta justifikatu behar dituzten emandako dirula-

guntzak. Onuradunari aukera ematen zaio hirugarrenekin hitzarmenak egiteko dirulaguntzaren xede den jardueraren zati bat egin dezaten, baldin eta oinarri arautzaileetan hala aurreikusita badago, eta foru legean bertan ezarritako mugaraino betiere, oinarri arautzaileetan ez bada beste muga bat jartzen.

Justifikazioari dagokionez, foru legeak dio gastuaren egiaztagiriak baliozkotu eta zigilatzeko sistema ezarriko dela erregelamendu bidez, iruzurrak eragozteko eta egiaztapen eta kontrolen eraginkortasuna areagotzeko.

Halaber kapitulu honetan arautzen dira dirulaguntzaren xedetzat har daitezkeen gastuak, eta dirulaguntzaren zenbatekoa inoiz ez dela izanen gastuen merkatu-balioa baino handiagoa ezartzen da.

V. kapitulua dirulaguntzen kudeaketa ekonomikoaz eta aurrekontu-kudeaketaz ari da. Dirulaguntzen kudeaketaren fase guztietako kontabilitate alderdiak biltzen ditu. Bertan arau orokor hau ezartzen da: dirulaguntza ordain dadin, aurretik onuradunak frogatu egin behar du dirulaguntzaren xedea bete duela. Hala ere, onuradunek errazago bete dezaten dirulaguntzaren xedea, ordainketak aurreratzeko aukera ematen da. Dirulaguntzen ordainketa aurreratzeko baldintzak eta kasuak ezartzen dira, bai eta derrigorrez eskatu behar diren bermeen araubidea ere.

II. titulua dirulaguntzen itzulketari buruzkoa da. Haren edukia bi kapitulutan egituratuta dago.

Itzulketen araubide orokorra ezartzen da I. kapituluan. Lehendabizi, dirulaguntza emateko erabakia baliogabetuz gero egin behar diren itzulketak arautzen dira, eta gero itzulketaren arrazoiak azaltzen dira.

Itzulketaren arrazoi horietako batzuk Administrazioak egin edo baimendutako jarduketen ondorio dira; halakoetan ezin izanen da berandutza-korrituik eskatu. Beste batzuetan itzulketa egin behar da onuradunek eta entitate laguntzaileek ez dituztelako bete beren eginbeharrak, eta kasu horietan bai, dirulaguntza ordaindu zenetik itzulketa erabakitzen den egunera arte sortutako berandutza-korrituak aplikatuko dira.

Gainerako betebeharrak ez betetzea eta kontrolei itzuri edo uko egitea dirulaguntza itzuli beharra dakarten arrazoiak izanen dira, jokaera horien ondorioz ezin bada egiaztatu hartutako funtsak dagokien xederako erabili direla, edo xedea bete dela eta dirulaguntza jaso duten jarduerak benetan eta behar adinako maiztasunaz egin direla, edo xede bererako dirulaguntza, dirusarrera nahiz baliabide gehiago pilatu ote den jakiterik ez badago.

Hartutako dirulaguntzaren zati bat baino ez itzultzeko aukera aurreikusten da, onuraduna eginbehar guztiak betetzetik nahiko gertu gelditzen den kasuetarako.

Kapitulu honetan, azkenik, Administrazioak itzulketa eskatzeko duen eskubidearen preskripzioa arautzen da, eta zehaztu egiten da zein diren itzuli beharra dutenak eta erantzuleak: dirulaguntza itzuli beharra dagoenean, erantzule izanen dira, onuradunak eta entitate laguntzaileak ez ezik, merkataritzako sozietateen administratzaileak edo beste pertsona juridiko batzuen legezko ordezkaritza dutenak, desegin eta likidatutako entitateetako bazkideak eta haien kapitalean partaide direnak, eta jaraunsle edo legatu-hartzaileak, Legean aurreikusitako moduan eta eran.

III. titulua dirulaguntzen jarraipenari eta kontrolari buruz ari da. Atal honetan berrikuntza garrantzitsuak sartu dira, kontrola eraginkorra izan dadin eta onuradunen eta entitate laguntzaileen eskubideak berma ditzan.

Kontrola egiteko eskumena eta kontrolean lagundu beharra ezarri dira titulu honetan. Lagundu behar dutenak ez dira onuradunak eta entitate laguntzaileak bakarrik; dirulaguntzaren xedearekin edo onuradunen, entitate laguntzaileen eta hirugarrenen justifikazioarekin zerikusia dutenei ere kontrolean laguntzeko betebeharra ezartzen zaie. Gainera, finantza-kontrola egiteko prozeduraren ildo nagusiak eta txostenen ondorioak ezartzen dira.

Foru lege honen helburuetako bat dirulaguntzen arloko arau-hauste administratiboak egoki sailkatzea da. Arau-hauste administratiboak jokaera zigorgarriaren arabera mailakatzen dira, eta zehapenen araubide juridikoa ezartzen da arau-haustearen izaerari erreparatuta. Hain zuzen ere IV. tituluan jaso da dirulaguntzen arloko arau-hauste eta zehapenen araubidea. Titulu horren edukia bi kapitulutan banatuta dago.

Onuradunen, entitate laguntzaileen eta dirulaguntzaren xedearekin edo justifikazioarekin zerikusia duten hirugarrenen arau-hauste administratiboak sailkatzen dira I. kapituluan. Arinak, larriak edo oso larriak izan daitezke. Gainera, arau-haustearen erantzulea nor den zehazten da eta arau-hausteen preskripzio epea ezartzen da.

II. kapituluan zehapen motak eta zehapenak mailakatzeko irizpideak agertzen dira, eta arau-haustearen sailkapenaren arabera, hots, arina, larria edo oso larria den kontuan hartuta, zein

zehapen jarri behar den zehazten da. Halaber, zehapenen preskripzio epea ezartzen da.

Kapitulu honetan, azkenik, isunei dagokienez, zenbait kasutan erantzukizun subsidiarioa eta solidarioa ezartzen zaie merkataritzako sozietateen administratzaileei edo beste pertsona juridiko batzuen legezko ordezkaritza dutenei, baita desegin eta likidatutako entitateetako bazkideei nahiz kapitaleko partaideei ere, Legean aurreikusitako moduan eta eran.

Zioen azalpen honetan adierazitako irizpideak testuaren artikuluetan jaso dira, beraz. Horrela, Dirulaguntzei buruzko Foru Legearen bitartez erantzun egokia eman nahi zaie Administrazio Publikoen dirulaguntzak direla eta hainbat arlotan sortu diren beharrizanei.

Atariko titulua
Xedapen orokorrak

I. kapitulua
Foru legearen aplikazio eremua

1. artikulua. Xedea.

Foru lege honen xedea da Nafarroako aurrekontu orokorren kargura ematen diren dirulaguntzen araubide juridiko orokorra erregulatzea.

2. artikulua. Dirulaguntza kontzeptua.

1. Foru lege honi dagokionez, dirulaguntzatzat joko da pertsona publiko edo pribatuei dirua ematea, baldintza hauek betetzen direnean:

a) Dirua onuradunen zuzeneko kontraprestaziorik gabe ematea.

b) Dirua emateko baldintza izatea xede jakin bat bete dadila, edo proiekturen bat gauzatu, jardueraren bat egin, edo jokabide berezia har dadila (xede horiek jada burutuak izan daitezke nahiz oraindik burutu gabeak), edo inguruabar jakin batzuk gertatzea; eta onuradunari betebehar material eta formal batzuk ezartzea.

c) Finantzatzen den proiektu, ekintza, jokabide edo egoeraren helburuak onura publikoko edo gizarte intereseko jardueraren bat sustatzea edo xede publikoren bat sustatzea izan behar du.

2. Sektore publikoko entitateek beren eskumeneko eremuan egiten dituzten jarduerak osorik finantzatzeko Nafarroako aurrekontu orokorretatik egiten zaizkien diru ekarpenak ez daude sartuta foru lege honen aplikazio eremuan. Halako ekarpenei beren araudian ezarritakoa aplikatuko zaie.

3. Honako hauek ez dira dirulaguntzak:

a) Terrorismo ekintzengatiko prestazioak

b) Zerga onurak

c) Administrazioaren ondare erantzukizunagatiko kalte-ordainak

d) Hezkuntza itunak

3. artikulua. Foru legearen aplikazio eremutik kanpo utzitakoak.

Honako hauek foru lege honen aplikazio eremutik kanpo daude:

a) Jendaurreko deialdia eginda Nafarroako Administrazio Publikoek ematen dituzten sari ofizialak, eta onuradunak aurrez eskatu gabe ematen diren sariak.

b) Hauteskundeei buruzko legeetan aurreikusitako dirulaguntzak.

c) Alderdi politikoen araudiari jarraituz haiek finantzatzeko ematen diren dirulaguntzak, eta talde parlamentarioei ematen zaizkienak.

d) Hezkuntza itunak.

4. artikulua. Europako Batasuneko funtsekin finantzatzen diren dirulaguntzen araubide juridikoa.

1. Europako Batasuneko funtsekin finantzatzen diren dirulaguntzak Europako Batasuneko arau aplikagarriei lotuko zaizkie, bai eta Europako arauak garatzen edo egokitzen dituzten arau nazionalei ere.

2. Europako Batasuneko funtsekin finantzatzen diren dirulaguntzei zuzenean aplikatu behar zaizkien arauek osagarri izanen dituzte foru lege honetan dirulaguntzak eman eta kontrolatzeko ezarri diren prozedurak.

II. kapitulua
Dirulaguntza publikoei buruzko xedapen orokorrak

5. artikulua. Printzipio orokorrak.

1. Foru lege honetan arautzen diren dirulaguntzak ondoko printzipioei jarraituz kudeatuko dira:

a) Publizitatea, gardentasuna, konkurrentzia, objektibotasuna, berdintasuna eta bereizkeriarik eza.

b) Ezarritako helburuak betetzeko eraginkortasuna.

c) Baliabide publikoak esleitu eta erabiltzeko eraginkortasuna.

2. Dirulaguntzak ezartzea proposatzen duten organoek aldez aurretik adierazi beharko dute zein xede eta eragin lortu nahi diren, zenbat denbora behar den horiek lortzeko, ustez zenbateko kostuak izanen diren eta zein finantzabide erabiliko diren, eta, betiere, aurrekontu-kontsignazioa egotearen menpe jarriko dute dirulaguntza.

3. Lortu nahi diren xedeak, merkatua ukitzen baldin badute, argi eta garbi identifikaturiko akatsak zuzentzera bideratu behar dira eta haien ondorioek ahalik distortsiorik txikiena eragin behar dute.

6. artikulua. Dirulaguntzak emateko baldintzak.

1. Dirulaguntzak ematen direnean, horretarako erabiltzen den bitartekoa edozein izanik ere, oinarri arautzaileak onetsi behar dira eta beraiei jarraitu behar zaie, foru lege honetan ezarritako moduan.

2. Zenbaitetan, Europako Batasuneko araudiak hala aginduta, dirulaguntza ezarri, eman edo aldatzeko proiektuak jakinarazi egin behar dira, hots, dirulaguntza ematen duen organoak proiektuaren berri eman behar dio Europako Batasuneko Batzordeari, kasuan kasuko araudiari jarraituz, dirulaguntza bateragarria dela adieraz dadin. Horrelakoetan dirulaguntza ezin izanen da gauzatu harik eta merkatu bateratuarekin bateragarria dela adierazi arte.

7. artikulua. Eskumena.

1. Kasuan kasuko gaiari buruz administrazio ebazpenak emateko eskumena duen administrazio organoa izanen da dirulaguntzak emateko organo eskuduna.

2. Aurreko zenbakian aipatutako eskumena erabili ahalko da baldin eta horretarako aurrekontu-kontsignaziorik badago.

3. Artikulu honetako 1. idatz-zatian ezarritako eskumenak ezertan ukatu gabe, Nafarroako Gobernuaren erabakia beharko da milioi bat eurotik gorako dirulaguntzak emateko eta foru lege honen 17. artikuluko 2.c) idatz-zatian xedatutakoaren itzalpean dirulaguntzak emateko. Nafarroako Gobernuaren aurretiazko baimen horrek ez du berekin ekarriko gastua egiteko baimena, Nafarroako Ogasun Publikoari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legearen 55. artikuluan aipatzen den hori.

8. artikulua. Onuradunak.

1. Dirulaguntzaren onuraduntzat joko da dirulaguntzaren xede den jarduera egin behar duen pertsona, edo dirulaguntza ematea zilegi egiten duen egoeran aurkitzen dena.

2. Onuraduna pertsona juridikoa denean, eta oinarri arautzaileetan hala aurreikusiz gero, honakoak ere onuraduntzat joko dira: onuradunaren bazkide izanik haren izenean eta kontura dirulaguntzaren xede diren jarduerak osorik edo zati batean egiteko konpromisoa hartzen dutenak.

3. Oinarri arautzaileetan berariaz hala aurreikusiz gero, onuradun izaten ahalko dira pertsona fisiko edo juridiko, publiko nahiz pribatuen elkarteak, ondasun komunitateak eta bestelako unitate ekonomikoak edo ondare bereiziak, nortasun juridikorik ez izanik ere, baldin eta dirulaguntzaren xede diren proiektu, jarduera edo jokabideak gauzatzen ahal badituzte edo dirulaguntza ematea zilegi egiten duen egoeran aurkitzen badira. Horrelakoetan, dirulaguntzaren eskaeran eta dirulaguntza emateko ebazpenean berariaz adierazi behar da elkarteko kide bakoitzak zer egiteko konpromisoa hartu duen eta zenbateko dirulaguntza aplikatuko den kide bakoitzeko. Kideok ere onuraduntzat joko dira. Nolanahi ere, elkartearen ordezkari edo ahaldun bakarra izendatu behar da eta aski ahalmen eman behar zaio elkarteak onuradun gisa dituen betebeharrak bete ditzan. Elkartea ezin izanen da desegin harik eta foru lege honetan ezarritako preskripzio epea iragan arte.

9. artikulua. Onuradunen betebeharrak.

Honako hauek dira onuradunaren betebeharrak:

a) Dirulaguntzaren xede den helburua, proiektua, jarduera edo jokabidea bete, gauzatu, egin edo hartzea.

b) Dirulaguntza ematen duen organoari edo entitate laguntzaileari frogatzea betekizunak eta baldintzak bete dituela eta dirulaguntza emateko arrazoi izan den jarduera egin duela edo helburua bete duela.

c) Organo emaileak edo entitate laguntzaileak egin beharreko egiaztapenak onartzea, eta Estatuko edo Europako Batasuneko kontrol organo eskudunek egin beharreko egiaztapenak eta finantza-kontrolak ere bai, eta halako jarduketak egiteko eskatzen dizkioten informazio guztiak ematea.

d) Helburu berbera duten beste dirulaguntza, laguntza, dirusarrera edo baliabide batzuk lortuz gero, horren berri ematea organo emaileari edo entitate laguntzaileari. Bestelako laguntza horiek lortu direla jakin bezain laster egin behar da jakinarazpen hori, eta betiere, hartutako funtsei emandako aplikazioa frogatu baino lehen.

e) Zerga betebeharrak eta Gizarte Segurantzarekikoak beterik izatea dirulaguntza emateko ebazpena ematen denean.

f) Egiaztapen eta kontrolak egiteko eskumenak erabili ahal izan daitezen, kontabilitate liburuak, erregistro eginbidetuak eta gainerako agiriak edukitzea, behar bezala ikuskaturik, onuradunari aplikatu behar zaizkion merkataritzako legeetan eta lege sektorialetan agindutako moduan, eta halaber, dirulaguntza arautzeko oinarrietan berariaz eskatzen diren kontabilitate orriak eta erregistroak edukitzea.

g) Jasotako funtsen aplikazioaren egiaztagiriak, agiri elektronikoak barne direla, behar adina denbora iragan arte gordetzea, egiaztapen eta kontroletan erabili ahal izan daitezen.

h) Foru lege honen 15. artikuluan adierazitako zabalkunde-neurriak hartzea.

i) Foru lege honen 35. artikuluan azaltzen diren kasuetan, hartutako funtsak itzultzea.

10. artikulua. Entitate laguntzaileak.

1. Onuradunei funts publikoak ematea edo banatzea entitate laguntzaile baten bitartez egin dadila ezarri ahal izanen da dirulaguntzak arautzeko oinarrietan.

2. Foru lege honen ondorioetarako, eta ematen zaien izena ematen zaiela ere, honakoak joko dira entitate laguntzailetzat: dirulaguntzari dagokion guztian organo emailearen izenean eta haren kontura dihardutelarik, onuradunei funts publikoak eman eta banatzen dizkietenak, oinarri arautzaileetan hala ezarrita dagoen kasuetan, edo, aurretiaz funtsak eman eta banatu gabe, dirulaguntzaren kudeaketan laguntzen dutenak. Funts horiek ez dira inoiz hartuko entitate laguntzailearen ondaretzat. Halaber, Batasuneko araudiari jarraituz onuradun izendatutakoak entitate laguntzailetzat joko dira baldin eta aurreko paragrafoan aipatutako eginkizunak soil-soilik bete behar badituzte.

3. Entitate laguntzailetzat jo ahalko dira organismo eta gainerako ente publikoak, administrazio publikoren bat partaide bakarra edo nagusia duten merkataritzako sozietateak, zuzenbide publikoko organismo edo enteak, fundazio publikoak eta toki entitateek beren interes komunak sustatu eta babesteko eratutako elkarteak, baita ezartzen diren kaudimen eta eraginkortasun baldintzak betetzen dituzten gainerako pertsona juridikoak ere, publikoak izan nahiz pribatuak.

11. artikulua. Lankidetza-hitzarmena.

1. Dirulaguntza ematen duen administrazio organoaren eta entitate laguntzailearen arteko lankidetza-hitzarmena eginen da eta bertan arautuko dira entitate laguntzaileak bete beharreko baldintzak eta eginbeharrak.

2. Entitate laguntzailea administrazio publikoren bat izanez gero, dirulaguntza emateko eskumena duten organoek onetsiko dute lankidetza-hitzarmena Nafarroako Foru Komunitatearen aldetik.

3. Lankidetza-hitzarmenak gehienez ere lau urteko indarraldia izanen du, baina hitzarmenean bertan ezarri ahal izanen da indarraldia amaitu aurretik hura aldatzeko eta luzatzeko aukera, alderdiak ados jarriz gero. Luzapen guztien batura ez da hasierako indarraldia baino luzeagoa izanen, eta lankidetza-hitzarmenak gehienez ere sei urte iraunen du luzapen eta guzti. Hala ere, dirulaguntza maileguen korrituetarako ematen denean, hitzarmenaren indarraldia maileguak erabat kitatu arte luzatu ahal izanen da.

4. Lankidetza-hitzarmenean ondokoak jaso behar dira gutxienez:

a) Lankidetzaren xedea eta entitate laguntzailearen identifikazioa.

b) Entitate laguntzaileak kudeatuko dituen dirulaguntzei buruzko araudi bereziaren identifikazioa.

c) Lankidetza-hitzarmenaren indarraldia.

d) Administrazio organo emailearentzat jarri behar diren bermeak, eta berme horiek eratzeko bideak eta kitatzeko prozedurak.

e) Dirulaguntzak kudeatzeko faseetan entitate laguntzaileak bete eta betearazi behar dituen baldintzak.

f) Funts publikoak banatzeko lankidetza izanez gero, entitate laguntzaileari funtsak zein epetan emanen zaizkion, eta onuradunei banatu arte funts horiek gordailuan edukitzeko bete behar dituen baldintzak.

g) Funts publikoak banatzeko lankidetza izanez gero, administrazio organo emaileak emandako dirulaguntzak onuradunei emateko baldintzak.

h) Onuradunek nola justifikatu behar duten dirulaguntzak jasotzeko baldintzak betetzen dituztela, eta justifikazio hori nola egiaztatu behar den.

i) Zein epetan eta nola aurkeztu behar diren onuradunek emandako justifikazioak eta, funts publikoak banatzeko lankidetza izanez gero, erakunde laguntzaileak funtsak onuradunei eman izanaren frogagiriak.

j) Funtsak itzuli egin beharko direla, dirulaguntza emateko ezarritako baldintzak eta betebeharrak

betetzen ez badira edo foru lege honen 35. artikuluan azaltzen diren balizkoak gertatzen badira.

k) Entitate laguntzaileak onartu egin beharko dituela foru lege honen 12. artikuluko d) letran aurreikusitako egiaztapen eta kontrol jarduketak.

l) Entitate laguntzaileari emanen zaion diruzko konpentsazioa, hala denean.

5. Erakunde laguntzaileak zuzenbide pribatuaren menpeko eta Nafarroako Foru Komunitateko sektore publikotik kanpoko pertsonak izanez gero, aurretiaz aukeratuko dira, publizitatearen, konkurrentziaren, berdintasunaren eta bereizkeriarik ezaren printzipioei lotutako prozeduraren bitartez, eta hitzarmen bidez formalizatuko da lankidetza, salbu eta, lankidetzaren xedea dela eta, Nafarroako Administrazio Publikoen kontratuei buruzko legeria erabat aplikagarria den kasuetan. Kontratuan nahitaez jaso behar da artikulu honetako 3. idatz-zatian azaldutako gutxieneko edukia, bai eta administrazio kontratuei buruzko araudian eskatutakoa ere, eta berariaz adierazi behar da kontratistak onartu egiten dituela foru lege honetan entitate laguntzaileei ezarritako gainerako betebeharrak.

12. artikulua. Entitate laguntzaileen betebeharrak.

Entitate laguntzaileak betebehar hauek ditu:

a) Funtsak onuradunei ematea, dirulaguntza arautzeko oinarrietan eta entitate emailearekiko hitzarmenean ezarritako irizpideei jarraituz.

b) Dirulaguntza emateko aintzat hartu diren baldintzak eta betekizunak betetzen direla egiaztatzea. Halaber, dirulaguntzaren xede den jarduera egin dela eta helburua bete dela egiaztatzea.

c) Hartutako funtsak banatu dituela frogatzea dirulaguntza ematen duen organoari, eta onuradunek aurkeztutako justifikazioa berari ematea, bidezko denean.

d) Organo emaileak funtsen kudeaketari buruz egin beharreko egiaztapenak onartzea, eta kontrol organo eskudunek, Europako Batasunekoak barne, egin beharreko egiaztapenak eta finantza-kontrolak ere bai, eta halako jarduketak egiteko eskatzen dizkioten informazio guztiak ematea.

13. artikulua. Onuradun edo entitate laguntzaile izateko baldintzak.

1. Onuradun edo entitate laguntzaile izan daitezke dirulaguntza jaso ahal izateko moduko egoera duten pertsona edo entitateak, edo oinarri arautzaileetan eta deialdietan adierazitako egoera dutenak.

2. Ondotik aipatzen diren pertsona edo entitateak ezin dira foru lege honetan araututako dirulaguntzen onuradun edo entitate laguntzaile izan, betiere entitate publikoak ez badira, eta, dirulaguntzaren izaera kontuan izanik, dirulaguntzari buruzko araudian salbuespenen bat egiten ez bada:

a) Epai irmoan ezarritako kondenaren ondorioz dirulaguntza edo laguntza publikoak lortzeko gaitasunaz gabeturik daudenak.

b) Konkurtsoaren deklarazioa eskatu dutenak, edozein prozeduratan kaudimengabe deklaratu dituztenak, konkurtsoan egotearen deklarazioa jaso dutenak, kontu-hartze judizialaren pean daudenak, eta Konkurtso Legearen arabera ezgaiturik daudenak, konkurtsoa kalifikatzeko epaian ezarritako ezgaitasun aldia amaitu ez bazaie.

c) Administrazioarekin egindako edozein kontratu behin betiko suntsitzeko bide eman dutenak, suntsipenaren kausaren errudun deklaratu badituzte.

d) Pertsona fisikoak, merkataritzako sozietateen administratzaileak edo beste pertsona juridiko batzuen legezko ordezkariak izanik, indarra duen araudian ezarritako bateraezintasunak dituztenak.

e) Zerga betebeharrak eta Gizarte Segurantzarekikoak bete gabe dituztenak, eta Nafarroako Foru Komunitateari edo haren erakunde autonomoei ordaindu beharreko zorrak ordaindu gabe dituztenak.

f) Egoitza fiskala erregelamendu bidez paradisu fiskaltzat jotako herrialde edo lurralde batean dutenak.

g) Ebazpen irmoan ezarritako zehapenaren ondorioz, foru lege honetan edo zergei buruzko lege orokorretan aurreikusitakoaren arabera dirulaguntzak lortzeko gaitasunaz gabeturik daudenak. Foru lege honen 8. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako elkarteak ezin izanen dira onuradun izan haien kideetako edozeinek aurreko debekuetako baten bat badu.

3. Elkartzeko eskubidea arautzen duen martxoaren 22ko 1/2002 Lege Organikoaren 4. artikuluko 5. eta 6. idatz-zatietan ezarritako debekuak dituzten elkarteak ezin dira inola ere izan foru lege honetan araututako dirulaguntzen onuradun edo entitate laguntzaile. Elkarteak ezin izanen dira onuradun edo erakunde laguntzaile izan, halaber, erregistroan inskribatzeko administrazio prozedura etenik badute, lege-hauste penala egin izanaren arrazoizko zantzuak agertu eta 1/2002 Lege Organikoaren 30.4 artikuluan xedatutakoa aplikatu zaielako. Erregistroan inskribatzea ahalbidetzen

dien ebazpen judizial irmoa ematen ez den bitartean elkarte horiek ezin izanen dira onuradun edo erakunde laguntzaile izan.

4. Artikulu honetako 2. idatz-zatiko b), d), e) eta f) letretan eta 3. idatz-zatian dauden debekuak automatikoki aintzatetsiko dira, eta haien kausak desagertu arte iraunen dute.

5. Artikulu honetako 2. idatz-zatiko a) eta g) letretan dauden debekuak automatikoki aintzatetsiko dira. Haien iraupena epaian edo ebazpen irmoan zehaztutakoa izanen da. Besterik ezean, erregelamenduz ezarritako prozeduraren bidez zehaztuko da debekuaren iraupena. Epai irmoaren ondorio ez bada, debekuak gehienez ere bost urte iraunen du.

6. Artikulu honetako 2. idatz-zatiko c) letran dagoen debekuaren aintzatespena eta iraupena Nafarroako Administrazio Publikoen kontratuei buruzko araudiari jarraituz zehaztuko dira.

7. Pertsona edo entitateek, onuradun edo entitate laguntzaile izateko artikulu honetako 2. eta 3. idatz-zatietan ezarri diren debekuetako bat bera ere ez dutela frogatzeko, erantzukizunpeko aitorpena aurkeztu ahalko dute, eskatzaileak egiletsia. Gainera, oinarri arautzaileetan bestelako frogabideak ezarri ahalko dira. Betiere Administrazioak ahalmena izanen du aurkeztutako aitorpen edo justifikazioak egiazkoak ote diren ikertzeko.

8. Ez da eskatuko artikulu honetan aipatutako baldintzak edo betekizunak betetzen direla froga dadila, baldintza horiek Foru Komunitateko Administrazioko organoek ziurtatu beharrekoak badira edo egiaztagiriak haren esku badaude, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzko abenduaren 3ko 15/2004 Foru Legearen 9.4 artikuluan ezarritakoarekin bat.

14. artikulua. Dirulaguntzak emateko oinarri arautzaileak.

1. Dirulaguntzak emateko oinarri arautzaileek ondokoak bilduko dituzte, gutxienez:

a) Dirulaguntzaren xedearen definizioa. Dirulaguntzari ezarri zaion onura publikoko edo gizarte onurako xedea azalduko da.

b) Dirulaguntzaren zenbatekoa, edo banakako dirulaguntzen zenbatekoa zehazteko modua, aldez aurretik zehazten ahal bada.

c) Onuradunek eta, egonez gero, foru lege honen 8. artikuluko 2. eta 3. idatz-zatietan adierazitako entitateetako kideek dirulaguntza eskuratzeko bete behar dituzten baldintzak.

d) Aurreko letran aipatutako baldintzak betetzen direla nola frogatu behar den, eta baldintzok noiz arte bete behar diren, halako eperik ezartzen bada.

e) Eskaera egiteko eta ezarritako baldintzak betetzen direla frogatzeko epeak.

f) Dirulaguntza emateko modua, lehentasunak, irizpide objektiboak eta, oro har, dirulaguntza emateko aintzat hartu behar diren parametroak.

g) Foru lege honen 20. artikuluko 3. idatz-zatian aipatzen den organo kolegiatuaren osaera, halako organorik egonez gero. Dirulaguntzaren kudeaketari lotutako hiru pertsonak osatu behar dute, gutxienez.

h) Dirulaguntza emateko prozedura antolatu, izapidatu eta ebatzi behar duten organo eskudunak, eta ebazpena jakinarazteko epea.

i) Onuradunak eta, halakorik bada, foru lege honen 10. artikuluan definitutako entitate laguntzaileek izanen dituzten betebeharrak, eta horiek ez betetzearen ondorioak.

j) Onuradunak edo entitate laguntzaileak zein epetan eta nola frogatu behar duen dirulaguntzaren helburua bete dela eta hartutako funtsak beren xederako erabili direla, hala egindako gastuari nola funtsen ordainketari dagokionez, foru lege honen 16. artikuluko 3. idatz-zatian ezarritako mugaraino.

k) Dirulaguntza ordaintzeko modua eta epeak, eta onuradunei eskatzen ahal zaizkien bermeen mota eta zenbatekoa, halakorik eskatzen baldin bazaie, emandako dirulaguntzaren ordainketa aurreratuak egitea aurreikusten denean.

l) Interes publikoak zaintzeko beharrezkotzat jo daitezkeen berme-neurriak, eta emandako dirulaguntzak berrikusten ahalko diren kasuak, halakorik bada.

m) Dirulaguntzaren bateragarritasuna, edo bateraezintasuna, hala zehazten denean, Administrazio berak, beste administrazio publiko batzuek, beste ente publiko edo pribatu batzuek edo partikularrek, Estatukoek nahiz atzerrikoek, eman ditzaketen beste dirulaguntza batzuekiko.

n) Onuradunen betebeharrak, dirulaguntzaren xede den jardueraren finantzaketari buruzko publizitatea dela eta.

ñ) Dirulaguntzaren xede diren jarduerak egiteko hornitzaileen kontratazioaren eraginkortasuna eta ekonomia nola frogatu behar diren, foru lege honen 28.3 artikuluan aurreikusitakoaren ondorioetarako.

o) Zein inguruabarrek eman dezaketen ebazpena aldatzeko bidea, dirulaguntza emateko kontuan hartutako baldintzak aldatzearen ondorioz.

p) Dirulaguntzak ematerakoan ezarritako baldintzak betetzen ez badira, ez-betetzeak mailakatzeko erabiliko diren irizpideak. Irizpide horiek aplikagarriak izanen dira onuradunak azkenean hartuko duen zenbatekoa zehazteko edo, hala denean, itzuli behar duen zenbatekoa zehazteko, eta proportzionaltasun irizpideari lotuko zaizkio.

q) Oinarri arautzaileen eta deialdiaren aurka jartzen ahal diren administrazio errekurtsoak.

2. Oinarri arautzaileak onesteko proposamena bideratzen duen espedienteak txosten juridikoa eduki beharko du, oinarriak Zuzenbidearen araberakoak direla adierazten duena, eta Kontu-hartzailetzak fiskalizatuko du aurretiaz, funtzio horri buruzko araudian ezartzen den moduan.

3. Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira dirulaguntzei buruzko arauak eta, halakorik izanez gero, dirulaguntzen deialdiak eta haien oinarri arautzaileak, foru lege honen 17. artikuluko 2. idatz-zatian aipatutakoak izan ezik.

15. artikulua. Emandako dirulaguntzen publizitatea.

1. Onuradunek, publizitate egokiaren bidez, aditzera eman behar dute dirulaguntzaren xede diren programek, jarduerek, inbertsioek eta edozein motatako ekintzek finantzaketa publikoa dutela.

2. Dirulaguntza arautzeko oinarrietan zehaztuko da nola egin behar den publizitate hori.

16. artikulua. Dirulaguntzaren xede diren jardueren finantzaketa.

1. Dirulaguntzaren xede den jarduera zati batean berez finantzatu dadila eskatu ahal izanen da dirulaguntzari buruzko araudian. Dirulaguntzaren xede den proiektu edo ekintzarako funts propioak jarri izana foru lege honen 27. artikuluan adierazitako moduan frogatu beharko da.

2. Dirulaguntzak emateko kontuan hartu diren baldintzak ezertan aldatzen badira eta, betiere, aldi berean haiekin ezin bateratu den beste dirulaguntzarik eskuratzen bada, aldatu eginen da haiek emateko ebazpena.

3. Onuradunari jarduera bera egiteko beste dirulaguntza bateragarri batzuk ematen bazaizkio, horien zenbatekoa ez da inola ere izanen, berez edo beste dirulaguntza, laguntza eta dirusarrera batzuk eta dirulaguntzaren xede den jardueraren baliabide propioak gehituta, onuradunak egin beharreko jardueraren kostua baino handiagoa.

4. Onuradunek jasotako funtsetatik sortzen diren finantza-etekinak dirulaguntzaren zenbatekoari gehituko zaizkio eta dirulaguntzaren xede den jarduerarako erabiliko dira horiek ere, salbu eta, behar bezala arrazoituta, dirulaguntza arautzeko oinarrietan besterik xedatzen bada. Onuraduna administrazio publiko bat izanez gero, idatz-zati hau ez da aplikatuko.

I. titulua
Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak

I. kapitulua
Dirulaguntzak emateko prozedura

17. artikulua. Dirulaguntzak emateko prozedurak.

1. Dirulaguntzak emateko prozedura arrunta lehiaketa izanen da, salbu eta Nafarroako Gobernuak, behar adinako arrazoiak tarteko, banakako ebaluazioa egiteko baimena ematen badu. Foru lege honi dagokionez honakoa joko da lehiaketatzat: dirulaguntzak emateko aurkezten diren eskaerak alderatzea, lehentasunaren arabera ordenatzeko, oinarri arautzaileetan eta deialdian ezarri diren balorazio irizpideei jarraituz, eta irizpide horien arabera balorazio onena lortu duten eskaerei dirulaguntza esleitzea, deialdian ezarritako muga eta kreditu erabilgarriarena gainditu gabe. Prozedura horretan, instrukzio organoak aurkeztuko dio dirulaguntzak emateko proposamena organo emaileari. Salbuespenez, oinarri arautzaileetan hala aurreikusiz gero, dirulaguntzetarako jarritako gehieneko zenbateko osoa dirulaguntzaren onuradunen artean hainbanatzea proposatu ahalko da. Banakako ebaluazioa egiten den kasuetan, berriz, araudian edo deialdiaren oinarrietan irizpideak ezarriko dira eskaerak ebaluatzeko eta bakoitzari bere ebaluazioaren araberako dirulaguntza emateko. Eskaerak jaso ahala espedienteak izapidatu eta ebatziko dira, eta dirulaguntzak emanen dira horretarako aurrekontu-krediturik dagoen bitartean.

2. Dirulaguntza hauek zuzenean eman ahalko dira:

a) Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko Foru Legean berariaz izendatutakoak. Dirulaguntzaren xedea eta onuradun jakin batentzako kontsignazioa agertu beharko dira.

b) Lege mailako arauren batek aginduta edo zenbatekoa zehaztuta Administrazioak ematen

dituenak. Kasuan kasuko prozedura aplikagarria erabiliko da dirulaguntza horiek emateko, bakoitzaren araudiari jarraituz.

c) Salbuespenez, hartzaile bat hautaturik beste edozein interesaturi dirulaguntza eskuratzeko aukera kentzen zaionean, dirulaguntzaren xedea dela eta.

II. kapitulua
Dirulaguntzak lehiaketa bidez emateko prozedura

18. artikulua. Aurretiazko jarduketak.

Dirulaguntzak emateko prozedura hasi baino lehen, organo eskudunak dirulaguntzari buruzko araua edo dirulaguntzaren deialdia ezarri behar du, bai eta oinarri arautzaileak ere, ez baldin badaude lehendik ezarrita.

19. artikulua. Hasiera.

1. Dirulaguntzak emateko prozedura ofizioz hasiko da.

2. Interesatuak eskaera aurkeztu beharko du, arauan edo deialdian ezarritako ereduaren eta sistema normalizatuaren arabera egina. Eskaerarekin batera, dirulaguntza ezartzen duen arauan edo dirulaguntzaren deialdian eskatutako agiriak eta informazioak aurkeztuko dira.

3. Eskaerak ez baditu betetzen aurreko idatzzatietan adierazitako baldintzak, organo eskudunak interesatuari eskatuko dio hogeita hamar eguneko epean zuzen dezala, eta ohartaraziko dio hala egin ezean eskaera bertan behera utzi duela ulertu eta espedientea artxibatzeko ebazpena emanen dela. Ebazpen hori jakinarazi egin behar zaio interesatuari.

20. artikulua. Instrukzioa.

1. Oinarri arautzaileetan izendatutako organoak eginen du dirulaguntzak emateko prozeduraren instrukzioa.

2. Instrukzio organoak ofizioz ebaluatuko ditu eskaerak, arauetan edo oinarri arautzaileetan ezarritako irizpideak, balorazio bideak eta lehentasunak aintzat harturik.

3. Organo kolegiatua eratu ahalko da eskaerak ebaluatzeko, deialdian hala aurreikusiz gero. Haren irizpena loteslea izanen da. Instrukzio organoak, ebaluazioa ikusirik, ebazpen proposamena eginen du.

4. Dirulaguntzak emateko espedienteari instrukzio organoaren txostena erantsiko zaio. Bertan agertu beharko da onuradunek dirulaguntzak jasotzeko baldintza guztiak betetzen dituztela.

21. artikulua. Ebazpena.

1. Ebazpen proposamena ikusirik, organo eskudunak dirulaguntzak emateko ebazpena emanen du.

2. Ebazpena arrazoitua izanen da. Ematen den ebazpenaren oinarriak azaldu beharko dira betiere.

3. Gutxienez ere, dirulaguntza eman zaien eskatzaileen zerrenda jasoko da ebazpenean, eta gainerako eskaerak ezetsi direla adieraziko da, hala denean; horien artean, aurrekontu-baliabideen muga dela-eta ezetsitako eskaerak ere aipatu behar dira.

22. artikulua. Ebazpena jakinaraztea.

Prozeduraren ebazpena interesatuei jakinaraziko zaie guztiendako administrazio prozedurari buruzko legerian adierazitako moduan. Ebazpena jakinarazteko, legeria horren arabera, Nafarroako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratu ahalko da, edo bestela dirulaguntzari buruzko arauan nahiz haren deialdian adierazitako komunikazio bidea erabili ahalko da.

23. artikulua. Ustezko ezespena.

Dirulaguntzari buruzko arauan edo dirulaguntzaren deialdian prozedura ebazteko ezarritako epea iraganik, berariazko ebazpenik ez badago, eskaera ezetsitzat jo ahalko da. Ebazpena emateko eperik ezarri ezean, eskaera ezetsitzat jo ahalko da eskaerak aurkezteko epea amaitu eta hiru hilabetera.

24. artikulua. Errekurtsoak.

Dirulaguntzari buruzko arauan edo deialdian adieraziko da zein errekurtso mota jartzen ahal den berariazko edo ustezko ezespenaren aurka.

III. kapitulua
Dirulaguntzak zuzenean emateko prozedura

25. artikulua. Dirulaguntzak zuzenean ematea

1. Dirulaguntzak 17.2 artikuluko a) eta c) letretan adierazitako moduan ematen direnean, haiek bideratzen dituzten administrazio egintzetan ezarriko dira oinarri arautzaileak, eta foru lege honetako xedapen guztiak beteko dira, publizitate eta konkurrentzia printzipioei dagozkienak izan ezik.

2. Dirulaguntzak 17.2 artikuluko c) letraren babesean eman ahal izateko, dirulaguntzaren onuragarritasuna eta interes soziala edo xede publikoaren lorpena arrazoitu beharko dira, eta publizitate eta konkurrentzia printzipioak zergatik ezin diren aplikatu azaldu beharko da.

3. Dirulaguntzak hitzarmenen bidez gauzatzen direnean, dirulaguntza emateko eskumena duen organoak onetsiko du hitzarmena.

IV. kapitulua
Dirulaguntzen kudeaketa eta justifikazioa

26. artikulua. Onuradunek dirulaguntzaren xede diren jarduerak azpikontratatzea.

1. Foru lege honi dagokionez, onuradunak azpikontratua egiten duela ulertuko da, hirugarrenekin ituna egiten badu dirulaguntzaren xede den jarduera osorik edo zati batean egin dezaten. Dirulaguntzaren xede den jarduera berez egin ahal izateko onuradunak egin behar dituen gastuen kontratazioa kontzeptu horretatik kanpo gelditzen da.

2. Onuradunak jarduera azpikontratatu ahal izanen du, osorik nahiz zati bat, baldin eta dirulaguntzari buruzko araudian hala aurreikusten bada. Dirulaguntzaren xede den jardueratik onuradunak hirugarrenei azpikontratatzen dien portzentajea ez da izanen dirulaguntzari buruzko oinarri arautzaileetan ezarritakoa baino handiagoa. Halako portzentajerik ageri ez bada, onuradunak dirulaguntzaren xede den jardueraren zenbatekoaren ehuneko 50erainoko portzentajea azpikontratatu ahalko du. Inola ere ezin izanen da azpikontratatu dirulaguntzaren xede den jardueraren kostua handitu baina haren edukiari balio erantsirik ekarriko ez dion jarduerarik.

3. Hirugarrenekin itundutako jarduerak dirulaguntzaren zenbatekoaren ehuneko 20 gainditzen badu eta zenbateko hori 60.000 eurotik gorakoa bada, idatzizko kontratuaren bidez egin beharko da azpikontratazioa.

4. Ezin izanen da kontratua zatikatu bere zenbatekoa gutxitu eta aurreko idatz-zatian ezarritako baldintza saihesteko.

5. Kontratistek onuradunarekiko betebeharrak izanen dituzte soilik; onuradunak dirulaguntzaren xede den jarduera behar bezala burutzeko erantzukizun osoa izanen du Administrazioaren aurrean.

6. Aurreko idatz-zatian ezarritakoaren ildotik, onuradunek hirugarrenekin ituntzen duten jardueran errespetatu egin behar dira dirulaguntzari buruzko araudian ezarritako mugak, dirulaguntzaren xede izan daitezkeen gastuen izaerari eta zenbatekoari dagokienez, eta onuradunen ardura izanen da baldintza hori betetzea. Kontratistek, berriz, foru lege honen 39. artikuluan ezarritako betebeharra izanen dute, hau da, lagundu egin beharko dute, behar bezala egiaztatu ahal izan dadin aipatutako muga horiek gainditzen ez direla.

7. Onuradunak inola ere ezin izanen du itunik egin honako hauekin, dirulaguntzaren xede diren jarduerak osorik edo zati batean burutzeko:

a) Foru lege honen 13. artikuluko debekuren bat duten pertsona edo entitateekin.

b) Kontratazioaren xede den jarduera egiteko beste dirulaguntza batzuk jaso dituzten pertsona edo entitateekin.

c) Eragiketaren kostu osoaren portzentaje bat kobratzen duten bitartekari edo aholkulariekin, non eta ordainketa hori egindako lan edo zerbitzuaren merkatuko balioa erreferentzia hartuta justifikatzen ez den.

d) Onuradunarekin lotura duten pertsona edo entitateekin, baldintza hauek bete ezean:

– Kontratazioa merkatuko ohiko baldintzen pean egitea.

– Aldez aurretik organo emailearen baimena eskuratzea, oinarri arautzaileetan ezarritako moduan.

e) Deialdi eta programa berean laguntza edo dirulaguntza eskatu eta, baldintzak ez betetzeagatik edo behar adinako baloraziorik ez izateagatik, dirulaguntzarik lortu ez duten pertsona edo entitateekin.

27. artikulua. Dirulaguntza publikoen justifikazioa.

1. Dirulaguntza ematerakoan ezarri ziren baldintzak eta helburuak bete direla frogatzeko, erregelamendu bidez zehazten den dokumentazioa erabiliko da. Egindako gastua frogatzen duen kontua izan daiteke dokumentazio hori, edo bestela, gastua moduluka frogatu ahalko da, edo kontabilitate orriak aurkeztuz, araudi erregulatzailean xedatzen denaren arabera.

2. Gastua frogatzeko kontu-ematea derrigorrez egin behar du onuradunak edo entitate laguntzaileak. Kontu horretan sartu behar dira, aitortzailearen erantzukizunaren pean, gastuaren egiaztagiriak edo dirulaguntza publikoaren xedea bete dela egiaztatzeko balio juridikoa duen beste edozein agiri. Dirulaguntza publikoei buruzko kasuan kasuko oinarrietan zehaztuko dira gastua frogatzeko kontuaren forma eta hura aurkezteko epea. Oinarri arautzaileetan halako aurreikuspenik ez badago, kontuan ondokoak bildu beharko dira: dirulaguntzarekin finantzatu diren jarduera burutuen eta haien kostuen aitorpena, eta egindako gastuak, banakaturik; eta aurkeztu, jarduera burutzeko

epea amaitu eta ondoko hiru hilabeteen barnean aurkeztuko da.

3. Gastuak frogatzeko, fakturak aurkeztuko dira, eta gainerako egiaztagiri baliokideak, merkataritzako trafiko juridikoan balioa dutenak edo indar administratiboa dutenak, erregelamenduz ezartzen den eran. Gainera, faktura elektronikoen bidez frogatu ahalko dira gastuak, baldin eta zergen arloan onartuak izateko betekizunak biltzen badituzte. Erregelamendu bidez, gastuen egiaztagiriak baliozkotu eta zigilatzeko sistema ezarriko da, dirulaguntzen konkurrentziaren kontrola ahalbidetzeko.

4. Baldin eta, dirulaguntzaz gain, funts propioak edo bestelako dirulaguntza nahiz baliabideak erabiltzen badira jarduerak finantzatzeko, frogatu egin beharko dira halako funtsen zenbatekoa, jatorria eta dirulaguntzaren xede diren jardueretan izan duten aplikazioa.

5. Ondasun higiezinak eskuratzen badira, artikulu honetako 3. idatz-zatian adierazitako egiaztagiriez gainera, Ondare Eskualdaketen gaineko Zergaren likidazioa aurkeztu beharko da. Bertan eskuraketaren zenbatekoarekiko adostasuna agertu beharko da.

6. Foru lege honen 8. artikuluko 2. eta 3. idatz-zatietan aipatzen diren entitateetako kideek justifikazioaren arloko baldintzak bete beharko dituzte onuradunaren izenean eta haren kontura egindako jarduerei dagokienez, aurreko idatz-zatietan zehazturiko moduan. Dirulaguntza eskatu duen onuradunak aurkeztu behar duen justifikazioaren atal izanen da dokumentazio hori.

7. Dirulaguntzak hartzailearen egoera jakin bat aintzat harturik ematen direnean, dirulaguntza eman baino lehen hartzailea egoera horretan aurkitzen dela frogatu beharko da besterik gabe, zuzenbidean onargarria den edozein frogabide erabiliz, eta ez da bestelako justifikaziorik eskatuko, baina egoera hori egiaztatzeko kontrolak ezarri ahalko dira.

8. Kapitulu honetan ezarritako eran dirulaguntza justifikatzen ez bada, edo behar adinako justifikaziorik aurkezten ez bada, dirulaguntza itzuli beharko da, foru lege honen 35. artikuluan aurreikusitako baldintzak betez.

28. artikulua. Dirulaguntza jaso dezaketen gastuak.

1. Dirulaguntza jaso dezaketen gastutzat joko dira, foru lege honetan ezarritakoaren ondorioetarako, dirulaguntzaren xede den jardueraren izaerarekin zalantzarik gabe bat datozenak, baldin eta dirulaguntzei buruzko kasuan kasuko oinarri arautzaileetan ezarritako epean egiten badira. Dirulaguntza jaso dezaketen gastuetan, erosketa-kostua inoiz ez da izanen merkatuko balioa baino handiagoa.

2. Dirulaguntzen oinarri arautzaileetan kontrakorik xedatu ezean, egindako gastutzat honakoa joko da: dirulaguntzari buruzko araudian ezarritako justifikazio-epea amaitu aurretik benetan ordaindu dena.

3. Dirulaguntza jaso dezakeen gastuaren zenbatekoa 30.000 eurotik gorakoa denean (obraren exekuzioaren kostua izanez gero), edo 12.000 eurotik gorakoa denean (ekipamendu ondasunen horniduraren edo aholkularitza eta laguntza enpresen zerbitzuen kostua izanez gero), onuradunak frogatu egin beharko du hornitzailea eraginkortasun eta ekonomia irizpideei jarraituz hautatu duela, salbu eta, dirulaguntza jaso dezaketen gastuen ezaugarri bereziengatik, merkatuan hornidura edo zerbitzua egin dezaketen entitateak behar adina ez badira, edo gastua dirulaguntza eskatu baino lehen egin bada. Kasuan kasuko oinarri arautzaileetan zehaztutako moduan frogatuko da baldintza hori bete dela.

4. Ondasun inbentariagarriak eskuratu, eraiki, zaharberritu edo hobetzen direnean, ondoko arauak beteko dira:

a) Oinarri arautzaileetan zehaztuko da onuradunak noiz arte erabili beharko dituen ondasunok dirulaguntzaren xederako. Gutxienez bost urte iragan arte erabili beharko ditu xede horretarako, erregistro publikoan inskribatzen ahal diren ondasunak badira, edo bi urte iragan arte, bestelako ondasunak badira. Erregistro publikoan inskribatzen ahal diren ondasunak izanez gero, eskrituran adierazi beharko da inguruabar hori, bai eta emandako dirulaguntzaren zenbatekoa ere; halaber, erregistro publikoko inskripzioan zehaztasun horiek jasoko dira.

b) Aurreko paragrafoan ondasunen xedeari buruz ezarri den baldintza betetzen ez bada, eta, betiere, ondasuna besterentzen bada edo kargaren bat ezartzen bazaio, dirulaguntza itzuli beharko da, foru lege honen II. tituluko I. kapituluan ezarritako moduan. Ondasuna itzulketaren ordainketari atxikita egonen da, zein ere den haren edukitzailea, salbu edukitzaile hori erregistroko fede publikoak babesturiko hirugarren bat denean edo frogatzen denean ondasunak fede onez eta titulu justuz eskuratu direla edo merkataritza- zein industria-establezimendu batean eskuratu direla, ondasun higigarri inskribaezinen kasuan.

5. Ondoko kasuetan ez da bete gabekotzat joko 4. idatz-zatian ondasunen xedeari buruz ezarritako baldintza:

a) Erregistro publikoan inskribatu ezin diren ondasunak beste batzuez ordezten badira, dirulaguntza eman duen Administrazioak horretarako baimena emanda, eta ordezko ondasun horiek dirulaguntzaren xederako erabiltzen ahal badira lehengoen antzera, eta erabilera horrek behar adina denbora irauten badu, lehengo ondasunei ezarritako epea bete arte alegia.

b) Dirulaguntza eman duen Administrazioak baimena ematen badu erregistro publikoan erregistratzen ahal diren ondasunak besterentzeko, edo xedea aldatzeko edo kargaren bat ezartzeko. Kasu honetan, eskuratzaileak bere hartuko du bere gain ondasunen xedeari buruzko baldintza bete beharra, epea amaitu arte, eta, bete ezean, dirulaguntza itzuli beharra ere bai.

6. Dirulaguntzen oinarri arautzaileetan ezarriko dira, behar izanez gero, ondasun inbentariagarrien amortizazioari buruz egokitzat jotzen diren arau bereziak. Hala ere, amortizazio-gastua dirulaguntza jaso dezakeen gastua izan dadin, baldintza hauek bete beharko dira:

a) Dirulaguntzak ondasunen erosketarako ekarpen gisa erabili ez izana.

b) Amortizazioa kontabilitateko arau orokor onartuen arabera kalkulatzea.

c) Kostua dirulaguntzaren xede den aldikoa soilik izatea.

7. Finantza-gastuak, lege- edo finantza-aholkularitzako gastuak, notario eta erregistro gastuak, dirulaguntza jaso duen proiektua egiteko peritu gastuak eta berariazko administrazio gastuak, horiek guztiak dirulaguntza jaso dezaketen gastutzat joko dira baldin eta zuzeneko lotura badute dirulaguntzaren xede den jarduerarekin eta ezinbestekoak badira hura behar bezala prestatu nahiz burutzeko, betiere, oinarri arautzaileetan hala aurreikusiz gero. Salbuespen gisa, banku-bermearen gastuetarako dirulaguntza eman ahalko da, dirulaguntzari buruzko araudi erregulatzailean hala aurreikusiz gero. Ondokoak ez dira inola ere izanen dirulaguntza jaso dezaketen gastuak:

a) Banku kontuetako korritu zordunak.

b) Korritu, errekargu eta zehapen administratibo eta penalak.

8. Tributuak dirulaguntza jaso dezaketen gastuak dira dirulaguntzaren onuradunak benetan ordaintzen dituenean. Ez dira inola ere dirulaguntza jaso dezaketen gastutzat joko berreskuratzen edo konpentsatzen ahal diren zeharkako zergak, ezta errentaren gaineko zerga pertsonalak ere.

9. Zeharkako kostuetatik, onuradunak dirulaguntzaren xede den jarduerari egotziko dio zati egokia, guztiek onartzen duten kontabilitateko printzipio eta arauei jarraituz kalkulatua, eta, betiere, halako kostuak jarduera benetan egin den aldiari dagozkion heinean.

29. artikulua. Inbertsioak egiaztatzea.

1. Kapital-dirulaguntzak 60.000 eurotik gorakoak direnean, haiek ordaindu ahal izateko, beharrezkoa izanen da organo kudeatzaileak inbertsioaren egiaztapen materiala egitea. Espedientean egiaztapenaren berri jaso beharko da, aktaren bidez edo egiaztapen txostenaren bidez.

Salbuespen gisa, aurreko egiaztapen materialaren ordez dokumentu bidezko egiaztapena egin liteke, baldin eta dokumentuek modu zentzuzkoan eta behar adina justifikatzen badute diruz lagundutako jarduera egin dela.

2. Dirulaguntzen oinarrietan aurreikusita baldin badago kapital-dirulaguntza zatika ordaintzea edo aurrerakinak ordaintzea, aurreko idatz-zatian aipatzen den egiaztapena eginen da likidazioarekin eta azken ordainketarekin batera.

V. kapitulua
Dirulaguntzen kudeaketa ekonomikoa eta aurrekontu-kudeaketa

30. artikulua. Deialdiak.

1. Dirulaguntzen deialdiek berekin ekarriko dute gasturako baimena, Nafarroako Ogasun Publikoari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legearen 55. artikuluan ezarritako moduan. Deialdiaren testuan adierazi beharko da zenbateko gastua egiteko baimena eman den, eta, dirulaguntza urteka banatu behar bada, urteko zenbateko guztiak jarriko dira.

2. Aurrekoa gorabehera, modu arrazoituan deialdi batek aurrekontu-ekitaldiari aurrea hartu eta aurreko paragrafoan aipaturiko krediduak ezagutzen ez badira, Nafarroako Aurrekontu Orokorretan sortzekoak diren krediduen aipamen orokorra eginen da, eta dirulaguntzak ematea ekitaldi horretan krediduak izateko baldintzapean jarriko da. Halakoetan, gasturako baimena emanen da Aurrekontu Orokorretan horretarako onetsitako kreditu osorako, eta ezin izanen da aurrekontuko aldaketen bidez gutxitu harik eta deialdia ebatzi arte.

3. Dirulaguntzaren izaerak ondorengo ekitaldietarako eragiten baditu gastuak, horietarako baime-

na Nafarroako Ogasun Publikoari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legearen 41. artikuluan ezarritakoaren arabera emanen da, eta berariaz adieraziko da aurrekontu-ekitaldi horietako bakoitzean aitortu beharreko obligazioen muga.

4. Dirulaguntzak eman aurretik Gobernuaren baimenaren beharrik ez dagoen kasuetan, ondorengo aurrekontuaren kargura gastua egiteko konpromisoa ez da izanen aurreko ekitaldian horretarako kontsignatu den zenbatekoa baino handiagoa.

31. artikulua. Dirulaguntzak ematea.

1. Foru lege honetan ezarritako edozein prozeduraren bidez dirulaguntzak emateko, beharrezkoa izanen da gastu-konpromisoa hartzea. Nafarroako Foru Ogasunari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legean ezarritako moduan kontabilizatuko da gastu-konpromisoa.

2. Ezin izanen da deialdian zehaztutako zenbatekoa baino dirulaguntza handiagoa eman, ez eta urte bakoitzeko aurrekontuari gehienez egozten ahal zaion zenbatekoaren muga gainditu ere. Aurrekontua aski ez izateagatik ezin bete diren eskaerak ezetsi eginen dira.

32. artikulua. Ordainketa.

1. Oro har, dirulaguntzak ematea eragin zuen jarduera burutu dela edo jokabidea hartu dela egiaztatu ondoren ordainduko dira dirulaguntzok.

2. Akreditazioa eta ondoriozko ordainketa, dena batera egin liteke jarduera bukatutakoan, edo zatika, justifikazio partzialen ondoren, oinarri arautzaileetan agertzen diren betekizunak eta baldintzak betez.

3. Organo kudeatzaile egokiak txostena erantsiko dio ordainketa-proposamenari edo, bestela, gastuaren justifikazioari, dirulaguntzaren ordainketa aurreratua izan bada; txosten horren bidez egiaztatuko da dirulaguntza ematean ezarri ziren helburuak eta hura kobratzeko eskubidea ematen duten baldintzak bete direla.

33. artikulua. Dirulaguntzak aurreratzea.

1. Emandako dirulaguntzaren ordainketak aurreratu ahal izanen dira dirulaguntzaren oinarri arautzaileetan hori berariaz aurreikusten denean soilik, oinarriok ezarritako muga, baldintza eta, hala egokituz gero, bermeekin, eta, betiere, dirulaguntzaren xedeak betetzeko funts-horniduraren beharra justifikatzen baldin bada.

2. Nahitaez ezarriko dira bermeak, aurrerakinak 60.000 euro baino gehiago diren kasuetan, hurrengo kasuetan salbu:

a) Onuraduna Administrazio Publiko bat edo sektore publikoko entitate bat denean.

b) Defizitaren konpentsazioak ematen zaizkienean horretarako eskubidea duten enplegu zentro bereziei.

c) Etengabeko prestakuntzarako programetan.

3. Halaber, zilegi izanen da aurreko idatzzatian aipatutako bermea ez eskatzea sindikatuei, "Nafarroako Lan Gatazkak Konpontzeko Epaimahaia" fundazioari eta irabazteko asmorik gabeko kultur entitateei, kasu bakoitzaren inguruabar bereziak kontuan izanik Ekonomia eta Ogasun kontseilariak hala erabakitzen duenean.

4. Dirulaguntzen aurrerakinak oinarri arautzaileetan ezartzen diren epeetan justifikatu beharko dira, eta dirulaguntzen justifikazioari eta ordainketari buruz adierazitako baldintza berberak bete beharko dira, foru lege honen 32. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako txostena barne dela.

5. Dirulaguntzen aurrerakinak ordaintzea, betiere, aitortutako obligazioei aurre egiteko aurreikusi diren funts likidoen egoeraren menpe egonen da. Beraz, Ekonomia eta Ogasun Departamentuak berariaz emandako baimena beharko da halako aurrerakinak ordaintzeko.

II. titulua
Dirulaguntzak itzultzea

I. kapitulua
Itzulketa

34. artikulua. Dirulaguntzak emateko ebazpenaren baliogabetasuna.

1.Hauek dira dirulaguntza emateko ebazpenaren deuseztasuna dakarten arrazoiak:

a) Administrazio Publikoen Araubide Juridikoari eta Guztiendako Administrazio Prozedurari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 62.1 artikuluan adierazitakoak.

b) Krediturik ez izatea edo gutxiegi izatea, Nafarroako Foru Ogasunari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legearen 40. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Antolamendu juridikoaren kontrako gainerako arau-hausteek eta, bereziki, foru lege honen aurkakoek, dirulaguntza emateko ebazpenaren deuseztagarritasuna ekarriko dute, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoari eta Guztiendako Administrazio Prozedurari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 63. artikuluan xedatutakoarekin bat.

3. Dirulaguntza emateko egintza aurreko idatzzatietan aipatutako kasuren batean gertatzen bada, organo emaileak egintza hori berrikusiko du ofizioz, edo, bidezkoa izanez gero, kaltegarri deklaratu eta gero inpugnatu eginen du, Foru Komunitateko Administrazioari buruzko abenduaren 3ko 15/2004 Foru Legearen 53 eta 54. artikuluetan ezarritakoari jarraituz.

4. Deuseztasunaren edo deuseztapenaren deklarazio judizial edo administratiboa eginez gero, hartutako kopuruak itzuli egin beharko dira.

5. Hurrengo artikuluan azaltzen diren arrazoiengatik dirulaguntza itzuli behar den kasuetan, ez da bidezkoa izanen dirulaguntza emateko egintza ofizioz berrikustea.

35. artikulua. Itzultzeko arrazoiak.

1. Bidezkoa izanen da eskuratutako kopuruak osorik edo hein batean itzultzea hurrengo kasu hauetan:

a) Dirulaguntza lortzen denean horretarako baldintzak bete gabe, Administrazioari egozten ahal zaizkion arrazoiak direla medio.

b) Dirulaguntza emateko baldintzak aldatzen badira Administrazioak onartzen dituenean.

c) Berariazko arau edo oinarrietan araututako beste kasu batzuetan.

2. Hurrengo kasu hauetan ere bidezkoa izanen da hartutako kopuruak itzularaztea, eta dirulaguntza ordaindu zenetik itzulketa bidezkoa dela erabakitzen den egunera arte sortutako berandutza-korrituak ere eskatzen ahalko dira:

a) Dirulaguntza lortzen denean horretarako eskatzen diren baldintzak faltsutuz edo hori eragotziko zuketen baldintzak ezkutatuz.

b) Dirulaguntzaren xede den helburua, jarduera edo proiektua burutu gabe uzten denean, osorik nahiz hein batean, edo hartu behar zen jokabidea hartzen ez denean.

c) Foru lege honen 27. artikuluan edota dirulaguntza arautzen duten oinarrietan eskatzen den justifikazioa aurkezteko betebeharra betetzen ez denean, edo behar adinako justifikaziorik aurkezten ez denean.

d) Foru lege honen 15. artikuluko 3. artikuluan adierazitako zabalkunde-neurriak hartzeko betebeharra betetzen ez denean.

e) Foru lege honen 9 eta 12. artikuluetan aurreikusitako egiaztapenak eta finantza-kontrolak saihesten direnean edo uko egin edo trabak eta eragozpenak jartzen zaizkienean, eta kontabilitateari, erregistroari eta agirien kontserbazioari buruzko betebeharrak betetzen ez direnean, baldin eta horren ondorioz ezin bada egiaztatu hartutako funtsak zertarako erabili diren, helburua lortu ote den, dirulaguntza jaso duten jarduerak benetan eta behar adinako maiztasunaz egin diren, edo xede bererako beste dirulaguntza, laguntza, dirusarrera nahiz baliabide bateraezin batzuk lortu ote diren Estatuko edo Europako Batasuneko edozein administrazio edo erakunde publiko zein pribaturengandik edo nazioarteko erakundeengandik.

f) Administrazioak entitate laguntzaileei eta onuradunei ezarritako betebeharrak betetzen ez direnean, edo onuradunek dirulaguntza onartzerakoan hartutako konpromisoak betetzen ez dituztenean, baldin eta konpromiso horiek zerikusirik badute dirulaguntzaren xede diren helburuak lortzeko, jarduera egiteko, proiektua burutzeko edo jokabidea hartzeko erabili behar den moduarekin.

g) Administrazioak entitate laguntzaileei eta onuradunei ezarritako betebeharrak betetzen ez direnean, edo onuradunek dirulaguntza onartzerakoan hartutako konpromisoak, aurrean esandakoez bestelakoak, betetzen ez dituztenean, baldin eta horren ondorioz ezin bada egiaztatu hartutako funtsak zertarako erabili diren, helburua lortu ote den, dirulaguntza jaso duten jarduerak benetan eta behar adinako maiztasunaz egin diren, edo xede bererako beste dirulaguntza, laguntza, dirusarrera nahiz baliabide bateraezin batzuk lortu ote diren Estatuko edo Europako Batasuneko edozein administrazio edo erakunde publiko zein pribaturengandik edo nazioarteko erakundeengandik.

h) Europako Batasuneko araudian ezarritakoaren arabera dirulaguntza itzuli beharra dakarren erabakiren bat hartzen denean.

i) Dirulaguntzari buruzko araudian aurreikusitako gainerako kasuetan.

2. Onuradunak edo, halakorik egonez gero, entitate laguntzaileak lortutako betetze-maila nahiko hurbil badago erabateko betetze-mailatik, eta ezbairik gabe erakusten badute beren konpromisoak betetzen ahalegindu direla, foru lege honen 14. artikuluko 1. idatz-zatiko p) letran aipatutako irizpideak erabiliko dira itzuli behar duten zenbatekoa zehazteko.

3. Era berean, foru lege honen 16. artikuluko 3. idatz-zatian azaltzen den kasuan bidezkoa izanen da dirulaguntza jaso duen jardueraren kostuaren gainetik lortutako soberakina itzularaztea, bai eta dagozkion berandutza-korrituak eskatzea ere.

4. Itzuli beharreko kopuruak zuzenbide publikoko dirusarreratzat joko dira eta horiek kobratzeko

aplikagarria izanen da Nafarroako Ogasun Publikoari buruzko abenduaren 26ko 8/1988 Foru Legearen 17 eta 18. artikuluetan aurreikusitakoa.

5. Dirulaguntza eman duen organoak berak emanen du hura itzularazteko ebazpena. Aurretik espedientea izapidatuko da eta bertan, zentro kudeatzailearen proposamen arrazoituarekin batera, behar diren txostenak eta frogak bilduko dira, bai eta onuradunaren alegazioak ere, halakorik badago. Espedientea hamabi hilabeteko epean ebatzi beharko da.

6. Ebazpena interesatuari jakinaraziko zaio. Dirusarrera egiteko tokia, modua eta epea adieraziko zaizkio, eta ohartaraziko zaio itzulketa ezarritako epean egiten ez badu premiamendu bideko dirubilketa prozedura aplikatuko dela.

36. artikulua. Zorren konpentsazioa.

1. Dirulaguntza baten onuraduna Nafarroako Ogasun Publikoaren zordun bada, dirulaguntzaren ordainketa harekin dituen zorren konpentsazioaren bidez egin ahalko da.

2. Nafarroako toki entitateei ordaindutako dirulaguntzak itzuli behar direnean, itzuli beharreko kopurua Banaketa Kontuan kargatu ahalko da.

37. artikulua. Itzuli beharra dutenak.

1. Onuradunek eta entitate laguntzaileek, foru lege honen 35. artikuluan adierazitako kasuetan, hartutako kopuruak osorik edo hein batean itzuli beharko dituzte, dagozkien berandutza-korrituak gehituta. Itzuli behar horretatik aparte, bidezko diren zehapenak ezarri ahalko dira.

2. Foru lege honen 8. artikuluko 2. eta 3. idatzzatietan aipatzen diren pertsona juridiko eta entitateetako kideek elkarrekin eta batera erantzunen diote onuradunaren itzuli beharrari, hartutako konpromisoaren ondorioz egin behar zituzten dirulaguntzapeko jarduerak direla eta. Onuradunak jarduteko gaitasunik ez badu, haren legezko ordezkariek elkarrekin eta batera erantzunen diote itzuli beharrari. 8. artikuluko 3. idatz-zatian aipatutako entitateetako kide, partaide edo titularkideek elkarrekin eta batera erantzunen dute, bakoitzak bere partaidetzaren neurrian, haien entitatea ondasun komunitate bat izanez gero, edo beste edozein motatako unitate ekonomiko edo ondare bereizia izanez gero.

3. Itzuli beharrari elkarrekin eta batera erantzunen diote merkataritzako sozietateen administratzaileek eta beste pertsona juridiko batzuen legezko ordezkaritza dutenek, ez badituzte egiten beren esku dauden egintzak burutu gabeko betebeharrak bete daitezen, edo ez-betetzea ahalbidetzen duten erabakiak hartzen badituzte, edo beren menpekoen ez-betetzeak eragozten ez badituzte. Beren jarduerari utzi dioten pertsona juridikoak, lege eta estatutuetako xedapen aplikagarrien arabera, legez ordezkatzen dituztenek, halaber, betiere subsidiarioki hartuko dute haien itzuli beharren erantzukizuna.

4. Sozietateak edo entitateak desegin eta likidatzen direlarik, haien itzuli behar burutu gabeak bazkideei edo kapitaleko partaideei pasatuko zaizkie, eta horiek solidarioki hartuko dute erantzukizun hori, esleitu zaien likidazio kuotaren balioa muga dutela.

5. Itzuli beharra duena hiltzen bada, itzuli gabe dauden kopuruak ordaindu beharra haren kausadunei pasatuko zaie, ezertan ukatu gabe zuzenbide zibil arruntetik, zuzenbide zibil berezitik edo foru zuzenbide zibiletik zenbait kasutan oinordetzari aplikatu behar zaizkien xedapenak; bereziki, jaraunspena inbentario-emaitzaren arabera onartzen denean aplikatu behar direnak.

III. titulua
Dirulaguntzen jarraipena eta kontrola

I. kapitulua
Organo kudeatzaileek egin beharreko jarraipena

38. artikulua. Jarraipena.

1. Dirulaguntza ematen duten organoek justifikazio geroratua duten dirulaguntzen jarraipena eginen dute, galdaturiko baldintzak ezarritako epean bete ditzaten eskatzeko onuradunei, eta behar diren egiaztapenak egiteko. Nafarroako Gobernuak dirulaguntzak ematen dituenean, dirulaguntza emateko espedientearen instruktoreak eginen du jarraipena, dirulaguntza emateko erabakian besterik adierazi ezean.

2. Hori dela eta, organo horiek dirulaguntzen jarraipena behar bezala egiteko behar diren erregistroak erabiliko dituzte.

39. artikulua. Laguntzeko betebeharra.

1. Entitate laguntzaileek, onuradunek eta dirulaguntzaren xedearekin, edo horren justifikazioarekin, zerikusirik duten hirugarrenek Foru Komunitateko Administrazioko eta haren erakunde autonomoetako organoei dagozkien kontrol-eginkizunak betetzea errazteko betebeharra dute, bai eta Estatuko nahiz Europako Batasuneko kontrol organo eskudunek egiten ahal dituzten egiaztapen eta finantza-kontrol guztiak errazteko betebeharra ere; bereziki, ikerketaren xede diren lokaletara sartzen utziko diete, dokumentazioa eskuratuko

diete eta horren kopia erdiesteko aukera emanen diete.

2. Betebehar hori betetzeari uko egitea erresistentzia, aitzakia, oztopo edo ukotzat joko da foru lege honen 35. artikuluan aurreikusitako ondorioetarako, ezertan ukatu gabe bidezkoak izan litezkeen zehapenak.

II. kapitulua
Finantza-kontrola

40. artikulua. Dirulaguntzen finantza-kontrola.

1. Ekonomia eta Ogasun Departamentuak, Kontu-hartze Orokorraren bitartez, emandako dirulaguntzen finantza-kontrola burutuko du, deusetan galarazi gabe organo kudeatzaileek egiten dituzten jarraipen eta kontrol jarduerak eta kontrol ekonomiko-finantzarioari buruzko araudi orokorra aplikaturik bidezkoak izan daitezkeen fiskalizazio jarduera arruntak.

2. Aurreko idatz-zatian aipatutako finantza-kontrolaren barnean honako jarduketak egin ahalko dira:

a) Dirulaguntzen onuradunek dirulaguntzak emateko betekizun, baldintza eta betebeharrak betetzen ote dituzten eta jasotako funts publikoak beren xederako behar bezala erabiltzen ote dituzten begiratzea.

b) Beharrezkoa izatera, dirulaguntzak onuradunen kontabilitatean edo erregistro liburuetan behar bezala jasotzen ote diren begiratzea.

c) Erregelamendu bidez ezartzen ahal diren gainerako jarduketa guztiak.

3. Baldin eta, jarraipen eta kontrol eginkizunen ondorioz, jasotako dirulaguntzaren lorpen, helburu edo justifikazio okerren zantzuak antzematen badira, horiek egiteko ardura duten agenteek beharrezkotzat jotzen diren kautelazko neurriak hartu ahalko dituzte, eginkizun haiei dagozkien dokumentuen desagerpena, deuseztapena edo aldaketa eragozteko. Hartzen diren neurriek inola ere ez diote kalterik eraginen onuradunari eta, edonola ere, lortu nahi den helbururako egokiak izanen dira.

41. artikulua. Ogasun Publikoaren aurkako delituaren zantzuak.

Egiaztapenak egiteko eskudunak diren organoek egindako edozein egiaztatze-jarduketaren ondorioz, onuradunak Nafarroako Ogasun Publikoaren kontrako balizko delituren bat egiten ahal duela agerian geratzen bada, Ekonomia eta Ogasun Departamentuari eta departamentu edo organismo autonomo emaileari emanen zaie horren berri, behar diren neurriak har ditzaten.

IV. titulua
Arau-hausteak eta zehapenak

I. kapitulua
Arau-hausteak

42. artikulua. Arau-hausteak.

1. Portaera hauek dira dirulaguntzen arloko arau-hauste administratiboak:

1.1. Onuradunenak.

a) Dirulaguntza bat eskuratzea hori hartzeko baldintzak faltsutuz edo eragotzi edo murriztuko zutenak ezkutatuz.

b) Dirulaguntzaren xedeaz bestelako helburuetarako erabiltzea jasotako kopuruak, osorik edo hein batean.

c) Onuradunari egozten ahal zaizkion arrazoiak direla eta, dirulaguntza ematerakoan ezarritako eginbeharrak ez betetzea.

d) Administrazio emaileak edo, halakorik bada, entitate laguntzaileak egin beharreko egiaztapen eta kontrol jarduketei uko egitea edo oztopoak jartzea.

e) Administrazio emaileari edo, halakorik bada, entitate laguntzaileari ez jakinaraztea helburu bera duten beste dirulaguntza edo laguntza batzuk eskuratu dituztela, edozein administrazio publiko edo ente publikorengandik datozenak, Estatukoak izan nahiz atzerrikoak, eta dirulaguntza emateko funtsezko arrazoi izan den beste edozein gorabehera aldatzea.

f) Funts publikoei emandako erabilera ez justifikatzea, osorik edo hein batean.

g) Administrazio emailearen aurrean edo, halakorik bada, entitate laguntzailearen aurrean, dirulaguntza ematean ezarritako eginbeharrak bete direla ez frogatzea.

1.2. Entitate laguntzaileenak.

a) Dirulaguntzari buruzko arauetan ezarririko irizpideen arabera harturiko funtsak onuradunei ez ematea.

b) Harturiko funtsen kudeaketaz Administrazio emaileak egiten ahal dituen egiaztapen eta kontrol jarduketei uko egitea edo oztopoak jartzea.

c) Dirulaguntza ematea eragin duten baldintzak betetzen direla eta eraginkorrak direla ez egiaztatzea, hala bada.

d) Administrazio emailearen aurrean harturiko funtsen aplikazioa ez justifikatzea, edo onuradunek aurkezturiko justifikazioa hari ez ematea.

2. Foru lege honetan tipifikatutako arau-hauste administratiboak oso larriak, larriak edo arinak izan daitezke.

2.1. Onuradunen kasuan, artikulu honetako 1.1 idatz-zatiko a), b) eta c) letretan aipatzen direnak eta, entitate laguntzaileen kasuan, aurreko 1.2 idatz-zatiko a) letran aipatzen dena joko dira arau-hauste oso larritzat.

2.2. Onuradunen kasuan, artikulu honetako 1.1 idatz-zatiko d) eta e) letretan aipatzen direnak eta, entitate laguntzaileen kasuan, aurreko 1.2 idatz-zatiko b) eta c) letretan aipatzen direnak joko dira arau-hauste larritzat.

2.3. Onuradunen kasuan, artikulu honetako 1.1 idatz-zatiko f) eta g) letretan aipatzen direnak eta, entitate laguntzaileen kasuan, aurreko 1.2 idatz-zatiko d) letran aipatzen dena joko dira arau-hauste arintzat.

3. Lehen aipaturiko portaerak dituzten onuradun eta entitate laguntzaileak izanen dira arau-hausteen erantzuleak.

4. Arau-hausteak lau urteren buruan preskribatuko dira. Preskripzio epea arau-haustea egin den egunetik hasita kontatuko da. Preskripzioa ofizioz aplikatuko da; edonola ere, interesatuak preskripzioaren deklarazioa eskatu ahalko du.

II. kapitulua
Zehapen araubidea

43. artikulua. Zehapenak.

1. Arau-hauste administratiboek honako zehapen hauek izanen dituzte:

1.1. Arau-hauste oso larriek:

Behar bezala eskuratu edo erabili ez den diru-kopurua edo entitate laguntzaileak hartu duen diru-kopurua halako bitik hirura bitarte egiten duen isuna.

Eskudun den agintaritza zehatzaileak, gainera, zehapen hauek ezartzea erabaki ahalko du:

a) Administrazio Publikoengandik eta bestelako erakunde publikoengandik dirulaguntzak, laguntza publikoak eta abalak hartzeko aukerarik ez izatea, bost urteko epean gehienez.

b) Foru lege honetan araututako dirulaguntzei dagokienez, entitate laguntzaile gisa jarduteko aukerarik ez izatea, bost urteko epean gehienez.

c) Administrazio Publikoekin kontratuak izenpetzeko debekua izatea, bost urteko epean gehienez.

1.2. Arau-hauste larriek:

Behar bezala eskuratu edo erabili ez den diru-kopurutik edo entitate laguntzaileak hartu duen diru-kopurutik halako bira bitarte egiten duen isuna.

Eskudun den agintaritza zehatzaileak, gainera, zehapen hauek ezartzea erabaki ahalko du:

a) Administrazio Publikoengandik eta bestelako erakunde publikoengandik dirulaguntzak, laguntza publikoak eta abalak hartzeko aukerarik ez izatea, bost urteko epean gehienez.

b) Foru lege honetan araututako dirulaguntzei dagokienez, entitate laguntzaile gisa jarduteko aukerarik ez izatea, bost urteko epean gehienez.

c) Administrazio Publikoekin kontratuak izenpetzeko debekua izatea, bost urteko epean gehienez.

1.3. Arau-hauste arinek:

Behar bezala eskuratu edo justifikatu ez den edo, entitate laguntzailearen kasuan, hartu den diru-kopuruaren adinako isuna.

Eskudun den agintaritza zehatzaileak, gainera, zehapen hauek ezartzea erabaki ahalko du:

a) Bai onuradunaren kasuan, bai entitate laguntzailearen kasuan ere, urtebeteko epean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarengandik eta haren erakunde autonomoengandik dirulaguntzak hartzeko edo entitate laguntzaile izendatua izateko eskubidea galtzea.

b) Urtebeteko epean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekin eta haren erakunde autonomoekin kontratuak izenpetzeko debekua izatea.

2. Lege honetan aurreikusitako arau-hauste administratiboengatik aurreko zehapen horiek ezartzeko, kontuan hartuko da:

a) Arau-haustea egiteko asmorik izan den edo behin baino gehiagotan egin den.

b) Eragindako kalteak nolakoak diren.

c) Berrerori den, hau da, urtebetean eite bereko arau-hauste bat baino gehiago egin den, administrazio bideko ebazpen irmo batek hala deklaratuta.

3. Zehapenak ezartzea eta lege honek aipatzen duen moduan arau-hausleari dirua itzultzeko eskatzea egintza independenteak izanen dira.

4. Zehapenak lau urteren buruan preskribatuko dira. Zehatzeko ebazpena irmo bihurtu eta biharamunetik hasita kontatuko da preskripzio epea. Preskripzioa ofizioz aplikatuko da; edonola ere, interesatuak preskripzioaren deklarazioa eskatu ahalko du.

44. artikulua. Zehatzeko ahalmena erabiltzeko eskumena duten organoak.

Dirulaguntza eman duten organoak dira zehapen prozedura abiarazteko eta ebazteko eskudunak.

Arau-hauste oso larrien kasuan, Nafarroako Gobernuari dagokio ebaztea.

45. artikulua. Erantzukizunak.

1. Foru lege honen 8. artikuluko 2. eta 3. idatzzatietan aipatutako entitateetako kide, partaide edo titularkideek elkarrekin eta batera erantzunen diote isunari, bakoitzak bere partaidetzaren neurrian, haien entitatea ondasun komunitate bat edo beste edozein motatako unitate ekonomiko edo ondare bereizia izanez gero.

2. Merkataritzako sozietateen administratzaileek eta lege edo estatutuetako xedapen aplikagarrien arabera beste pertsona juridiko batzuen legezko ordezkaritza dutenek isunaren erantzukizun subsidiarioa izanen dute, ez badituzte egiten beren esku dauden egintzak bete gabeko betebeharrak bete daitezen, edo ez-betetzea ahalbidetzen duten erabakiak hartzen badituzte, edo beren menpekoen ez-betetzeak eragozten ez badituzte.

3. Desegin eta likidatutako sozietate edo entitateen kasuan, legeak bazkide, partaide edo titularkideen ondare-erantzukizuna mugatzen badu, zehapen burutu gabeak horiei pasatuko zaizkie, eta elkarrekin eta batera hartuko dute zehapena betetzeko erantzukizuna, esleitu zaien edo esleitu behar zitzaien likidazio kuotaren balioa muga dutela.

4. Desegin eta likidatutako sozietate edo entitateen kasuan, legeak ez badu mugatzen bazkide, partaide edo titularkideen ondare-erantzukizuna, zehapen burutu gabeak horiei pasatuko zaizkie, eta elkarrekin eta batera hartuko dute zehapena betetzeko erantzukizuna.

46. artikulua. Zehapen prozedura.

1. Dirulaguntzen arloko zehapenak erregelamenduz zehazten den prozeduraren bidez ezarriko dira, eta, halakorik ezean, Foru Komunitateko Administrazioari buruzko abenduaren 3ko 15/2004 Foru Legearen V. tituluan xedatutakoari jarraituko zaio.

2. Prozedura ofizioz hasiko da, organo emaileak edo entitate laguntzaileak egindako egiaztapen-jardueraren ondorioz, bai eta kontrol eginkizunak esleituta dituzten organoen jarduketen ondorioz ere.

Xedapen irangakorrak

Lehena. Foru lege honek indarra hartu baino lehen dirulaguntzak emateko hasitako prozeduretan ez da foru lege hau aplikatuko, lehengo araudia baizik.

Bigarrena. Europako Batasuneko arauen indarrez 2006ko abenduaren 31n amaituko diren laguntza-erregimenek orain duten araudiaren mende segituko dute.

Xedapen indargabetzailea

1. Foru lege honek indarra hartzen duenean indargabetu eginen dira hemen xedatutakoari aurka egiten dioten maila bereko edo apalagoko xedapen guztiak, eta, bereziki, uztailaren 9ko 8/1997 Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren organismo autonomoen dirulaguntzak eman, kudeatu eta kontrolatzeko erregimen orokorra arautzen duena.

2. Aurreko idatz-zatian xedatutakoak ez du galarazten foru lege honen xedapen iragankorrean ezarritakoa.

Azken xedapena

1. Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru lege honen edukia erregelamendu bidez garatzeko.

2. Nafarroako Gobernuak eguneratu ahalko ditu foru lege honetan betekizun edo baldintzak aplikatzeko mugatzat ematen diren zenbatekoak.

NAFARROAKO PARLAMENTUKO
ALDIZKARI OFIZIALA

HARPIDETZA ORRIA

Izen-deiturak .....

Helbidea .....

Telefonoa ..... *Hiria* .....

P. K. ..... *Probintzia* .....

Ordaintzeko:

Dirua Nafarroako Kutxako 2054/0000 41 110007133.9 zenbakiko kontu korrontera igorri edo bertan sartu.

HARPIDETZAREN PREZIOA
ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA

Urtebete	42,35	euro
Aldizkari Ofizialaren prezioa, aleko	1,10	»
Bilkura Egunkariaren prezioa, aleko	1,27	»

IDAZKARITZA ETA ADMINISTRAZIOA
NAFARROAKO PARLAMENTUA
«Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala»
Navas de Tolosa, 1
31002 IRUÑA

Inprimatzailea: Gráficas Lizarra, SL (Lizarra).
Lege Gordailua: NA – 363-1995
Paper ekologiko birziklatua